

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

AGATHA CHRISTIE

Büyük Dörtler

Poirot'nun yatak odasının kapısında toza toprağa bulanmış bir adam durmaktadır. Zavallı adam Poirot'ya boş boş bakıp yere yığılır.

Bir anda neye uğradığını anlamayan yaşlı dedektif pek çok bilinmezin ortasında kalakalmıştır.

Bu adam kimdir? Şok mu geçirmektedir? Dahası, bir kâğıt parçasına defalarca karalanmış 4 rakamının bir anlamı var mıdır?

Poirot farkında olmadan uluslararası bir entrikanın içine dalmıştır ve 4 rakamının sırrı tüm bilinmezlerin cevabı olacaktır.

Agatha Christie

ISBN 975-21-0506-8

9 789752 105065

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

KİTABIN ORJİNAL ADI

THE BIG FOUR

YAYIN HAKLARI

AGATHA CHRISTIE ©
AKCALI TELİF HAKLARI AJANSI
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
VE TİCARET A.Ş.©

KAPAK

SELÇUK ÖZDOĞAN

BASKI

2. BASIM / EKİM 2004
AKDENİZ YAYINCILIK A.Ş.
Matbaacılar Sitesi No: 83
Bağcılar - İstanbul

BU KİTABIN HER TÜRLÜ YAYIN HAKLARI
FİKİR VE SANAT ESERLERİ YASASI GEREĞİNCE
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ VE TİCARET A.Ş.'YE AİTTİR.

ISBN 975 - 21 - 0506 - 8

ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
Celâl Ferdi Gökçay Sk. Nebioğlu İşhanı
Cağaloğlu - İstanbul

Tel: 0.212.513 63 65 / 526 80 12
0.212.520 62 46 / 513 65 18

Faks: 0.212.526 80 11

<http://www.altinkitaplar.com.tr>
info@altinkitaplar.com.tr

AGATHA CHRISTIE

Büyük Dörtler

TÜRKÇESİ
GÖNÜL SUVEREN

BÜYÜK DÖRTLER SERÜVENİNE KARIŞANLAR:

- Japp** : Scotland Yard Müfettişi. Poirot'ya yardıma çalışıyordu.
- John Ingles** : Eski bir memur. Hong Kong'da çok bulunmuştu.
- Mayerling** : Gizli Servis'ten bir ajan. Bazı şeyler öğrenmişti.
- Li Chang Yen** : Hong Konglu bir Çinli. Bir dâhi sayılıyordu.
- Jonathan Whalley** : Yaşlı bir denizci. Çok korkuyordu.
- John Halliday** : Genç bir bilim adamı. Yeni bir buluşun eşindeydi.
- Madam Olivier** : Bir Fransız. Dünyaca tanınmış bir fizikçiydi.
- Inez Veroneau** : Madam Oliveir'ın sekreteri. Esrarlı bir kadındı.
- Vera Rossakoff** : Bir kontes. Geçmişi biraz karışık.
- Abe Ryland** : Amerikalı milyarder. Oldukça aksi bir adamdı.
- Paynter** : Yaşlı bir adam. Doğu hakkında bir kitap yazıyordu.
- Ah Lind** : Paynter'ın uşağı. Doğu'dan gelmişti.
- Gerald Paynter** : Paynter'ın yeğeni. Amcasını yıllardır görmemişti.
- Quentin** : Kasabanın doktoru. Durumdan şüpheleniyordu.
- Dr. Savaranoff** : Satranç şampiyonu. Hastalıklı bir adamdı.

Agatha Christie

- Gilmour Wilson** : Genç bir Amerikalı. Savaranoff'a meydan okumuştı.
- Sonia Daniloff** : Savaranoff'un yeğeni. Endişeliydi.
- Stephan** : Savaranoff'un uşağı. Tehlike olduğunu seziyordu.
- Florrie Monro** : Eski bir aktris. Durumu iyi değildi.
- Claud Darrell** : Bir aktör. Birdenbire ortadan kaybolmuştu.
- Mabet Palmer** : Bir hemşire. Hastasının durumu onda kuşku uyandırıyordu.
- Bay Templeton** : Hasta bir adam. İkinci defa evlenmişti.
- Bayan Templeton** : Templeton'un genç karısı. Kocasını pek sevmiyordu.
- Mickey Templeton** : Templeton'un oğlu. Üvey annesinden şüphe ediyordu.
- Treves** : Templeton'un doktoru. Bazı davranışları uygun değildi.

VE

HERCULE POIROT

ve

Arkadaşı Arthur Hastings

BÜYÜK DÖRTLER'İN ESRARINI ÇÖZMEK İÇİN ŞU İPUÇLARI VARDI:

- Zehirli bir çorba
- Eski bir resim
- Bir gazete
- Bir kasap چراغی
- Bir satranç oyunu
- İtalyanca iki kelime
- Şok geçiren bir adamın sözleri
- Bir mektup
- Bir kaza
- Yeşil biblolar

POİROT ŞU SORULARI CEVAPLANDIRMAK ZORUNDAYDI:

- Büyük Dörtler kimlerdi?
- Amaçları neydi?
- “Carrazzo” sözcüğü ne anlama geliyordu?
- Adam ölmek üzereyken neden “Sarı Yasemin” kelimelerini yazmıştı?
- “Cellat” kim olabilirdi?
- Kontesin o korkunç grupla ne ilgisi vardı?
- Poirot'ya neden Güney Amerika'da bir iş önerilmişti?
- Çin Mahallesi'nde neler oluyordu?
- Genç bilim adamını kimler kaçırmıştı?
- Büyük Dörtler'e son anda engel olabilecek miydi?

BÖLÜM 1

Beklenmedik Konuk

Sandalyelerinde rahat rahat oturup nehri geçmekten keyif alan insanlarla tanıştım. Vapurun limana demir atmasını bekleyip sonra sakın sakın eşyalarını toplayarak vapurdan indiler. Ben bunu asla yapamam. Gemiye bindiğim andan itibaren inmek için yeterli zamanımın olmadığını düşünürüm. Valizlerimi bir yere bırakıp bir şeyler yemek için aşağı indiğimdeyse alelacele yemeğimi bitirmeye çalışırım. Çünkü ben aşağıdayken geminin limana varacağını düşünürüm hep. Belki de bunlar savaşın bıraktığı izlerdir. Ateş hattına yakın bir yerin güvenliği gibi önemli bir durum söz konusu olduğunda hayatımın çok kıymetli üç beş gününü kaybetmemek için gemiden inen ilk kişi olmak zorundaydım.

O temmuz sabahı küpeşteye dayanmış, Dover'in sarp beyaz kayalıklarının gitgide daha belirgin bir hal almalarını seyrediyordum. Şezlonglarında rahat rahat oturan yolcular bende hayret uyandırıyordu. Vatanlarının ufukta belirişini görmek için başlarını bile kaldırmıyorlardı. Ama belki de onların durumu benimkinden farklıydı. Herhalde bu yolculardan çoğu hafta sonunu geçirmek için İn-

giltere'den Paris'e gitmişlerdi ve şimdi de dönüyorlardı. Oysa ben son bir buçuk yılı Arjantin'de bir çiftlikte geçirmiştim. Orada keyfim iyiydi. Güney Amerika'ya özgü o rahat ve sakin hayat karımın ve benim hoşumuza gidiyordu. Ama gemi o tanıdık kıyılara yaklaşıırken bir tuhaf olduğumu hissettim.

İki gün önce Fransa'daydım. Gerekli bazı işleri hallettikten sonra şimdi Londra'ya gidiyordum. Orada birkaç ay kalacaktım. Bu sürede eski arkadaşlarımı görecektim. Özellikle bir dostu... Kafası yumurta biçimli, yeşil gözlü, ufak tefek bir adamı... Yani Hercule Poirot'yu. Ona güzel bir sürpriz yapmayı düşünüyordum.

Poirot'ya Arjantin'den yazdığım son mektupta İngiltere'ye geleceğim konusunda en ufak bir imada bile bulunmamıştım. Aslında bu yolculuğa birkaç karışık iş sonucu alelacele karar verilmişti. Poirot'nun beni gördüğü zaman hem çok şaşıracağını, hem de sevi-neceğini düşünüyordum.

Arkadaşımla evde olacağından emindim. Poirot'nun bazı esrarlı olayları çözmek için İngiltere'nin bir ucundan diğerine gittiği o günler sona ermişti artık. Poirot şimdi bir tek olay üzerinde çalışmı-yordu. Kendisini işinde, en az bir Harley fizikçisi kadar iyi bir danışman sayıyordu. Her zaman suçluları yakalamak için kılık değiş-tiren ve gördüğü her ayak izini inceleyip duran dedektif tipiyle alay etmiştir. "Hayır, dostum Hastings," derdi. "Bunu Giraud ve arkadaş-larına bıraktık." Hercule Poirot'nun kendine has yöntemleri vardır. Emir, düzen ve "küçük gri hücreler". "Koltuğumuzda rahat rahat otururken başkalarının görmediklerini görürüz, ama sonuca Japp gi-bi atlamayız." Kendisini bir tür danışman sayıyordu.

Evet, Hercule Poirot'yu evinde bulacağımdan emindim.

Büyük Dörtler

Londra'ya erişince bavullarımı bir otele bırakarak doğru o eski adrese gittim. Ne acı hatıralar canlandı gözümde! Eski ev sahibemi görmek için sabırsızlanıyordum. Merdivenleri ikişer ikişer çıkarak dairenin kapısına vurdum.

O tanıdık ses içeriden, “Giriniz!” diye seslendi.

Hızla içeri girdim. Poirot odanın ortasında duruyordu. Elinde ufak bir bavul vardı. Beni görünce bunu büyük bir gürültüyle yere düşürdü. “*Mon ami, Hastings!*” diye bağırdı. “*Mon ami, Hastings.*” Sonra yaklaşarak beni kucakladı.

Ondan sonra heyecanla konuşmaya çalışarak, anlaşılmasın şeyler söyledik. Bağırmalar, heyecanlı sorular, yarım kalan cevaplar, karımın yolladığı haberler, yolculuk nedenlerim bunların hepsi birbirine karıştı.

Biraz sakinleştikten sonra, “Herhalde eski odamda başka biri kalıyor artık,” dedim. “Yoksa burda yine seninle beraber oturmayı isterdim.”

Poirot'nun yüzündeki ifade şaşılacak bir hızla değişti. “Tanrım! Ne aksi bir rastlantı bu! Etrafına bir bak, dostum.”

İlk defa o zaman odanın halini fark ettim. Bir duvarın önünde eski çağlardan kalma koskocaman bir sandık duruyordu. Bunun yakınına bir sürü bavul, boy sırasına göre dikkatle sıraya dizilmişti. Durum açıktı.

“Gidiyor musun?”

“Evet.”

“Nereye?”

“Güney Amerika'ya.”

“Ne?”

“Evet, ne gülünç değil mi? Rio’ya gidiyorum. Ve her gün kendi kendime, ‘Mektuplarımda bundan Hastings’e hiç söz etmedim’, diyordum. Ah, o beni gördüğü zaman ne kadar şaşıracak!”

“Ne zaman gidiyorsun?”

Poirot saatine baktı. “Bir saat sonra.”

“Hani her zaman hiçbir şeyin seni uzun bir deniz yolculuğu yapmaya ikna edemeyeceğini söyledin.”

Poirot gözlerini kapayarak titredi. “Bana bundan söz etme, dostum. Doktorum, böyle bir yolculuğun insanı öldürmeyeceğini kesinlikle söyledi. Zaten bir defa çıkacağım bu yolculuğa. Anlıyor musun? Bir daha da dönmeyeceğim.” Beni iterek bir koltuğa oturttu. “Sana bu işin nasıl olduğunu anlatacağım. Dünyanın en zengin adamının kim olduğunu biliyor musun? Rockefeller’dan daha zengin olan o adamın adını duydun mu? Abe Ryland bu.”

“Amerikalı Sabun Kralı’nı mı kastediyorsun?”

“Evet. Ryland’ın sekreterlerinden biri bana geldi. Rio’daki bir kumpanyada bazı acayip şeyler oluyormuş. Ryland’ın sekreteri durumu yerinde incelememi istediklerini söyledi. Ben buna razı olmadım. Bana bütün gerçekleri açıkladığı takdirde kendisine bir uzman olarak fikrimi bildireceğimi söyledim. Ama bunu yapamayacağını anlattı. Ancak Rio’ya gittiğim takdirde bana olayla ilgili bilgileri açıklayabileceklerdi. Normal bir durumda artık ben bu konuya kapanmış gözüyle bakardım. Hercule Poirot’ya emretmek büyük bir küstahlıktır. Ama bana teklif ettikleri ücret öyle yüksekti ki, hayatımda ilk defa sadece para yüzünden bir olaya karşı ilgi duydum. Bana vermek istedikleri bir servetti! İşin ikinci ilgi çekici yanı ise, sen dostum. Şu son bir buçuk yıl çok yalnız hissettim kendimi. Kendi kendime, ‘Neden oraya gitmeyeyim?’ dedim. ‘Durmadan budalaca sorunları çö-

Büyük Dörtler

zümlemekten bıktım usandım. Yeteri kadar ün kazandım. Bu parayı alır ve eski arkadaşımın yakınında bir yere yerleşirim.”

Poirot’nun sevgisinin bu kanıtı beni çok etkiledi. Arkadaşım sözlerini sürdürdü. “Bu yüzden teklifi kabul ettim. Ve bir saat sonra yola çıkmam da gerekiyor. Bu da kaderin cilvelerinden biri, öyle değil mi? Ama sana şunu da itiraf edeceğim, Hastings. Eğer teklif edilen para o kadar fazla olmasaydı belki de hemen karar veremezdim. Çünkü son zamanlarda kendimce bir araştırmaya başlamıştım. Şimdi söyle bana, ‘Büyük Dörtler’ sözleri sana ne ifade ediyor?”

“Bu Versailles Konferansı’nda ortaya çıkmış, dört büyük devletle ilgili bir terim sanırım. Sonra film dünyasının da ünlü dört büyüğü var. Daha önemsiz kimseler de bu deyiimi kullanıyor.”

Poirot düşünceli bir şekilde, “Anlıyorum,” dedi. “Bu sözleri belirli bazı durumlarla ilgili olarak duydum. Yukardaki tanımlamaların hiçbirisi de bunlara uymuyor. Yanılmıyorsam; bu Büyük Dörtler sözleriyle milletlerarası bir grup kastediliyor. Yalnız...” Durakladı.

“Yalnız ne?” diye sordum.

“Ama bence bu çok güçlü bir grup... Daha doğrusu ben öyle düşünüyorum. Ah, neyse, eşyalarımı toplama işini bitirmeliyim. Zaman geçiyor.”

“Gitme,” diye rica ettim. “Yerini iptal ettir. Seninle aynı gemiye bineriz.”

Poirot, bana sert sert baktı. “Ah, sen durumu anlamıyorsun. Ben söz verdim. Hercule Poirot’nun sözü bu. Beni artık burda sadece bir ölüm kalım meselesi tutabilir.”

Üzüntüyle, “Böyle bir şey olacağı da yok,” diye mırıldandım. “Ama belki de on ikiye beş kala kapı açılır ve beklenmedik konuk gelir.” Bu bayatlamış sözleri tekrarlarlarken hafifçe gülüyordum.

Bu sözlerimi derin bir sessizlik izledi. Aynı anda dipteki odadan gelen sesi duyarak ikimiz de irkildik.

“O da nesi?” diye bağırdım.

Poirot, “Galiba yatak odamda senin şu beklenmedik konuk var,” dedi.

“Ama oraya nasıl girmiş olabilir? Kapı sadece buraya açılıyor.”

“Hafızan fevkalade, Hastings. Şimdi bunlardan sonuç çıkaralım.”

“Pencere! Gelen hırsız mı yani? Adam dimdik duvara tırmandı demek? Bence bu biraz imkânsız...” Kapının öbür tarafından gelen sesi duyunca ayağa kalkıp o tarafa doğru yürüdüm.

Odanın kapısı ağır ağır açıldı ve eşikte bir adam belirdi. Üstü başı toz ve çamur içindeydi. Yüzü ince ve zayıftı. Yabancı bir an bize baktı. Sonra yalpalayarak yere yığıldı. Poirot telaşla onun yanına koştu. Sonra da başını kaldırarak bana baktı. “Çabuk... Konyak!”

Bir kadehe telaşla konyak doldurarak Poirot’ya verdim. Arkadaşım bunun bir kısmını yabancıya içirmeyi başardı. Sonra onu kaldırarak kanepeye yatırdık. Adam birkaç dakika sonra gözlerini açarak şaşkın şaşkın etrafına bakındı.

Poirot, “İstedığınız nedir, mösyö?” diye sordu.

Adam acayip, ifadesiz bir sesle konuşmaya başladı. “Mösyö Hercule Poirot. Faraway Sokağı, No. 14.”

“Evet, evet. Mösyö Poirot benim.”

Ama adam bu sözleri anlamamış gibiydi. Yine aynı ifadesiz sesle tekrarladı. “Mösyö Hercule Poirot. Faraway Sokağı No. 14.”

Poirot, ona birkaç soru sordu. Adam bazen cevap vermedi. Bazen sözleri tekrarladı.

Büyük Dörtler

Poirot, bana telefonu işaret etti. “Dr. Ridgeway’yi çağır.”

Neyse ki doktor evindeydi. Çok yakınımızda oturduğu için birkaç dakika sonra geldi. “Mesele nedir?”

Poirot, ona durumu kısaca anlattı. Dr. Ridgeway acayip konuğumuzu muayene etti. Ama adam hem onun, hem de bizim farkımızda değilmiş gibiydi.

Doktor, “Hım...” dedi. “Acayip bir vaka bu...”

“Beyin ateşlenmesi mi?” diye sordum.

“Beyin ateşlenmesi! Beyin ateşlenmesi! Öyle bir şey yok. Romancıların uydurması bu... Bu adam bir şok geçirmiş. Buraya da ısrarlı bir fikrin etkisiyle gelmiş. Farraway Sokağı No. 14’de oturan Mösyö Hercule Poirot’yu bulmak için... Bu sözleri anlamını bilmeden tekrarlıyor.”

Sabırsızca, “Afazi mi?” dedim.

Hiçbir şey doktoru söylediğim son şey kadar sinirlendirmedi. Bana cevap vermeden yabancıya bir kalemle, bir kâğıt uzattı. “Bakalım bunlarla ne yapacak?”

Yabancı bir süre hiç kımıldamadı. Sonra birdenbire telaşla yazmaya başladı. Biraz çabaladı. Sonra yine birdenbire durakladı. Kâğıtla kalem elinden düştü.

Doktor kâğıdı alarak buna bir göz attı. Sonra da başını salladı. “Anlaşılır bir şey yok burda. Sadece, 4 sayısını on defa yazmış, hem de her seferinde bir sonrakinden daha büyük. Herhalde Farraway Sokağı No. 14 yazmaya çalışıyordu. İlginç bir vaka bu... Çok ilginç. Onu öğleden sonraya kadar burada alıkoyabilir misiniz? Hemen hastaneye gitmem gerekiyor. Ama öğleden sonra gelir, onun için gereken şeyleri yaparım. Bu elden kaçırılmayacak kadar enteresan bir vaka.”

Doktora Poirot'nun yolculuğa çıkacağını, onu Southampton'a kadar getireceğimi anlattım.

“Zararı yok. Siz onu burda bırakın yeter. Hastanın bir şey yapacağını sanmıyorum. O bitkin halde. Herhalde hiç uyanmadan sekiz saat uyuyacak. Ben sizin o yaşlı ev sahibinizle konuşayım. İyi bir kadındır o, bu hastaya da göz kulak olur.”

Dr. Ridgeway yine telaşla çıktı. Poirot ise gözü saatte hazırlıklarını tamamladı.

“Zaman inanılmayacak bir hızla geçiyor. İşte bak, Hastings... Seni bomboş bırakmıyorum. Çözmen gereken şahane bir sorun var. Bilinmeyen adam. Kim o? İşi ne? Ah, gemi bugün değil de yarın kalksaydı. Bunu sağlayabilmek için hayatımın iki yılını verirdim. Burda acayip bir şeyler oluyor. Ama zaman gerekiyor, zaman. Bu adam bize buraya neden geldiğini ancak günler, hatta belki de aylar sonra açıklayabilir.”

“Elimden geleni yapacağım, Poirot. Senin yerini almaya çalışacağım”

“E... veet...”

Bana sesinde biraz şüphe varmış gibi geldi. Yabancıнын yazdığı kâğıdı aldım. “Bir yazar olsaydım, buna seni son zamanlarda ilgilendiren o sözleri de katardım. Ve buna ‘Büyük Dörtler’in Esrarı’ adını verirdim.” Konuşurken parmağımla sayılara vuruyordum.

Aynı anda hasta birdenbire doğrulup oturdu. Açık açık ve anlaşılır bir şekilde, “Li Chang Yen,” dedi. Birdenbire uykudan uyanmış bir adam hali vardı onda.

Poirot, bana konuşmamamı işaret etti.

Adam sözlerine devam etti. Sanki yazılı bir raporun, bir kısmını okuyordu. “Li Chang Yen, Büyük Dörtler’in beyni sayılabilir.

Büyük Dörtler

Grubu yöneten ve üyelerin harekete geçmelerini sağlayan odur. Bu yüzden onu, ‘Bir Numara,’ diye tanımlıyorum. İki Numara’dan ender olarak asıl adıyla söz edilir. Simgesi, üzerinde iki çizgi olan bir “S” harfidir. Yani dolar işareti. Bu yüzden adamın Amerikalı olduğu da düşünülebilir. Servetin, gücün temsilcisi olduğu da... Üç Numara’nın bir kadın olduğu kesindir. Kendisi Fransızdır. Aşk maceralarıyla ün yapmış bir kadın olabilir. Ama bu konuda kesin bir bilgi yoktur. Dört Numara...” Sesi titremeye başlamıştı, sustu.

Poirot öne doğru eğildi. “Evet? Dört Numara ?” Gözlerini yabancının yüzüne dikmişti.

Konuğun dehşete kapılmak üzere olduğu belliydi. Yüzünün hatları çarpılmıştı. “Dört Numara... Cellat’tır,” diye inledi. Sonra sarılarak kanepeye yığıldı, bayılmıştı.

Poirot, “Tanrım...” diye fısıldadı. “Demek haklıymışım. Haklıymışım.”

“Yani...”

Sözümü kesti. “Onu odama götürerek yatağıma yatır. Bir dakika bile bekleyemem. Trenime yetişmem gerekiyor. Aslında gitmeyi istediğim de yok. Ah, vicdan azabı çekmeden şu yolculuktan vazgeçebilseydim. Ama söz verdim. Haydi, Hastings.”

Esrarlı konuğumuzu ev sahibemiz Bayan Pearson’a bırakarak evden ayrıldık. Bir taksiye binerek istasyona gittik. Trene de son anda yetişebildik. Poirot yol boyunca gevezelik etti. Susarak derin düşüncelere daldı. Pencereden dışarı bakarken hayal dünyasında boğulmuş gibi görünüyordu. Söylediklerimin hiçbirini duymadığı da belliydi. Sonra aniden canlanıp bana emirler yağdırdı.

Woking’i geçtikten sonra da yine sessizleşti Poirot. Tabi tren Southampton’a erişinceye kadar hiçbir istasyona uğramıyordu. Ama sözünü ettiğim yerde bir işaret yüzünden durdu.

Agatha Christie

Poirot birdenbire, “Ah, Tanrım!” diye bağırdı. “Ne aptalım ben! Sonunda durumu anladım. Atla, Hastings, haydi atla.”

Bir saniye sonra kompartımanın kapısını açarak kendisini dışarı attı. “Bavullar! Onları at. Kendin de in.”

İsteklerini yerine getirdim. Tam Poirot’nun yanına atladığım sırada tren de hareket etti. Biraz da öfkeyle, “Herhalde artık ne olduğunu bana anlatırsın,” diye homurdandım.

“Sonunda gerçeği anladım, dostum.”

“Ah,” dedim. “Durum aydınlanıverdi.”

Poirot, “Aydınlanması gerekirdi,” diye mırıldandı. “Ama kor-
karım öyle olmadığı anlaşılıyor. Neyse... Sen şu iki bavulu alabilir-
sen, diğer eşyalarla da ben ilgilenirim.”

BÖLÜM 2

Akıl Hastanesinden Kaçan Adam

Neyse ki tren bir kasabanın yakınında durmuştu. Kısa bir yürüyüşten sonra bir garaja eriştik. Orada bir otomobil kiralamayı başardık. Bir saat sonra hızla Londra'ya dönüyorduk. Poirot o zaman, ancak o zaman merakımı gidermek lütfunda bulundu.

“Hâlâ anlayamadın mı? Hoş başlangıçta ben de anlamamıştım ya. Ama artık durumu biliyorum. Hastings, *beni özellikle uzaklaştırmaya çalışıyorlardı.*”

“Ne?”

“Evet. Bu bakımdan çok zekice de davrandılar. Yeri ve yöntemi ustalıkla seçtiler. Geniş bilgilerinden de yararlandılar. Onlar benden korkuyorlar.”

“Kimler?”

“Kanundışı işler yapmak için birleşmiş olan dört dâhi. Bir Çinli, bir Amerikalı, bir Fransız ve... Dördüncü bir adam... Zamanında geri dönebileceğimizi umarım, Hastings.”

“Konuğumuz tehlikede mi?”

“Bundan eminim.”

Apartmana eriştiğimiz zaman Bayan Pearson'la karşılaştık. Poirot, onun hayret dolu sözlerine aldırmayarak, hasta konusunda bilgi istedi. Ama her şey yolundaydı. Hastanın sesi çıkmamış, kimse de onu aramamıştı.

Rahat bir nefes alarak Poirot'nun dairesine çıktık. Arkadaşım telaşla yatak odasına girdi. Sonra da bana seslendi. Sesinde acayip bir telaş vardı.

“Hasting! Ölmüş o.”

Koşarak arkadaşımın yanına gittim. Adam bıraktığımız gibi yatıyordu. Ama ölmüştü. Hem de bir süre önce. Hemen bir doktor bulmaya gittim. Ridgeway'in henüz dönmediğini biliyordum. Başka birini bulup hemen onunla geri döndüm.

Doktor, yabancıya bakar bakmaz, “Evet, ölmüş zavallı,” dedi. “Yersiz yurtsuz biriydi o sanırım. Herhalde kendisine yardıma çalışıyordunuz.”

Poirot kaçamak bir cevap verdi. “Evet, öyle sayılır. Ölüm sebebi nedir, doktor?”

“Bunu söylemek zor... Belki bir kriz geçirdi. Boğulmuş gibi bir hali var. Bu odada hava gazı musluğu yok değil mi?”

“Hayır, yok. Sadece elektrik düğmesi var.”

“Zaten iki pencere de açık. Adam öleli iki saat kadar olmuş, sanırım. Gereken yerlere durumu bildirirsiniz değil mi?” Doktor evden ayrıldı.

Poirot gereken yerlere telefon etti. Sonunda eski dostumuz Müfettiş Japp'ı aradığını duyunca şaşırdım. Poirot, Japp'a hemen gelip gelemeyeceğini sordu.

Büyük Dörtler

Bu konuşma sona erdiği sırada Bayan Pearson da içeri girdi. Gözleri faltaşı gibi açılmıştı. “Anwell’den bir adam geldi. Akıl hastanesinden yani. Ona yukarı çıkmasını söyleyeyim mi?”

Poirot başını salladı. Bayan Pearson da bir iki dakika sonra üniformalı, iriyarı bir adamı yanımıza getirdi.

Memur neşeyle, “Günaydın, efendim,” dedi. “Bizim kuşlardan birinin burda olduğunu sanıyorum. Hasta dün gece kaçtı.”

Poirot usulca, “Evet,” diye karşılık verdi. “O burdaydı.”

Adam endişelendi. “Yine kaçtı mı yoksa?”

”Hayır, öldü.”

Memur üzülmedi. Aksine biraz rahatlamış gibiydi. “Sahi mi? Neyse... Belki de böylesi herkes için daha iyi.”

“O... tehlikeli bir deli miydi?”

“Yani cinayet işleyenlerden mi demek istiyorsunuz? Hayır, hayır. Oldukça zararsızdı. Sadece herkesin kendisine düşman olduğunu, aleyhinde komplolar kurulduğunu iddia ederdi. Çin’deki gizli bazı kuruluşların kendisini akıl hastanesine kapattırdıklarını söylediler. Ah, bu hastaların hepsi aynıdır.”

Ürperdim.

Poirot, “Onu hastaneye ne zaman yatırdılar?” diye sordu.

“İki yıl kadar önce.”

Arkadaşım usulca, “Anlıyorum...” diye mırıldandı. “Onun normal olabileceği kimsenin aklına gelmedi mi?”

Memur güldü. “Normal olsaydı, akıl hastanesine kapatırlar mıydı onu? Hastaların hepsi de akıllı olduklarını iddia ederler.”

Poirot başka bir şey söylemeyerek adamı ölünün yanına götürdü.

Memur hastayı hemen tanıdı. Duygusuzca, “Ta kendisi,” diye bağırdı. “Acayip bir adam değil mi? Neyse, şimdi gidip gereken hazırlıkları yaptırayım. Artık bu ölünün sizi daha fazla rahatsız etmesine izin vermeyeceğiz. Tabi resmi soruşturma yapıldığı takdirde tanıklık etmek zorunda kalacaksınız sanırım. İyi günler.” Kaba bir tavırla bizi selamladıktan sonra ayaklarını sürüyerek odadan çıktı.

Birkaç dakika sonra Japp geldi. Scotland Yard Müfettişi her zamanki gibi şık ve neşeliydi. “İşte geldim, Mösyö Poirot. Sizin için ne yapabilirim? Ben sizin bugün yolculuğa çıktığınızı sanıyordum.”

“Aziz dostum Japp, bu adamı daha önce görüp görmediğinizi anlamak istiyordum.”

Japp’la birlikte yatak odasına girdik. Müfettiş yataktaki ölüye biraz da hayretle baktı. “Durun bakayım... Bu adam bana hiç yabancı gelmiyor. Üstelik ben hafızamla da övünürüm. Ah, tabii ya! Mayerling bu!”

“Mayerling de kim? Daha doğrusu kimdi?”

“Gizli Servis’tendi o. Bizimkilerden değildi. Beş yıl önce Rusya’ya gitti. Bir daha da gözükmedi. Ben, onu öldürdüklerini sanıyordum.”

Japp ayrıldıktan sonra Poirot, “Her şey birbirine uyuyor,” dedi. “Yalnız adamın normal bir şekilde ölmesi dışında...” Hoşnutsuzca kaşlarını çatarak yabancıya baktı.

Ani bir rüzgâr pencerelerdeki perdeleri uçuşturdu. Arkadaşım çabucak başını kaldırdı. “Onu yatağa yatırdığın zaman galiba pencereleri de açtın, Hastings?”

“Hayır, açmadım,” diye cevap verdim. “O sırada pencereler kapalıydı sanırım.”

Büyük Dörtler

Poirot, “Kapalıydı demek?” diye mırıldandı. “Ve pencereler şimdi açık. Bu ne anlama geliyor?”

“Biri pencereden içeri girmiş olabilir,” diye fikrimi açıkladım.

“Belki...” Arkadaşım dalgın dalgın konuşmuştu. Ama buna pek ihtimal vermediği de anlaşılıyordu. Kısa bir sessizlikten sonra ekledi. “Benim düşündüğüm bu değildi, Hastings. Eğer pencerelerden biri açık olsaydı bu durumla bu kadar ilgilenmezdim. İki pencerenin birden açılmış olması garibime gidiyor.” Telaşla içeri koştu. “Oturma odasının pencereleri de açık. Oysa evden ayrılırken, bunlar da kapalıydı. Ah ölünün üzerine eğilerek, onun ağzının kenarlarını dikkatle inceledi. Sonra da birdenbire başını kaldırdı. “Onun ağzını tıkamışlar, Hastings. Ağzını tıkamışlar ve sonra da zehirlemişler.”

Çok sarsıldım. “Tanrım! Herhalde otopside durum iyice anlaşılacak.”

“Otopside hiçbir şey öğrenemeyeceğiz. Bu adam şiddetli bir prusik asidi içine çektiği için ölmüş. Zehir dolu kabı burnuna dayamışlar. Sonra katil bütün pencereleri açmış ve çıkıp gitmiş. Prusik asit çok uçucudur. Ama acı bademe benzeyen keskin bir kokusu da vardır. Koku olmadığı ve adamın da cinayete kurban gittiğinden şüphelenilmediği için doktorlar onun ölümünü normal bulacaklar. Bu adam aslında Gizli Servis’tenmiş, Hastings. Ve beş yıl önce Rusya’da ortadan kaybolmuş.”

“İki yıldan beri de akıl hastanesindeymiş,” dedim. “Ama bundan önceki üç yıl ne yapmış?”

Poirot başını salladı, sonra da birdenbire kolumu yakaladı. “Saat, Hastings! Şu saate bak.”

Şöminenin rafındaki saate bir göz attım. Bu saat on altıda durmuştu.

Poirot, “Biri bu saati kurcalamış, *mon ami*,” dedi. “Yoksa daha üç gün çalışması gerekirdi. Bu, sekiz günde bir kurulması gereken saatlerden.”

“Ama bunu neden yaptılar? Yani cinayetin saat on altıda işlendiğinin sanılmasını mı istiyorlardı?”

“Hayır, hayır. Düşüncelerini yeniden düzene sok, dostum. Küçük gri hücrelerini kullan. Şimdi... Sen Mayerling’sin... Belki bir ses duyuyorsun... Ve o zaman ölüm saatinin geldiğini anlıyorsun. Sadece bir ipucu bırakacak kadar zamanın var, Saat *on altı* Hastings. Dört numara... Yani *Cellat*. Ah, aklıma bir şey geldi.”

Oturma odasına koşarak, Hanwell’e telefon etti. “Alo, Anwell Akıl Hastanesi değil mi? Bugün hastalarınızdan biri kaçmış sanırım? Efendim, efendim? Bir daha tekrarlar mısınız lütfen? Ah, anlıyorum.” Alıcıyı yerine bırakarak bana döndü. “Durumu anladın mı, Hastings? *Hastaneden kimse kaçmamış.*”

“Ama buraya gelen adam... O memur...”

“Ah, o...”

“Yani?”

“O Dört Numara’ydı, Cellat yani.”

Şaşkınlıkla Poirot’ya baktım. Ancak bir iki dakika sonra kendimi toplayarak, “Ah,” dedim. “Artık onunla nerde karşılaşsak karşılaşalım kendisini hemen tanıyacağız. Belirgin özellikleri olan bir kişiydi o.”

“Öyle mi, dostum. Ben aynı fikirde değilim. İriyarı, kırmızı suratlı, kaba saba, pos bıyıklı, boğuk sesli bir adamdı. Ama herhalde şimdi hiç de öyle değil. Geri kalan niteliklerine gelince...”

Büyük Dörtler

Gözleri ve kulakları dikkati çekecek gibi değildi. Takma dişleri iyi yapılmıştı. Onu tanımak senin sandığın kadar kolay olmayacak. Bir daha ki sefere...”

Sözünü kestim. “Onunla bir daha karşılaşacağını sanıyor musun?”

Poirot’nun yüzünde çok ciddi bir ifade belirdi. “Bu ölüme kadar sürecektir bir düello, dostum. Sen ve ben bir taraftayız, Büyük Dörtler ise karşı tarafta. İlk maçı onlar kazandı. Ama beni aradan çıkarma planları başarıya ulaşamadı. Bundan sonra Hercule Poirot’yla uğraşmak zorunda kalacaklar.”

BÖLÜM 3

Li Chang Yen Hakkında

Sahte akıl hastanesi görevlisinin ziyaretinden sonra bir iki gün onun tekrar geleceğini umdum. Bu yüzden evden bir dakika bile ayrılmak istemedim. Adamın kim olduğunu anladığımızı bilmesi imkânsızdı. Onun ölüyü almaya geleceğini düşünüyordum.

Ama Poirot aynı fikirde değildi. “İstersen bekle, dostum. Ama ben zamanımı böyle ziyan etmeyi düşünmüyorum.”

Tartışmaya kalkıştım. “Öyleyse neden adam buraya gelerek kendini boş yere tehlikeye attı, Poirot? Ölüyü almak için tekrar dönmeyi düşünüyorsa, o zaman ilk gelişini de makul karşılayabilirim. Hiç olmazsa böylece arkasında bir kanıt bırakmış olmaz. Ama şimdi bu durumda hiçbir şey kazandırmadı ona.”

Poirot omzunu silkti. “Ama sen olaya Dört Numara’nın gözüyle bakmıyorsun, Hastings. Kanıttan söz ediyorsun. Elimizde adamın aleyhine olabilecek ne kanıt var? Evet, ölü burda... Ama zavallının cinayete kurban gittiğini bile kanıtlamayız. Nefes yoluyla alınan prusik asit hiç iz bırakmaz. Biz yokken daireye birinin girdiğini gö-

Büyük Dörtler

ren bir tanık da bulamayız. Ölü dostumuz Mayerling'in neler yaptığını da öğrenemedik..."

"Hayır, Hastings. Dört Numara hiçbir ipucu bırakmadı. Bunu da biliyor. Bize etrafı kolaçan etmek için geldi diyebiliriz. Belki Mayerling'in öldüğünden emin olmak istiyordu. Ama bana kalırsa onun niyeti Hercule Poirot'yu görmek, korktuğu düşmanıyla konuşmaktı."

Poirot'nun bu mantık dizisinin tam ondan beklenecek kadar bencilce olduğunu düşündüm. Ama arkadaşım la da herhangi bir tartışmaya girmedim. "Resmi soruşturma ne olacak? Herhalde olanları iyice anlatacak ve polise Dört Numara'yı da tarif edeceksin."

"Bunun ne yararı olur. Katı İngiliz jürisini etkileyecek bir kanıtımız var mı? Dört Numara'yı tarif etmemiz ne işe yarar? Hayır. Resmi soruşturmada kazara ölüm kararı verilmesine göz yumacağız. Belki de bizim zeki katil de ilk raundta Hercule Poirot'yu kandır dığını düşünerek kendi kendisini kutlayacak. Ama buna da pek ihtimal vermiyorum. Çünkü o çok zeki."

Poirot her zamanki gibi haklıydı. Akıl hastanesinin görevlisi bir daha gözükmedi. Tanıklık ettiğim resmi soruşturma da kimsenin ilgisini çekmedi.

Poirot, Güney Amerika'ya yapacağı seyahat nedeniyle ben gelmeden bütün işleri geri çevirmişti. Bu yüzden şimdi elinde hiç vaka yoktu. Vaktinin çoğunu, koltuğuna gömölüp benim konuşma çabalarımı boşa çıkarıyordu.

Cinayetten bir hafta sonra Poirot kendisiyle birlikte birini görmeye gidip gitmeyeceğimi sordu. Bu hoşuma gitti. Çünkü esrarı kendi kendine çözmeye çalış tığını ve böylece hata ettiğini düşünü-

yordum. Olayı onunla tartışmak istiyordum, ama o konuşmaya hiç hevesli değildi. Nereye gideceğimizi sorduğum zaman bile cevap vermedi.

Poirot gizemli olmayı sever. Son ana dek en ufak bilgi kırıntısını bile söylemez. Bu arada arka arkaya bir otobüs ve iki trene binerek Londra'nın güneyindeki iç sıkıcı semtlerden birine geldik. Ancak o zaman beni aydınlatmaya razı oldu. "Çin hakkında geniş bilgisi olan bir adamla konuşacağız, Hastings."

"Öyle mi? Kimmiş o?"

"Adını hiç duymadığın bir adam... Bay John Ingles. Görünüşte, evi Çin biblolarıyla dolu, üstün zekâlı olmayan emekli bir uşak. Ama bazı kimseler istediğim bilgiyi bana ancak John Ingles'in verebileceğini söylediler."

Birkaç dakika sonra Bay Ingles'in evi Defneler'in merdivenleri göründü. Etrafta hiçbir defne türüne rastlamadım. Herhalde ke-nar mahalle terminolojisine göre verilmiş bir addı bu.

Bize kapıyı ifadesiz yüz-lü Çinli bir uşak açtı. Adam hiç sesini çıkarmadan bizi Ingles'in yanına götürdü. John Ingles sarı yüz-lü, tıknaz bir adamdı. Çukura batmış gözleri düşünceliydi. Bizi selam-lamak için ayağa kalkarken elindeki mektubu bir masaya bıraktı.

"Buyurunuz, efendim, buyurunuz. Hasley mektubunda bilgi edinmek istediğinizi ve benim bu bakımdan size yararlı olabileceğimi yazmış."

"Evet, öyle, mösyö. Size Li Chang Yen adlı bir adam konusunda bilginiz olup olmadığını soracağım."

"Bu garip... Çok garip... Bu adı nereden duyduğunuzu sorabilir miyim?"

"O halde Li Chang Yen'i tanıyorsunuz?"

Büyük Dörtler

“Onunla bir kez karşılaştım. Adam hakkında biraz bilgim de var. Ama o kadar derin ve etraflıca değil. Fakat İngiltere’de birinin onun adını duymuş olması beni şaşırttı. Bir bakıma büyük bir adam o... ordudan, bilirsiniz. Ama meselenin özü bu değil. Her şeyin arkasında bu adamın olduğunu düşündürecek nedenler var.”

“Neyin arkasında?”

“Her şeyin. Dünyadaki huzursuzluğun, tüm dünyayı saran işçi sorunlarının, bazı yerlerde yapılan ihtilallerin. Ne dediğini bilen kişiler, bütün bu komploların arkasında tek bir güç olduğunu söylüyorlar. Bildiğiniz gibi Rusya’da Lenin ve Trotsky’nin bir başkasının emirlerini yerine getiren kuklalar olduğuna dair pek çok işaret var. Bu sizi ilgilendirir mi bilmem, ama ben bu ‘bir başkasının’ Li Chang Yen olduğundan eminim.”

“Yapmayın canım,” diye itiraz ettim. “Nasıl olur da bir Çinlinin Rusya’da sözü geçer?”

Poirot, bana bakarak öfkeyle kaşlarını çatı. “Hastings, senin için kendi hayalinin ürünü olmayan her şey saçmadır. Ama ben Bay Ingles’le aynı fikirdeyim. Lütfen devam edin, mösyö.”

Bay Ingles sözlerini sürdürdü. “Li Chang Yen’in amacının ne olduğunu, neyi elde etmeyi istediğini kesinlikle bilmiyorum. Ama onunki Napoleon gibi büyük beyinlerde görülen bir hastalık sanırım. Çok güçlü olma ve bütün dünyayı yönetme hırsı. Modern çağlara kadar zafer kazanmak için silahlı güçlere ihtiyaç vardı. Ama huzursuzluklarla dolu bu yüzyılda Li Chang Yen gibi bir adam başka yöntemlerden de yararlanabilir. Adeta sonsuz denilecek bir servetin onun emrine verildiğini belirten kanıtlarım var. Yen bu parayı propaganda ve rüşvet için kullanıyor. Sonra adamın dünyanın hayal bile etmediği kadar etkili bilimsel bir gücü kontrol ettiğini de sanıyorum.”

Poirot, Ingles'in sözlerini büyük bir dikkatle dinliyordu. "O şimdi nerde?" diye sordu. "Çin'de mi?"

Ingles başıyla onayladı.

"Orda," dedi. "Yasal bir mahkemede bunu ispatlayacak kanıtım olmasa da ben bunu biliyorum. Bugün Çin'de değer verilen herkesi şahsen tanırım. Size şunu söyleyeyim; halkın gözünde değer kazanmış insanlar aslında çok değersiz kişilerdir. Bunlar, yönetici bir elin çektiği iplere göre dans eden kuklalar. Bu el ise Li Chang Yen'in elidir. O, Doğu'nun bugünkü yönetici beynidir. Biz Doğu'yu anlamıyoruz... anlayamayız da... Ama Yen oranın canlılık ruhudur. Sürekli karanlıkta görüldüğünden değil. Pekin'deki sarayından hiç ayrılmaz o. Sadece ipleri çeker ve uzaklarda olaylar olur."

Poirot, "Ona karşı koyacak kimse yok mu?" diye sordu.

Ingles koltuğunda öne doğru eğildi. "Son dört yılda dört kişi bunu denedi. Zeki, dürüst ve karakter sahibi insanlar. Onlardan herhangi biri Yen'e engel olabilirdi..." Sustu.

"Eee!" dedim.

"Dördü de öldü... Biri bir makale yazdı ve Pekin'deki ayaklanmalarla Li Chang Yen'in ilgisi olduğunu açıkladı. İki gün sonra onu sokakta bıçakladılar. Katili hiçbir zaman yakalanmadı. Diğer ikisi de buna benzer şeyler yaptılar. Ya yazılarında ya da konuşmalarında bütün bu karmaşadan Li Chang Yen'in sorumlu olduğunu ileri sürdüler. Bu açıklamalarından sonra bir hafta içersinde de ölüp gittiler. Biri zehirlendi, diğeri ise kolera yüzünden can verdi. Tek bir vakaydı bu. Yani o sırada kolera salgını da yoktu. Dördüncü ise yatağında ölü bulundu. Adamın ölüm sebebi de anlaşılmadı. Ama ölüyü görmüş olan bir doktor bana, 'Ceset sanki ona çok güçlü bir elektrik akımı verilmiş gibi yanmış ve büzülmüştü,' dedi."

Büyük Dörtler

Poirot, “Ya Li Chang Yen?” diye sordu. “Tabi onun ölümlerle ilgisi olduğu hiçbir zaman kanıtlanamadı değil mi? Ama bazı izler görüldü?”

Ingles omzunu silkti. “İzler mi? Ah, evet. Bir keresinde konuşmaya razı olan birini de buldum. Çok yetenekli genç bir kimyagerdi o. Yen, onu himaye ediyordu. Kimyager bir gün bana geldi. Bir sinir krizi geçirmek üzere olduğunu fark ettim. Li Chang Yen’in sarayında onun emriyle bazı deneyler yaptığından söz etti. Hem de insanlar üzerinde yapmıştı bu deneyleri. Ama Yen insan hayatına, onların ıstırap çekmesine de aldırmıyordu. Gerçekten de kimyagerin sinirleri iyice bozulmuştu. Dehşetle de titriyordu. Onu kendi evimin en üst katındaki yatak odasına çıkardım. Genç adamı ertesi gün sorguya çekmeye karar vermiştim. Tabi bu aptallıktı.”

Poirot, “Ona nasıl ulaşabildiler?” dedi.

“Bunu hiçbir zaman öğrenemedim. O gece uyandığım zaman evim alevler içindeydi. O yangından kurtulduğum için kendimi hâlâ şanslı sayıyorum. Araştırmaların sonunda en üst katta bir yangın çıkmış olduğu öğrenildi. O genç kimyagerin de kömürleşmiş kalıntılarını buldular.” Ingles bir an durakladı. “Tabi elimde kanıt yok. Siz de diğerleri gibi bana acayip hayallere kapıldığımı söyleyebilirsiniz.”

Samimi konuşmalarından Bay Ingles’in konusunda çok iyi olduğunu anladım. Aslında o da çok iyi olduğunun farkındaydı.

Poirot usulca, “Aksine,” dedi. “Hikâyenize inanmamız için birçok sebep var. Li Chang Yen bizi de biraz ilgilendiriyor.”

“Onun adını duymuş olmanız çok garip. İngiltere’de kimsenin onu tanıdığını sanmıyordum. Yen’den söz edildiğini nasıl duyduğunuz öğrenmek isterim. Tabi bunu açıklamamız mümkünse...”

“Mümkün, mösyö mümkün. Bir adam evime sığındı. Şiddetli bir şok geçiriyordu. Ama Yen’le ilgilenmemize yetecek kadar konuşabildi. Bu yabancı dört kişiden söz etti. Büyük Dörtler’den. Bir Numara Li Chang Yen. İki Numara bilmediğimiz bir Amerikalı. Üç Numara yine tanımadığımız bir Fransız kadın. Dört Numara ise grubun ölüm kararlarını yerine getiren üyesi. Yani ‘Cellat.’ Bu sözünü ettiğim yabancı evimde öldü. Söyleyin, mösyö, siz bu sözleri hiç duydunuz mu? Yani Büyük Dörtler’den bahsedildiğini?”

“Li Chang Yen’le ilgili olarak duymadım. Ama son zamanlarda bu sözleri işittim ya da bir yerde okudum. Hem de acayip bir tarafı vardı bunun. Ah, şimdi hatırladım.”

Yerinden kalkarak kakmalı, lake bir dolaba gitti. Oradan aldığı bir mektubu getirdi. “İşte bu, vaktiyle Makao’da karşılaştığım yaşlı bir denizciden geldi. İhtiyar bir serseriydi o. Herhalde artık içkiden beyni de sulandı. Mektubu okuduğum zaman bunun bir alkolliğin sayıklamaları olduğunu düşündüm.”

Mektubu yüksek sesle okumaya başladı.

“Sayın Bay Ingles,

*Belki beni hatırlamayacaksınız. Ama bir keresinde bana Shanghai’de iyilik etmişsiniz. Şimdi bir iyilik daha edin. Ülke-
den kaçmak için paraya ihtiyacım var. İyi bir yere saklandığı-
mı umuyorum. Ama izimi bulabilirler. Büyük Dörtler yani. Bu
bir ölüm kalım meselesi... Çok param var. Ama durumu fark
etmelerinden korktuğum için gidip alamıyorum. Bana iki yüz
sterlin kadar yollayın. Bunu size ödeyeceğim. Yemin ederim.*

Jonathan Whalley.

Saygılarımla.”

Büyük Dörtler

“Dartmoor’da Hoppaton’dan postaya verilmiş. Whalley, Granit Ev diye bir yerde oturuyormuş. Korkarım ben adamın hiç de ince olmayan bir yolla benden iki yüz sterlin koparmaya çalıştığını düşündüm. Ben kimseye fazla para verecek durumda değilim. Ama belki bu mektup işinize yarar...” Kâğıdı uzattı.

“Çok teşekkür ederim, mösyö. Hemen Hoppaton’a gideceğiz.”

“Ah, çok ilginç bu! Ben de gelebilir miyim? Bunun bir sakıncası var mı?”

“Hayır, hayır. Gelirseniz sevinirim. Ama hemen yola çıkmalıyız. Herhalde oraya ancak akşama doğru varırız.”

John Ingles bizi daha fazla oyalamadı. Bir iki dakika sonra Paddington İstasyonu’nun Batı Ülkeleri peronundan ayrılan trene binmiştik bile.

Hoppaton, Moretonhampstead’dan dokuz mil uzakta küçük bir köydü. Oraya saat yirmiye doğru vardık. Ama yaz mevsiminde olduğumuz için hava hâlâ aydınlıktı.

Köyün dar yolundan ilerlerken bindiğimiz taksiyi durdurarak yaşlı bir adama evi sorduk.

O düşünceli düşünceli, “Granit Ev mi?” diye mırıldandı.

“Granit Ev ha, onu mu arıyorsunuz?” Eliyle yolun sonundaki küçük, kurşuni kulübeyi işaret etti. “İşte orası. Müfettişi mi görecektiniz?”

Poirot çabucak, “Hangi müfettişi?” diye sordu. “Ne demek istiyorsunuz?”

“Cinayetten haberiniz yok mu? Anlaşılan korkunç bir olaymış. Yerde kanlardan gölcükler olmuş...”

Poirot, “Tanrım...” diye mırıldandı. “O müfettiş hemen görme-liyim.”

Beş dakika sonra karakolda Müfettiş Meadows’la konuşuyor-duk. Adamın tavırları önce soğuktu. Ama hem Poirot’nun, hem de Müfettiş Japp’ın adı yumuşamasına sebep oldu.

“Evet, efendim, bu sabah öldürüldü. Korkunç bir olay bu! Sa-bah Moreton’ı aramışlar; ben de hemen geldim. Esrarlı bir vakaya da benziyordu. Adamcağız oturma odasında yerde yatıyordu. İhtiyar yetmişindeydi ve içkiye de düşküncü. Başına vurmuşlar, sonra da gırtlığını kesmişler. Etraf kan içinde kalmıştı. Ahçısı Betsy And-rews bize Bay Whalley’nin yeşimden oyulmuş birkaç biblosu oldu-ğunu açıkladı. Adamın bunların değerli olduğundan söz ettiğini de söyledi. Biblolar ortadan kaybolmuştu. Görünüşte bunun bir saldırı ve hırsızlık olayı olduğu düşünülebilirdi. Ama bazı gerçekler bu du-ruma uymuyordu. Yaşlı adamın evinde iki kişi vardı. Hoppaton’lu olan Betsy Andrews ve kaba saba bir adam olan uşak Robert Grant... Olay sırasında Grant her zaman olduğu gibi süt almak için çiftliğe gitmiş. Betsy de komşuyla konuşmak için sokağa çıkmış. Evden sa-dece yirmi dakika ayrılmış. Saat yirmi ikiyle yirmi iki otuz... Her-halde cinayet o sırada işlendi. Eve önce Grant dönmüş. Arka kapı-dan içeri girmiş. Buralarda kimse kapısını kilitlemez. Hiç olmazsa gündüzleri... Grant sütü kilere bırakmış. Odasına çıkarak, pipo iç-meye ve gazete okumaya karar vermiş. Cinayet işlendiğinden de ha-beri yokmuş. Daha doğrusu Grant’ın iddiası bu. Sonra Betsy dön-müş ve oturma odasına girmiş. Ve avaz avaz bağırmaya başlamış. Tabi o ikisi evde yokken birinin içeri girerek ihtiyar adamı öldürdü-

Büyük Dörtler

ğü söylenebilirdi. Ama o zaman da katilin çok soğukkanlı olması gerekirdi. Eve ulaşmak için ya köy yolundan çıkacaktı ya da yavaşça arka bahçelerden geçecekti. Gördüğünüz gibi kulübenin etrafında bir sürü ev var. O halde neden katili hiç kimse görmedi?" Müfettiş anlamlı bir tavırla sustu.

Poirot, "Ah," dedi. "Ne demek istediğinizi anlıyorum. Lütfen devam edin."

Kendi kendime, "Bu işte bir acayiplik var," dedim. "Bir acayiplik var." Etrafı incelemeye başladım. O yeşim biblolar... Adi bir serseri onların değerli olduklarını anlar mıydı? Zaten gündüz vakti böyle bir işe kalkışmak sadece delilikti. İhtiyar adam, 'İmdat!' diye bağırırdı ne olacaktı?"

Bay Ingles söze karıştı. "Adamın başına o ölmeden önce vurmuşlardı sanırım..."

"Evet, efendim. Katil adamı önce bayıltmış, sonra da boynunu kesmiş. Bu belli bir şey... Ama katil eve nasıl gelmiş ya da nasıl kaçmıştı... Böyle küçük bir yerde yabancıları hemen fark ederler. Sonra birdenbire durumu anladım. Kimse gelmemişti buraya. Her tarafı araştırdım. Dün gece yağmur yağmıştı. Ayak izleri vardı. Mutfığa girip çıkan birinin ayak izleri... Oturma odasında ise iki ayrı ayak izleri vardı. Betsy Andrew kapıda durmuş, odaya girmemişti. İzlerden biri Bay Whalley'ninki. Yaşlı adamın ayaklarında terlikleri vardı. İkinci ayak izleri de yine bir erkeğe aitti. Bu adam kanlara basmıştı. Bu kanlı ayak izlerini mutfığa kadar izledim. Ama izler orda sona eriyordu. Üzerinde durulması gereken birinci nokta buydu. İkinci noktaya gelince... Robert Grant'ın odasının kapısında hafif bir leke vardı. Kan lekesi. Üçüncü nokta ise Grant'ın ayakkabı-

larıyla ilgiliydi. Uşak bunları çıkarmıştı. Ayakkabıları kanlı ayak izlerinin üzerine yerleştirdiğim zaman bunların tıpatıp birbirlerine uyduklarını gördüm. Her şey kesindi artık. Cinayeti evden biri işlemişti. Grant'ı tutukladım. Bavulunu aradığım zaman ne buldum dersiniz? O küçük yeşim bibloları. Ve bir de bir belge. Bundan Robert Grant'ın asıl adının Abraham Biggs olduğu ve adamın beş yıl önce hırsızlık suçundan hapse girdiği anlaşıyordu.” Müfettiş zafer dolu bir tavırla sustu. “Buna ne dersiniz, beyler?”

Poirot, “Her şey anlaşıyor...” diye mırıldandı. “Hatta durum şaşılacak kadar belirgin. Bu Biggs ya da Grant eğitim görmemiş, kafasız bir adam olmalı.”

“Ah, evet, gerçekten öyle, kaba saba biri... Ayak izlerinin ne anlama geldiğinin bile farkında değil.”

“Onun dedektif romanları okumadığı belli. Eh, müfettiş bey, sizi kutlarım, cinayet yerini görebilir miyiz?”

“Sizi hemen oraya götüreceğim. O ayak izlerine bakmanızı istiyorum.”

“O izleri görmeyi ben de arzu ediyorum. Evet, bu çok ilginç ve zekice bir şey...”

Karakoldan çıktık. Ingles'le müfettiş önden giderlerken ben Poirot'yla konuşabilmek için onu yavaşça geri çektim.

“Sen ne düşünüyorsun, Poirot? Bu işin içinde başka bir iş mi var?”

“Evet, sorun da bu, dostum. Whalley mektubunda açık açık Büyük Dörtler'in peşinde olduklarını yazmış. Sen ve ben bu Büyük Dörtler'in çocukları korkutmak için yararlanılan birer umacı olmadıklarını biliyoruz. Ama bütün kanıtlar Grant denilen adamın katil

Büyük Dörtler

olduğunu gösteriyor. Uşak, Whalley'yi neden öldürdü? O küçük yeşim biblolar için mi? Yoksa o Büyük Dörtler'in adamı mı? Açıkçası bu son ihtimal akla daha yatkın. Yeşim ne kadar değerli olursa olsun, öyle bir insan bunu anlamaz. Hiç olmazsa bu uğurda cinayet işlemez. Grant yeşim bibloları çalarak kaçabilirdi. Sebepsiz yere korkunç bir cinayet işlemezdi. Ah, evet, korkarım bizim müfettiş küçük gri hücrelerinden yararlanmıyor. Ayak izlerini ölçmüş. Ama fikirlerini gerektiği gibi bir düzene sokmamış.”

BÖLÜM 4

Koyun Budunun Önemi

Müfettiş cebinden bir anahtar çıkararak Granit Ev'in kapısını açtı. Hava açıktı ve yağmur da yağmadığı için yerler kuruydu. Ayak izimiz kalmayacaktı ama biz yine de ayaklarımızı paspasa iyice sildik.

Evden bir kadın çıkıp müfettişle konuştu ve müfettiş hemen geri döndü. Giderken dönüp, "Etrafı iyice inceleyin, Mösyö Poirot," dedi. "Görülecek şeyleri gözden kaçırmayın. Ben on dakika sonra gelirim. Ah, evet, Grant'ın ayakkabısını da alın. İzleri daha iyi incelemeniz için onları da alıp getirdim."

Müfettiş uzaklaşırken, biz de oturma odasına girdik. Ingles hemen köşedeki bir masaya doğru gitti. Masanın üzerindeki Çin bibloları ilgisini çekmişti. Poirot'nun yaptıklarıyla pek ilgilendiği yoktu. Bense arkadaşımı adeta nefesimi tutarak, büyük bir ilgiyle seyrettim.

Zemin koyu yeşil muşambayla kaplı olduğu için ayak izleri kolayca seçilebiliyordu. Odanın sonundaki kapı küçük bir mutfağa açılıyordu. Burası arka kapının olduğu yerdi. Başka bir kapı da Ro-

Büyük Dörtler

bert Grant'ın yatak odasına açılıyordu. Poirot zemini inceledikten sonra kendi kendine sessizce mırıldandı.

“Whalley şurda yatıyormuş,” diye açıkladı. “Bu iri leke ve kan damlaları bunu iyice açıklıyor. Terlik izleri... Sonra kırk iki numara ayakkabıların bıraktığı izler. Ama hepsi de karmakarışık. İki ayrı iz mutfaktan buraya doğru geliyor. Burdan da mutfığa gidiyor. Katil kimse, ordan girdiği belli... Ayakkabı sende mi, Hastings? Ver onu bana.” Ayakkabının tabanıyla izleri dikkatle karşılaştırdı. “Evet, bunlar aynı adamın... Robert Grant'ın. Mutfaktan gelmiş. İhtiyar adamı öldürmüş. Sonra tekrar mutfığa dönmüş. O arada kana da basmış. Dışarı çıkarken bıraktığı izleri görüyor musun? Mutfakta bir şey görmek mümkün değil. Bütün köyün orda olduğu belli... Grant sonra kendi odasına gitmiş. Hayır... Tekrar cinayet mahalline dönmüş. Neden? Yeşim bibloları almak için mi? Yoksa geride kendisini ele verecek bir şey mi bırakmıştı?”

“Belki de ihtiyar adamı odaya ikinci girişinde öldürdü,” dedim.

“Hayır. Hiçbir şeye dikkat etmiyorsun, Hastings. Dışarı doğru giden ayak izleri, içeriye doğru olanlardan birinin üzerine gelmiş. Acaba Grant neden geri döndü? Yeşim biblolar sonradan mı aklına geldi? Bütün bunlar çok gülünç. Aptalca.”

“Adam kendisini ele vermiş.”

“Değil mi ya? Hastings, beni dinle, mantıksızca bir şey bu. Bu durum gri hücrelerimi rahatsız ediyor. Şimdi Grant'ın yatak odasına gidelim... Ah, evet, kapının yukarsında kan lekesi var. Yerde de hafif, kanlı ayak izleri. Robert Grant'ın ayak izleri... Ondan başkasının izleri yok. Eve giren tek erkek Robert Grant...”

Birdenbire, “Ya o yaşlı kadın?” diye sordum. “Grant süt almak için gittiği zaman o evde yalnız kalmış. Belki de kadın, Whalley’yi öldürdü ve ancak ondan sonra sokağa çıktı. Dışarı çıkmadıysa ayak izi de olmayacaktır.”

“Çok güzel, Hastings. Ben de bunu ne zaman akıl edeceğini merak ediyordum. Ben bu ihtimalin üzerinde durdum, ama bunun olmayacağını da anladım. Kadın bu köyden... Onu burda herkes tanıyor. Betsy Andrews’un Büyük Dörtler’le bir ilişkisi olamaz. Ayrıca anladığım kadarıyla ihtiyar Whalley güçlü kuvvetli bir adammış. Bu bir erkeğin işi, bir kadının değil.”

“Büyük Dörtler tavana iblişçe bir araç saklamış olamazlar mı? Bu otomatik olarak inmiş ve ihtiyar adamın gırtlığını kesmiştir. Sonra da tekrar yukarı çıkmıştır.”

“Yakup’un Merdiveni gibi mi? Hayal gücünün verimli olduğunu biliyorum, Hastings. Ama rica ederim, bunu kontrol altında tutmaya çalış.”

Utanarak sustum.

Poirot etrafta dolaşmasını sürdürdü. Yüzünde hoşnutsuz bir ifadeyle diğer odaların ve dolapların içlerine bakıyordu. Sonra bir finonun havlamasını andıran bir ses çıkardı. Yanına koştum. Arkadaşım kilerde duruyordu. Elindeki koyun budunu zaferle sallamaktaydı.

“Sevgili Poirot,” diye bağırdım. “Ne oldu? Birdenbire çıldırdın mı?”

“Lütfen şu koyun buduna bak. İyi bak.”

Buna mümkün olduğu kadar yakından baktım. Ama bunun olağanüstü bir tarafı yoktu. Bunu açıkça söyledim. Poirot, beni öfkeyle süzdü.

Büyük Dörtler

“Ama şunu görmüyor musun? Ya şunu... Şunu?” Parmağıyla işaret ediyor ve her seferinde de koyun budunun üzerinden buz parçacıklarının kopmasına neden oluyordu.

Poirot, beni fazla hayalci olmakla suçlamıştı. Ama şimdi onun bu bakımdan beni geçtiğini düşünüyordum. Kendi kendime, bu buz parçacıklarının öldürücü bir zehrin kristalleri olduğunu mu sanıyor, diyordum. Arkadaşımin o olağanüstü heyecanını ancak bu şekilde izah edebilirdim.

Yavaşça, “Donmuş et...” diye açıkladım. “İthal ediliyor bunlar. Yeni Zelanda’dan.”

Poirot bir an bana hayretle baktı. Sonra da acayip bir tavırla gülmeye başladı. “Ne şahanesin, Hastings! Her şeyi biliyorsun. Nasıl derler? Her şeyle ilgilen; işte sen böylesin, dostum.” Koyun budunu yine kilerdeki tepsiye attı. Pencereden dışarıya bakarak, “Dostumuz müfettiş de geliyor,” diye ekledi. “İyi... Ben burda bütün istediklerimi gördüm.” Parmaklarını dalgın dalgın masaya vurdu. Sonra birdenbire, “Bugün günlerden ne?” dedi.

Şaşırdım. “Pazartesi. Ne?...”

“Ah! Pazartesi demek? Haftanın kötü bir günü... Pazartesileri cinayet işlemek hatadır.”

Oturma odasına girerek duvardaki barometreye bir göz attı. “Hava açık. Otuz beş derece. Normal bir İngiliz yazı.”

İngles hâlâ Çin biblolarını inceliyordu.

Poirot, “Araştırmayla pek ilgilenmiyorsunuz, mösyö,” dedi.

Adam hafifçe güldü. “Bu benim işim değil. Ben bazı konularda uzmanım. Ama cinayet konusunda değil. Onun için bir kenara çekildim. Ayak altında da dolaşmamaya çalışıyorum. Doğu’da sabırlı olmayı öğrendim.”

Müfettiş hızla içeri girdi. Bizi uzun süre yalnız bıraktığı için özür dileyip evi tekrar dolaşmamızda da ısrar etti. Ama neyse sonunda oradan ayrılabilirdik.

Köy yolundan inerken Poirot, “Gösterdiğiniz nezakete teşekkür ederim, müfettiş bey,” dedi. “Sizden son bir istekte daha bulunacağım.”

“Cesedi mi görmek istiyorsunuz, efendim?”

“Ah, hayır, hayır! Ölü beni hiç ilgilendirmiyor. Ben Robert Grant’la konuşmak istiyorum.”

“Onu görmek için tekrar Moreton’a gitmek zorundayız.”

“İyi, gidelim o zaman. Onu görüp onunla yalnız konuşmalıyım.”

Müfettiş parmağını dudağına sürdü.

“Bunu yapabileceğimizi sanmıyorum, efendim.”

“Scotland Yard’a geçtiğiniz takdirde tam yetki alacağınızı garanti ederim.”

“Tabi sizden söz edildiğini duydum. Zaman zaman bize yardım ettiğinizi de biliyorum. Ama istediğiniz yine de kurallara aykırı.”

Arkadaşım sakın bir tavırla, “Ama ben bu konuda ısrar ediyorum,” diye cevap verdi. “Çünkü katil Robert Grant değil.”

“Ne? Kim o zaman?”

“Bana kalırsa katil genç sayılabilecek bir adamdı. Granit Ev’e atlı bir arabayla geldi. Taşıtı dışarda bırakarak içeri girdi. Whalley’yi öldürdükten sonra dışarı çıktı. Tekrar arabasına binerek uzaklaştı. Başı açıktı ve elbiselerinde biraz kan lekesi vardı.”

“Ama bütün köy onu görürdü.”

“Bazı koşullar altında pek göremezdi.”

“Evet, belki karanlıkta göremezdi. Ama cinayet gündüz işlendi.”

Büyük Dörtler

Poirot sadece gülümsemekle yetindi.

“Sonra atlı araba, efendim. Bunu nasıl anladınız? Yoldan bir sürü tekerlekli taşıt geçiyor. Bunlardan birinin bıraktığı izleri diğerlerinden ayıramazsınız ki.”

“Kafamdaki gözlerle ayıramam belki. Ama beynimin gözleriyle bunu başarırım.”

Dedektif, bana sırtırken anlamlı bir şekilde alnına dokundu. Tamamen sersemlemiş bir haldeydim, ama Poirot’ya güveniyordum. Sonunda müfettiş, Poirot’yla benim Grant’la konuşmamıza razı oldu. Ama o sırada yanımızda bir polis memurunun bulunmasını da şart koştu.

Grant orta boylu, tavırları pek de hoş gitmeyecek bir adamdı. Hapisten çıkmış olduğu da hemen anlaşıyordu.

Poirot çabucak konuya girdi. “Grant bu cinayeti senin işlemediğini biliyorum. Bana neler olduğunu anlat.”

Adam sızlanarak, “Yemin ederim ki, ben katil değilim,” dedi. “Biri o küçük cam eşyaları bavuluma koymuş. Suçu benim üstüme yıktılar, işte o kadar. Söylediğim gibi ben sütü getirdikten sonra doğru odama çıktım. Betsy haykırıncaya kadar da durumdan habersizdim. Yemin ederim. Ben katil değilim.”

“Doğruyu söylemeyeceksen, bu konuşmayı boş yere uzatmayalım.”

“Ama beyefendi...”

“Oturma odasına girdin. Bay Whalley’nin ölmüş olduğunu biliyordun. Tam kaçmak için hazırlandığın sırada Betsy ölüyü gördü.”

Grant’ın ağzı bir karış açık kaldı.

“Haydi, söyle, böyle olmadı mı? Bu konuda ciddiym. Ancak benimle açık açık konuştuğun takdirde kurtulabilirsin. Başka umudun yok.”

Adam birdenbire, “Pekâlâ,” dedi. “Bu tehlikeyi göze alacağım. Söylediğiniz gibi oldu. Eve döndüğüm zaman doğruca beyin yanına gittim. O yerde yatıyordu. Etraf kan içindeydi. O zaman çok korktum. Çok geçmeden sabıkalı olduğumu öğrenecek ve katilin ben olduğumu iddia edeceklerdi. Tek isteğim... Ceset bulunmadan... Ordan kaçabilmekti...”

“Ya yeşim biblolar?”

Grant bir an kararsızca durakladı. “Şey... Anlayacağınız...”

“Onları eskisi gibi içgüdülerine uyarak aldın. Öyle değil mi? Bay Whalley bibloların çok değerli olduğunu söylemişti. Durumdan yararlanmaya çalıştın. Bunu anlıyorum. Şimdi bana şunu söyle; bibloları odaya ikinci defa girdiğin zaman mı aldın?”

“Odaya ikinci defa gitmedim. Bir kere bana yetti de arttı bile.”

“Bundan emin misin?”

“Kesinlikle.”

“İyi. Şimdi... Hapisten ne zaman çıktın?”

“İki ay önce.”

“Bu işe nasıl girdin?”

“Mahkûmlara yardım kurumlarından birinin vasıtasıyla. Hapisten çıktığım gün bir adam beni bekliyordu.”

“Nasıl bir insandı o?”

“Rahip değildi ama yine de bir din adamına benziyordu. Yumuşak siyah bir şapka giymişti. Pek nazik konuşuyordu. Ön dişlelerinden biri kırıktı. Gözlüğü vardı. Adı Saunders'tı. ‘Pişman olduğun-

Büyük Dörtler

nu umarım,’ dedi. ‘Sana iyi bir iş buldum.’ Onun tavsiyesiyle ihtiyar Whalley’nin yanına girdim.”

“Teşekkür ederim. Her şeyi biliyorum artık. Sabırlı ol.” Poirot tam dışarı çıkacağı sırada durakladı. “Saunders, sana bir çift ayakkabı da verdi, değil mi?”

Grant çok şaşırdı. “Evet, verdi. Bunu nasıl bildiniz?”

Arkadaşım ciddi bir tavırla, “Görevim her şeyi bilmektir,” diye karşılık verdi.

Müfettişle biraz konuştuktan sonra Ingles’i alarak karakoldan ayrıldık. Beyaz Geyik Hanı’na giderek jambonlu yumurta ve Devonshire elma şarabı istedik.

Ingles gülümseyerek, “Olay aydınlandı mı?” diye sordu.

“Evet. Yeteri kadar aydınlandı. Ama açıkçası kanıtlama konusunda birçok güçlükle karşılaşacağım. Whalley, Büyük Dörtler’in emri üzerine öldürüldü ama katil Grant değil. Çok zeki bir adam Grant’a Whalley’nin yanında iş buldu ve suçu onun üzerine yıkmak için de gerekli tüm hazırlıkları yaptı. Grant sabıkalı olduğu için kolay oldu bu. Grant’a bir çift ayakkabı verdi. Kendisinde de bunların benzerleri vardı. Grant süt almaya gitti. Betsy ise her zamanki gibi dedikodu yapmak için evden ayrıldı. Katil at arabasıyla geldi. Ayaklarına Grant’a verdiğinin benzerleri olan ayakkabıları giydi. Mutfağa geçerek oturma odasına gitti. Yaşlı adamın başına vurarak onu bayılttı. Sonra da boğazını kesti. Mutfağa giderek ayakkabıları çıkardı. Başka bir çift ayakkabı giydi. Elinde diğer ayakkabılarla arabaya binerek uzaklaştı.”

Ingles gözlerini Poirot’ya dikmişti. “Ama yine de önemli bir noktayı unuttunuz. Neden hiç kimse katili görmedi?”

“Ah! Dört Numara’nın kurnazlığı da burda... Herkes onu gördü; ama görmedi de. Adam buraya kasap arabasıyla geldi.”

“Koyun budu mu?” diye bağırdım.

“Kesinlikle, Hastings, koyun budu. Herkes o sabah eve hiç kimsenin girmediğine yemin etti. Ama ben kilerde bir koyun budu buldum; üzeri hâlâ buzluysa. Bugün pazartesi; demek ki et bu sabah getirilmişti. Cumartesi günü getirilmiş olsaydı buzlar bu sıcak havada çoktan erirdi. O halde biri eve gelmişti. Ve elbiselerinde kan lekeleri olan bir adam dikkat de çekmezdi.”

Ingles takdirle, “Bir kasap! Çok zekice bir şey bu!” diye bağırdı.

“Evet, Dört Numara çok zeki...”

“Hercule Poirot kadar zeki mi?” diye mırıldandım.

Arkadaşım, bana sitemli bir bakış attı. “Bazen şaka yapmaktan kaçınmalısın, Hastings. Suçsuz bir adamı darağacından kurtarmadım mı? Bugünlük bu kadar da yeter.”

BÖLÜM 5

Kaybolan Bilim Adamı

Bence jüri Robert Grant'ı -namı diğer Biggs'i- suçsuz bulduğu zaman bile Müfettiş Meadows hâlâ adamdan şüphe ediyordu. Grant aleyhine savunduğu olayı; Grant'ın geçmişi, çaldığı yeşim biblolar ve ayak izlerine tıpatıp uyan ayakkabılarla destekliyordu. Ama pazartesi günü Granit Ev'e bir kasabın gittiğini gören iki tanık bulundu. Köydeki kasap ise et dağıtımını sadece çarşamba ve cumaları yaptığını açıkladı. Hatta bir kadın sonradan evden bir kasabın çıktığını hatırladı. Ama adamı doğru dürüst tarif edemedi. Tam bir kasap çırağına benziyordu o.

Poirot filozofça bir tavırla omzunu silkti. "Sana daha önce de söyledim, Hastings. Bu Dört Numara bir sanatçı! O takma sakal ve mavi camlı gözlükle kılık değiştirmeye kalkışmıyor. Evet, yüz hatlarını değiştiriyor biraz. Ama bu pek önemli değil, Dört Numara seçtiği kişiliğe bürünüyor."

Gerçekten de Anwell'den geldiğini söyleyen adam bence tam akıl hastanesinde çalışan bir memura benziyordu. Onun bir sahtekâr olduğundan şüphelenmek aklıma bile gelmezdi.

Bütün bunlar cesaret kırıcı gerçeklerdi. Dartmoor'daki mace-
ranın da bize bir yararı olmamıştı. Bunu Poirot'ya da söyledim. Ama
o hiçbir şey elde edemediğimizi kabule yanaşmadı.

“İlerliyoruz,” dedi. “İlerliyoruz. Bu adamla her karşılaşmamız-
da, kafası ve yöntemleri konusunda biraz daha bilgi sahibi oluyoruz.
Ama o bizi ne tanıyor, ne de planlarımızı biliyor.”

“Bu bakımdan ben de onunla aynı durumdayım, Poirot,” diye
itiraz ettim. “Plan yaptığın yok. Oturuyor ve Dört Numara'nın bir
şeyler yapmasını bekliyorsun.”

Poirot gülümsedi. “Dostum, sen hiç değişmeyeceksin. Daima
kalkıp karşısındakinin gırtlığına sarılmak için sabırsızlanan, Has-
tings.” Kapıya vurulduğunu fark ederek ekledi. “Belki de bekledi-
ğin fırsat eline geçecek. Belki de Dört Numara geldi.”

İçeriye Müfettiş Japp'la bir yabancı girdiği zaman uğradığım
hayal kırıklığı, yüzünden güldü.

Müfettiş, “İyi akşamlar, mösyö,” dedi. “İzin verirseniz sizi
Amerika Birleşik Devletleri Gizli Servisi'nden Yüzbaşı Kent'le ta-
nıştıracağım.”

Yüzbaşı Kent uzun boylu, ince bir Amerikalıydı. İfadesiz yü-
zü tahtadan oyulmuşa benziyordu. Sert hareketlerle ellerimizi sıkar-
ken, “Tanıştığımıza memnun oldum, beyler,” diye mırıldandı.

Poirot şömineye yeniden odun atıp rahat iki sandalye daha ge-
tirdi. Ben de viski ve soda getirdim.

Kent içkisinden bir yudum alarak takdirle başını salladı. “Ne-
fis...”

Japp, “Şimdi işimize bakalım,” dedi. “Mösyö Poirot benden bir
istekte bulundu. Kendisi Büyük Dörtler adıyla tanınan bir grupla il-

Büyük Dörtler

gileniyordu. Çalışmalarım arasında bu ada rastladığım takdirde kendisine haber vermemi istedi. Bu konuyla pek ilgilenmedim. Ama sözlerini de unutmadım. Yüzbaşı Kent, bana gelerek acayip bir hikâye anlattığı zaman da hemen, ‘Mösyö Poirot’yu görmeliyiz,’ dedim.”

Poirot, Kent’e baktı.

Amerikalı konuşmaya başladı. “Belki gazetelerde okudunuz, Mösyö Poirot. Bazı savaş gemilerimiz Amerika kıyılarında kayalara çarparak battılar. Japonya’daki büyük depremde hemen sonra oldu bu. Felakete de depremin sebep olduğu dev dalgaların yol açtığı ileri sürüldü. Şimdi... Kısa bir süre önce bazı sabıkalılar ve kiralık katiller tutuklandı. Bazılarının üzerinden çıkan belgeler olayın hiç de sanıldığı gibi olmadığını ortaya koydu. Bu kâğıtlarda Büyük Dörtler diye bilinen bir organizasyondan söz ediliyordu. Ayrıca belgelerde çok güçlü bir enerji kaynağına değiniliyordu. Ama bu bakımdan bilgi tam değildi. Yalnız çok yoğun bir ışının belirli bir hedefe yöneltilebileceği anlaşıyordu. Bu buluşla ilgili iddialar pek gülünç gibiydi. Ama ben belgeleri ne olur, ne olmaz, diye yine de bizim merkeze yolladım. Bizim ukala profesörler de onları incelediler. Sonra da sizin İngiliz bilim adamlarından birinin bir toplantıda bu konuda bir tez ileri sürdüğünü bildirdiler. Anlaşılan meslektaşları bu konuyu pek ciddiye almamışlardı. Hatta bilim adamının hayal gücünün fazla geniş olduğundan bile söz etmişlerdi. Ama o iddiasından vazgeçmemiş ve deneylerinin başarıyla sonuçlanmak üzere olduğunu da açıklamıştı.”

Poirot ilgiyle, “Sonra?” diye sordu.

“Buraya gelmeme ve o bilim adamıyla konuşmama karar verildi. Bir hayli gençti. Adı da John Halliday. Bu konuda ondan da-

ha bilgili olan kimse de yok. Halliday'ye ileri sürdüğü şeyin mümkün olup olamayacağını soracaktım.”

İyice meraklanmıştım. “Mümkün müymüş?”

“İşte ben de bunu öğrenmek istiyorum. Bay Halliday'yi göremedim. Onunla konuşamayacağım da anlaşılıyor.”

Japp kısaca, “Açıkçası,” dedi. “Halliday ortadan kayboldu.”

“Ne zaman?”

“İki ay önce.”

“Kaybolduğu resmen bildirildi mi?”

“Tabi bildirildi. Karısı büyük bir telaş içinde bize geldi. Biz de elimizden gelen her şeyi yaptık. Ama daha başlangıçta onu bulamayacağımızı anladım.”

“Neden?”

Japp gözünü kırptı. “Bir adam kendi isteğiyle ortadan kaybolduysa asla bulamazsınız.”

“Nereye gitmiş?”

“Paris’e.”

“Öyleyse Halliday, Paris'te ortadan kayboldu?”

“Evet. Halliday Paris'e mesleğiyle ilgili bir iş için gittiğini söylemiş. Eh, tabi, böyle bir bahane uyduracaktı. Bir adamın orda kaybolmasının ne anlama geldiğini bilirsiniz. Bu ya bir kaçırılma olayı ya da gönüllü bir ortadan kayboluş. Bence adam kendi isteğiyle ortadan kayboldu. Halliday evlilik hayatından sıkılmıştı. Onun Paris'e gitmeden önce karısıyla kavga ettiğini de öğrendik. Bütün bunlardan durum anlaşılıyor.”

Poirot düşünceli bir tavırla mırıldandı. “Acaba?”

Amerikalı, ona merakla bakıyordu. “Bu Büyük Dörtler denilen grup neyin nesi?”

Büyük Dörtler

Arkadaşım, “Büyük Dörtler, uluslararası bir grup,” diye açıkladı. “Başkanları Hong Kong’da oturan bir Çinli. Adam Bir Numara diye biliniyor. İki Numara Amerikalı, Üç Numara bir Fransız kadındır. Dört Numara yani ‘Cellat’, İngiliz.”

Amerikalı bir ıslık çaldı. “Bir Fransız kadın, ha? Ve Halliday de Fransa’da ortadan kayboldu. Bu incelemeye değer. Kadının adı nedir?”

“Bilmiyorum. Zaten onun hakkında hiçbir bilgim yok.”

Kent, “Ama grup çok etkili, öyle mi?” dedi.

Poirot başını sallayarak kadehleri dikkatle sıraya dizdi. Hâlâ düzen meraklısıydı.

“Savaş gemilerimizi neden batırdılar? Bu Büyük Dörtler Alman bir örgüt adına mı savaşıyorlar?”

“Hayır. Büyük Dörtler sadece kendi adlarına çalışıyorlar, Bay Kent. Sırf kendi çıkarları için. Bütün dünyayı yönetmeyi istiyorlar.”

Amerikalı bir kahkaha attı. Ama Poirot’nun yüzündeki ciddi ifadeyi fark edince, birdenbire sustu.

Arkadaşım Amerikalıya doğru parmağını salladı. “Gülüyorsunuz, mösyö. Düşünmüyor, küçük gri hücrelerinizi kullanmıyorsunuz. Gemilerinizin bir kısmını sırf güçlerini denemek için parçalayan bu adamlar kim? Gerçekten bu olayın içyüzü buydu. Büyük Dörtler elde ettikleri o yeni manyetik gücü kullanıyorlardı.”

Japp neşeyle, “Yapmayın, mösyö,” dedi. “Ben süper canilerle ilgili çok roman okudum. Ama şimdiye kadar öyleleriyle hiç karşılaşmadım. Neyse... Yüzbaşı Kent’in hikâyesini dinlediniz. Sizin için yapabileceğim başka bir şey var mı?”

“Evet, aziz dostum. Bana Bayan Halliday’in adresini verebilirsiniz. Bir de ona vermem için bir kart yazarsanız...”

Böylece ertesi gün kalkıp Surrey'in, Chobham köyüne gittik. Bayan Halliday, bizi hemen kabul etti. Uzun boylu, sarışın bir kadındı. Endişeli ve telaşlı bir hali vardı. Beş yaşındaki kızı güzel bir çocuktü. Poirot, onu neden görmek istediğimizi açıkladı.

“Ah, Mösyö Poirot, geldiğimize ne kadar sevindiğimi bilemezsiniz. Sizden söz edildiğini duydum tabi. Scotland Yard'dakiler gibi davranmayacağınızı da biliyorum. Onlar beni dinlemiyorlar, durumunu anlamaya da çalışmıyorlar. Fransız polisi de onlar kadar kötü; hatta daha da kötü. Hepsı de kocamın başka bir kadınla kaçtığını düşünüyorlar. Ama John öyle bir erkek değildi. Her şeyden önce işini düşünürdü o. Zaten kavgalarımızın yarısının sebebi de buydu. İşini benden çok sevmesi.”

Poirot, onu yatıştırmaya çalıştı. “İngilizler öyledir. İşlerine âşık değillerse, o zaman da spora bayılırlar. Böyle şeyleri çok ciddiye alırlar. Şimdi bana kocanızın ortadan nasıl kaybolduğunu bütün ayrıntılarıyla anlatın.”

“Kocam temmuzun yirmisinde Paris'e gitti. Bir perşembe günü. Orda meslektaşlarından bazılarıyla görüşecekti. Bunların arasında Madam Olivier'da vardı.”

Başarılarıyla Madam Curie'yi bile gölgede bırakan bu ünlü Fransız kadın kimyagerin adını duyan Poirot başını salladı. Madam Olivier gerçekten çok başarılıydı. Fransız Hükümeti ona bir nişan vermişti ve o günlerin en önemli isimlerinden biri idi.

“Kocam, Paris'e akşama doğru erişmiş ve doğru Castiglione Sokağı'ndaki otele inmiş. Sokakla aynı adı taşıyan otele... Ertesi sabah Profesör Bourgoneau'yla randevusu varmış. Onu görmeye de gitmiş. Tavırları normal ve nazikmiş. İki meslektaş çok ilginç bir

Büyük Dörtler

konuşma yapmışlar hatta John'un ertesi gün profesörün laboratuvarında yapılacak bir deneye katılmasını kararlaştırmışlar. Ondan sonra kocam yalnız başına Café Royal'de yemek yiyerek Bois'da biraz dolaşmış. Sonra Madam Olivier'ın Passy'deki villasına gitmiş. Davranışları yine normalmiş. John, Madam Olivier'ın evinden saat on sekize doğru ayrılmış. Akşam yemeğini nerde yediği bilinmiyor. Herhalde bir lokantaya girdi. Otele saat yirmi üçe doğru dönerek odasına çıkmış. Ama önce kendisine mektup gelip gelmediğini sormuş. Ertesi sabah otelden ayrılmış. Ve onu bir daha da gören olmamış.”

“Otelden ne zaman ayrıldı? Profesör Bourgoneau'nun laboratuvarına gidebilmek için uygun bir saatte mi çıktı?”

“Bunu bilmiyorum. John'u otelinden çıkarken gören olmamış. Ama kahvaltı gönderilmemiş. Bundan da otelden erken saatte ayrıldığı anlaşılıyor.”

“Belki de Bay Halliday gece otele döndükten hemen sonra tekrar çıktı.”

“Sanmıyorum. Yatağı bozulmuştu. Gece bekçisi de o saatte sokağa çıkan birini hatırlardı.”

“Çok haklısınız madam. O halde Bay Halliday'in sabah erkenden otelden ayrıldığını kabul edebiliriz. O saatte bir kaçırılma olayına kurban olmadığını da söyleyebiliriz. Peki, eşyaları otelde mi kalmış?”

Bayan Halliday bu soruyu biraz istemeye istemeye cevapladı. “Hayır... Kocamın küçük bir bavul aldığı anlaşılıyor.”

Poirot düşünceli bir tavırla, “Hım...” diye mırıldandı. “Acaba Bay Halliday o akşam nerdeydi? Bunu bilseydik, çok şeyi de öğrenmiş olurduk. Kocanız kiminle buluştu? İşte esrar da burda. Ben po-

lisin görüşüne katılmıyorum, madam. Onlar her zaman, ‘Bu işte bir kadın parmağı var,’ derler. Ama o gece kocanızın planlarını değiştirmesine yol açan bir şey olduğu da anlaşılıyor. Bay Halliday’in otele döndüğü zaman kendisine mektup gelip gelmediğini sorduğunu söylediniz. Gelmiş mi?”

“Evet, sadece bir tek mektup... Bu da benim John’a o İngiltere’den ayrıldığı gün yazdığım mektup olacak.”

Poirot bir süre daha düşündü. Sonra da ayağa kalktı. “Bu esrarı çözecek anahtar Paris’te, madam. Bunu bulabilmek için de hemen Fransa’ya gitmem gerekiyor.”

“Ama aradan epey zaman geçti, mösyö.”

“Evet, evet. Ama yine de Paris’te araştırma yapmalıyız.” Arkadaşım odadan çıkmak için döndü. Sonra da elini kapının tokmağına uzatarak durdu. “Madam, kocanız size hiç Büyük Dörtler’den söz etti mi?”

Kadın düşünceli düşünceli tekrarladı... “Büyük Dörtler... Hayır, böyle bir şeyi hatırlamıyorum.”

BÖLÜM 6

Merdivendeki Kadın

Bayan Halliday'den başka bir şey öğrenemedik. Poirot'yla çabucak Londra'ya döndük. Ertesi gün de Fransa'ya doğru yola çıktık.

Poirot biraz üzgün bir tavırla, "Bu Büyük Dörtler beni çok uğraştırıyor, dostum. Tilki avındaymışım gibi sağa sola koşturuyorlar," dedi.

Sûreté'nin en iyi dedektiflerinden birini kastederek, "Belki Paris'te onunla görüşürsünüz," dedim. Çünkü daha önce Poirot'yla o aynı davada beraber çalışmışlardı.

Poirot yüzünü ekşitti. "Umarım karşılaşmayız; beni pek sevmezdi."

"Bu iş çok zor olmayacak mı?" diye sordum. "İki ay önce bir gece tanınmamış bir İngiliz ne olduğunu öğrenmeye çalışacaksın."

"Çok zor olacak, dostum. Ama bildiğin gibi zorluklar Hercule Poirot'yu sevindirir."

"Halliday'yi Büyük Dörtler'in kaçırdığını mı düşünüyorsun?" Arkadaşım başını salladı. "Evet..."

Paris'te yaptığımız soruşturmalar sırasında Bayan Halliday'in anlattıklarından daha fazla bir şey öğrenemedik. Poirot, Profesör Bourgoneau'yla konuştu. Ona, Halliday'in o geceki planlarından söz edip etmediğini sordu. Ama bilim adamı bu konuda hiçbir şey söylememiştir.

Ondan sonraki haber kaynağımız ünlü Madam Olivier'dı. Kadının Passy'deki villasına giderken iyice heyecanlanmışım. Bir kadının bilim dünyasında bu kadar ilerlemesine çok şaşmışım, çünkü böyle işlerin her zaman erkek beyin gücü gerektirdiğini düşünmüştümdür hep.

Bize kapıyı on yedi yaşında, resmi tavırlı bir genç açtı. Poirot bütün günü bilimsel araştırmalarla geçiren Madam Olivier'ın randevu almayan kimseleri kabul etmeyeceğini bildiği için bu meseleyi önceden halletmişti.

Delikanlı bizi salona götürdü. Birkaç dakika sonra da Madam Olivier yanımıza geldi. Oldukça uzun boyluydu kadın. Üzerindeki beyaz gömlek daha da uzun görünmesine neden oluyordu. Başına sardığı beyaz eşarpla daha çok bir rahibeye benziyordu. Yüzü uzun, rengi soluktu. Güzel siyah gözlerinde adeta fanatikçe bir pırıltı vardı. Madam Olivier modern bir Fransız kadınından çok eski tipleri andırıyordu. Bir yanağında derin bir yara izi vardı. Üç yıl önce laboratuvarda kocasıyla çalışırken bir patlama olduğunu hatırladım. Mösyö Olivier ve asistanı kazada ölmüş, kadın ise kötü bir şekilde yanmıştı. Madam Olivier o günden sonra bütün dünyayla ilişkisini kesmişti adeta. Bütün enerjisini bilimsel araştırmalara vermişti.

Kadın bizi soğuk bir nezaketle karşıladı. "Polisle birçok defa konuştum, beyler. Onlara yardım edemediğime göre size de yararlı olabileceğimi sanmıyorum."

Büyük Dörtler

“Madam, belki de ben size polisten farklı sorular soracağım. Şimdi... o gün Mösyö Halliday’yle hangi konulardan söz ettiniz?”

Madam Olivier biraz şaşırdı. “Çalışmalarından tabi. Onun ve benim araştırmalarımızdan.”

“Size son zamanlarda İngiliz Kurulu’nda okuduğu tezden söz etti mi?”

“Tabi. Zaten en çok bu konuyu konuştuk.”

Poirot kayıtsızca, “Fikirleri olacak gibi değildi sanırım,” dedi.

“Bazı kimseler öyle düşünüyor. Ama ben aynı fikirde değilim.”

“Yani bu fikirlerin uygulanabileceğini mi düşünüyorsunuz?”

“Tabi. Kolaylıkla uygulanacak şeyler bunlar, benim araştırmalarım da, Mösyö Halliday’inkine benziyordu. Ama amaçlarımız aynı değildi. Ben Radyum C, diye tanımlanan bir maddenin çıkardığı Gama Işınları’yla ilgileniyordum. O arada çok ilginç bir manyetik fenomenle de karşılaştım. Manyetizma dediğimiz şeyin gerçek niteliği konusunda bir teorim de var. Ama buluşlarımı dünyaya açıklamamın henüz zamanı gelmedi. Bay Halliday’in deneyleri ve düşünceleri benim için çok ilginçti.”

Poirot başını salladı. Sonra da beni şaşırtan bir soru sordu. “Bay Halliday’yle bu konuları nerede tartıştınız, madam? Burda mı?”

“Hayır, mösyö. Laboratuvarda.”

“Orayı görebilir miyim?”

“Tabi.”

Madam Olivier geldiği kapıdan çıktı. Küçük bir koridora açıyordu bu kapı. İki kapıyı daha geçip büyük bir laboratuvara geldik. İçeride bir sürü deney düzeneği, deney tüpleri ve adını bilmedi-

ğim yüzlerce alet vardı. İçeride iki kişi bir deneyle uğraşıyorlardı. Madam onları tanıttı.

“Asistanlarımdan Matmazel Claude...” Uzun boylu, ciddi yüz-
lü bir kız bizi selamladı. “Eski ve güvendiğim bir arkadaşım olan
Mösyö Henri.” Kısa boylu esmer genç adam sert hareketlerle eğildi.

Poirot çabucak etrafına bakındı. Burada içeri girdiğimizden
başka iki kapı daha vardı. Madam bunlardan birinin bahçeye, diğeri-
nin ise yine deney yapılan küçük bir odaya açıldığını söyledi. Poirot
bunların hepsini inceledikten sonra burada daha fazla kalmamıza
gerek olmadığını söyledi ve tekrar salona döndük.

Poirot, “Madam, konuşmanız sırasında Mösyö Halliday’yle
yalnız mıydınız?” dedi.

“Evet, mösyö. İki yardımcım yandaki küçük odadaydı.”

“Konuşmanız ordan duyuluyor muydu?”

Kadın bir an düşündü sonra da başını salladı. “Sanmıyorum...
Hatta duyulamayacağından eminim. Bütün kapılar kapalıydı.”

“Odaya biri saklanmış olabilir miydi?”

“Laboratuvarda bir köşede büyük bir dolap var. Ama bu dü-
şünce saçma.”

“Olabilir, madam. Bir soru daha; Mösyö Halliday size o gece-
ki planlarından söz etti mi?”

“Bu konuda hiçbir şey söylemedi, mösyö.”

“Teşekkür ederim. Sizi rahatsız ettiğim için de özür dilerim,
madam. Lütfen rahatsız olmayın. Biz sokak kapısını buluruz.”

Hole çıktık. Aynı anda bir kadın sokak kapısından içeri girdi.
Hızla merdivenden çıkmaya başladı. Yaşlı Fransız kadınlarının
yaptığı gibi siyah bir tül takmıştı sanırım.

Büyük Dörtler

Evden uzaklaşırken Poirot, “Ender görülür bir kadın...” diye mırıldandı.

“Madam Olivier mı? Evet o...”

“Hayır, hayır. Madam Olivier’den söz etmiyorum. Onun hakkında konuşmak bile gereksiz. Bu dünyada Madam Olivier gibi dâhiler pek az. Ben diğer hanımı kastettim. Merdivenden çıkan kadını...”

Arkadaşıma hayretle baktım. “Ben onun yüzünü göremedim. Sen de bunu başarmış olamazsın çünkü kadın bize hiç bakmadı.”

Poirot sakın bir tavırla, “Bu yüzden onun ender görülen kadınlardan olduğunu söyledim ya...” diye cevap verdi. “Kadın evine giriyor... Kapıyı anahtarla açtığı için orda oturduğunu düşünüyorum... Evet, içeri giriyor ve holdeki iki yabancıya hiç aldırmadan merdivenden çıkıyor. Evet, o ender görülür bir kadın. Hatta davranışı anormal! Tanrım! Neler oluyor?”

Arkadaşım beni tam zamanında geri çekmeyi başardı. Bir ağaç kaldırıma, hemen önümüze devrildi. Poirot buna bakakaldı. İyice sarsılmış, rengi uçmuştu.

“Uh! Ucuz atlattık. Bunun tek nedeni şüphelenmemiş olmam. Onlardan hiç şüphelenmiyordum; yani hemen hemen. Eğer her şeyi çabucak gören bir insan olmasaydım, Hercule Poirot ağacın altında ezilip ölecekti. Dünya için büyük bir felaket olacaktı bu. Sen de öyle dostum. Ama tabi bu uluslararası bir felaket sayılmazdı pek.”

Soğuk bir ifadeyle, “Teşekkür ederim,” dedim. “Şimdi ne yapacağız?”

Poirot, “Ne mi yapacağız?” diye bağırdı. “Durup düşüneceğiz. Küçük gri hücrelerimizi çalıştıracamız... Bu Mösyö Halliday gerçekten Paris’te miydi? Evet, onu iyi tanıyan Profesör Bourgoneau kendisiyle konuşmuştu.”

“Ne demek istiyorsun?” diye haykırdım.

“Bu konuşma cuma sabahı oldu. Halliday’yi en son cuma gecesi saat yirmi iki de gördüler. Ama onu gerçekten gören oldu mu?”

“Gece bekçisi...”

“Gece bekçisi, Mösyö Halliday’yi daha önce görmemişti, onu tanımıyordu. Kapıdan Halliday’ye oldukça benzeyen biri girdi. Dört Numara’nın bu bakımdan ustalıkla davranacağından emin olabiliriz. Adam, bekçiye mektup olup olmadığını sordu. Odasına çıkarak, küçük bir bavul hazırladı. Ve ertesi sabah otelden gizlice ayrıldı. O gece Halliday’yi hiç kimse görmedi, çünkü adam düşmanlarının eline düşmüştü bile. Madam Olivier’in konuştuğu gerçek Halliday miydi? Evet. Kadın, İngiliziyi tanımıyordu. Ama bir sahtekâr onu kendi alanına giren bir konuda kandıramazdı. Evet, Halliday buraya geldi, kadınla konuştu ve villadan ayrıldı? Sonra ne oldu?”

Arkadaşım beni kolumdan tutmuş villaya doğru adeta sürük-lüyordu.

“Şimdi... Adamın ortadan kaybolduğu günün ertesi gününde olduğumuzu hayal et. Ayak izlerini takip ediyoruz. Ayak izlerini se-viyorsun, değil mi? Bak burdan gitmişler; bir erkeğin ayak izleri... Mösyö Halliday’inkiler... Bizim yaptığımız gibi sağa döndü. Aha! Onunkileri takip eden başka ayak izleri; küçük bir kadının ayak izle-ri bunlar. İnce bir kadın... Yüzünü yaşlı kadınlar gibi siyah bir peçey-le örtmüştü. Halliday’ye, ‘Affedersiniz, mösyö,’ dedi. ‘Madam Oli-vier sizi geri çağırmanımı istedi.’ İngiliz de duraklayarak döndü. Peki, o genç kadın adamı nereye götürdü? Halliday’ye iki villanın bahçe-lerini birbirinden ayıran o dar geçitin tam ağzında yetişmiş olması bir rastlantı mıydı? Kadın, ‘Bu yol kestirme, mösyö,’ diyerek Hal-liday’yi geçite soktu. Sağda Madam Olivier’in villasının bahçesi var-

Büyük Dörtler

dı, solda da diğer evinki. O ağaç da o bahçeden üzerimize devrildi. Bunu da unutma! İki bahçenin kapıları da geçite açılıyordu. Düşmanlar orda pusu kurmuşlardı. Ordan fırlayan adamlar Halliday'yi yakaladılar. Ve adamı diğer villaya götürdüler.”

“Tanrım! Poirot bütün bunları gördüğünü mü iddia ediyorsun?”

“Olanları kafamın gözleriyle görüyorum, dostum. Haydi, vilaya dönelim.”

“Tekrar Madam Olivier’la mı konuşacaksın?”

Arkadaşım acayip bir tavırla güldü. “Hayır, Hastings. Merdivendeki kadının yüzünü görmek istiyorum.”

“Kim o dersin? Madam Olivier’ın bir akrabası mı?”

“Bir sekreter sanırım. Yakınlarda işe alınan bir sekreter...”

Kapıyı bize yine o terbiyeli delikanlı açtı. Poirot, “Biraz önce içeri giren o hanımın... Şu dul hanımın adını bana söyler misiniz?” dedi.

“Madam Veroneau’yumu mu kastediyorsunuz? Madamın sekreterini?”

“Evet, onu. Kendisiyle bir dakika konuşmak istiyoruz.”

Delikanlı dönerek uzaklaştı. Bir iki dakika sonra da tekrar dönerek, “Çok üzgünüm,” dedi. “Madam Veroneau tekrar sokağa çıkmış.”

Poirot sakın sakın, “Hiç sanmıyorum,” diye karşılık verdi. “Ona adımı verin. Mösyö Hercule Poirot’nun önemli bir konuda konuşmak istediğini söyleyin. Onu hemen görmeliyim. Çünkü biraz sonra polis merkezine gideceğim.”

Delikanlı yine ortadan kayboldu. Ama biraz sonra o esrarlı kadın da merdivenden inerek salona doğru gitti. Biz de onu izledik. Kadın odaya girince peçesini kaldırdı. O zaman hayretle irkildim.

Karşımızdaki eski düşmanımız (bir Rus kontesi) Kontes Rossakoff'du. Kadın vaktiyle Londra'da zekice bir mücevher hırsızlığını planlamıştı.

Kontes, "Sizi holde görür görmez, belaya çattığımı da anladım," diye yakındı.

"Sevgili Kontes Rossakoff..."

Kadın başını salladı. "Şimdi adım Inez Veroneau. İspanyolum. Bir Fransızla evliyim. Benden ne istiyorsunuz, Mösyö Poirot? Korunç bir insansınız. Londra'dan kaçmama sebep oldunuz. Herhalde şimdi bizim şahane Madam Olivier'a kim olduğumu söyleyecek, Paris'ten gitmeme yol açacaksınız. Anlayın lütfen, biz zavallı Ruslar yaşamak zorundayız."

Poirot dikkatle onu süzüyordu. "Durum bundan çok daha ciddi, madam... Yandaki villaya girecek ve Mösyö Halliday'yi kurtaracağım. Tabi o hâlâ sağsa. Anlayacağınız ben her şeyi biliyorum."

Kontesin rengi birdenbire uçu. Dudağını ısırды sonra da her zamanki kesin tavırlarıyla konuşmaya başladı. "O yaşıyor ama villada değil. Gelin, mösyö, sizinle bir anlaşma yapalım. Beni tutuklatmayın. Buna karşılık Halliday'yi sağ salim size teslim edeyim."

Belçikalı dedektif, "Kabul ediyorum," dedi. "Ben de aynı şeyi teklif edecektim. Ha, aklıma gelmişken, bu sefer Büyük Dörtler'in adına mı çalışıyorsunuz?"

Kadının yüzü yine bembeyaz kesildi. Ama arkadaşımın sorusunu cevaplamayarak, "Telefon etmeme izin verir misiniz?" dedi. Telefona giderek bir numarayı çevirdi. Bize, "Villayı arıyorum," diye açıkladı. "Dostumuz şimdi orda hapis. Numarayı polise verebilirsiniz. Onlar evi bastıkları zaman kimseyi bulamayacaklar. Hah, tamam..."

Büyük Dörtler

Telefonda konuşmaya başladı. “André, sen misin? Ben Inez. Küçük Belçikalı her şeyi biliyor. Halliday’yi otele yollayın ve siz de ordan kaçın.”

Telefonu kapattı, gülümseyerek bize doğru geldi.

“Bizimle birlikte otele gelmelisiniz, madam.”

“Tabi. Bunu bekliyordum.”

Bir taksi buldum. Poirot’nun yüzünden biraz şaşırdığı anlaşılıyordu. Haklıydı da. Çünkü bu iş pek kolay olmuştu. Otele geldiğimiz zaman kâtip bizi karşıladı.

“Bir bey geldi. Şimdi sizin odanızda; çok hasta olduğu belli. Yanında da bir hemşire vardı. Ama o sonra gitti.”

Poirot, “Evet,” dedi. “O benim arkadaşım.”

Hep birlikte yukarı çıktık. Odada, pencerenin yanındaki koltukta bitkin genç bir adam oturuyordu. Sanki yorgunluktan ölmek üzereydi.

Poirot, onun yanına gitti. “Siz John Halliday misiniz?” Adam başını salladı. Arkadaşım, “Bana sol kolunuzu gösterin,” diye ekledi. “John Halliday’in sol dirseğinin hemen altında bir et beni var.”

Genç adam istenileni yaptı. Gerçekten de kolunda ben vardı. Poirot, kontese dönerek onu selamladı. Genç kadın da odadan çıktı.

Halliday’ye bir kadeh konyak içirdik. Kendisini biraz toplar gibi oldu. “Tanrım... Bir cehennem azabı çektim... O alçakların hepsi de birer iblisten farksızdı. Karım... Nerde o? Ne düşünüyor? Bana onun kendisini bırakıp kaçtığıma...”

Poirot kesin bir tavırla, “Karınızın böyle şeylere inandığı yok,” dedi. “Size olan güveni hiçbir zaman sarsılmadı. Sizi bekliyor. O da, çocuğunuz da.”

“Tanrı’ya şükürler olsun! Yeniden özgürlüğüme kavuştuğuma bir türlü inanamıyorum.”

“Biraz kendinize geldiğinize göre, başınızdan geçenleri anlatabilirsiniz...”

Halliday, Poirot’ya acayip bir tavırla baktı.

“Ben... Hiçbir şey hatırlamıyorum.”

“Ne?”

“Hiç Büyük Dörtler’den söz edildiğini duydunuz mu?”

Arkadaşım alayla, “Eh, duymuş sayılırım,” dedi.

“Öğrendiklerimi bilmediğinizden eminim. Onların sonsuz güçleri var. Eğer sesimi çıkarmazsam, güvende olacağım. Ama konuştuğum, bir tek kelime bile söylediğim takdirde, yalnız bana değil, yakınlarıma sevdiklerime de yapmadıklarını bırakmayacaklar. Benimle tartışmaya kalkmayın. Tehditlerini yerine getireceklerini biliyorum. Biliyorum... Onun için... hiçbir şey hatırlamıyorum ben.”

Ve Halliday ayağa kalkarak odadan çıktı.

Poirot’nun yüzünde hayret dolu bir ifade vardı.

“Demek böyle? Yine Büyük Dörtler kazandı. Elindeki nedir, Hastings?”

Kâğıdı ona uzattım.

“Kontes gitmeden önce sana bu notu yazdı.”

Arkadaşım kâğıdı okudu. “‘Hoşça kalın... I.V.’ Adının başharflerini yazmış. Tesadüf belki ama bu dört anlamına geliyor. Acaba hangisi, Hastings? Acaba...”

BÖLÜM 7

Radyum Hırsızları

Halliday o gece bizimkinin yanındaki odada kaldı. Bütün gece genç adamın uykusunda inleyip itiraz ettiğini duydum. Villada başına gelenlerin sinirlerini iyice bozmuş olduğu belliydi. Sabahleyin de ondan bilgi almayı yine başaramadık. Halliday yine Büyük Dörtler'in gücünün sonsuz olduğunu ve konuştuğu takdirde kendisinden intikam alacaklarını tekrarladı.

Genç adam öğleden sonra İngiltere'ye hareket etti. Poirot'yla ben Paris'te kaldık. Ben hemen harekete geçmeyi istiyordum. Bu yüzden Poirot'nun sakın sakın oturması sinirime dokunuyordu.

"Poirot, Tanrı aşkına," diye ısrar ettim. "Haydi, saldırıya geçelim."

"Hayran olunacak bir insansın, dostum. Kimlere saldıracağını söyley misin? Tanrı aşkına mantıklı ol!"

"Büyük Dörtler'e tabi."

"İşe nerden başlayacaksın?"

Kararsızca, "Polise başvursak..." diye mırıldandım.

Arkadaşım güldü. “Bizi romantik hayaller kurmakla suçlarlar. Elimizde kanıt yok. Hiçbir kanıt yok. Beklemek zorundayız.”

“Neyi bekleyeceğiz?”

“Onların harekete geçmelerini. Büyük Dörtler’in bana saldırı-
caklarından eminim. Bir kere onlar beni İngiltere’den uzaklaştırmaya çalıştılar. Ama bunu başaramadılar. Dartmoor’daki olayda ise işe karışarak seçtikleri kurbanı darağacından kurtardık. Dün yine planlarına burnumuzu soktuk. Herhalde işi burda bırakacak değiller.”

Ben bu sözleri düşünürken, kapı vuruldu. Ve bir adam cevap beklemeden odaya girerek, kapıyı kapattı. Uzun boylu ve zayıftı yabancısı. Rengi sarı, burnu da gaga gibiydi. Paltosunun düğmelerini çenesine kadar iliklemişti. Yumuşak fötr şapkasını gözlerinin üzerine kadar çekmeyi de unutmamıştı.

Uysal bir sesle, “Böyle paldır küldür içeri girdiğim için özür dilerim, beyler,” dedi. “Ama işim da biraz acayip...” Gülümseyerek yaklaştı. Ve bir iskemleyi çekerek oturdu.

Yerimden fırlayacaktım ama Poirot bir el işaretiyle beni durdurdu. “Dediğiniz gibi içeri girişiniz biraz acayip oldu. İşinizi açıklar mısınız?”

“Bu çok basit, Mösyö Poirot. Siz, dostlarımın canını sıkmaya başladınız.”

“Hangi bakımdan?”

“Yapmayın, Mösyö Poirot. Bu sorunuzda ciddi değilsiniz. Meseleyi siz de benim kadar biliyorsunuz.”

“Bu dostlarınızın kimler olduğuna bağlı, mösyö.”

Adam hiçbir şey söylemeden cebinden tabakasını çıkardı. Bundan aldığı dört sigarayı masaya attı. Sonra bunları toplayarak tekrar tabakasına yerleştirdi.

Büyük Dörtler

Poirot, “Ah,” diye mırıldandı. “Demek böyle? Dostlarınızın önerisi nedir?”

“Yeteneklerinizi... hatırı sayılır yeteneklerinizi... malum suçların esrarını çözümlenmekte kullanmanızı, eski işinize dönmenizi ve Londra sosyetesinden hanımların derterine çare bulmanızı istiyorlar.”

Poirot gülümsedi. “Heyecanlı tarafı olmayan bir program. Ya bu öneriyi kabul etmezsem?”

Adam anlamlı bir tavırla ellerini açtı. “Tabi buna çok üzülürüz. Büyük Hercule Poirot’nun dostları ve hayranları da öyle. Ama üzüntü, ne kadar büyük olursa olsun, bir insana yeniden can veremez.”

Poirot başını salladı. “İncelikle izah ettiniz. Peki, kabul ettiğimi düşünelim...”

“O zaman bana kaybınızı telafi etme yetkisi verildiğini açıkla-
rım.” Cüzdanını çıkararak masaya on banknot bıraktı. Bunların her biri on bin franklıktı. “Böylece bize güvenebileceğinizi göstermeye çalışıyoruz. Ama aslında size bunun on katı ödenecek.”

Tanrım, diye yerimden fırladım. “Yani siz...”

Poirot otoriter bir tavırla, “Otur, Hastings,” dedi. “O güzel dürüst karakterini hemen belli etme... Mösyö, size şunu söyleyeceğim. Arkadaşım sizi sıkıca tutarken polise telefon ederek onlara sığınmamı kim engelleyebilir?”

Ziyaretçi sakın sakın, “Bunu uygun buluyorsanız, öyle yapın,” diye karşılık verdi.

“Poirot!” diye bağırdım. “Artık dayanamayacağım. Polise telefon et de şu işi bitirelim.” Çabucak ayağa kalkarak, kapıya gittim. Sırtımı buna dayayarak durdum.

Poirot sanki kendi kendisiyle tartışıyormuş gibi, “En uygun yol bu...” diye mırıldandı.

Adam güldü. “Ama uygun yollar şüphenizi uyandırıyor, öyle mi?”

Israr ettim. “Haydi, Poirot. Bunun sorumluluğu sana ait olacak, dostum.”

Poirot telefona uzanırken, yabancı da bir kedi çevikliğiyle üzerime atıldı. Ama ben hazırdım. Aramızda müthiş bir boğuşma başladı. Birdenbire adamın sendelediğini fark ederek, bütün gücümü kullandım. Yabancı dizüstü çöktü. Tam zafere ulaşmak üzereyim, diye düşünürken acayip bir şey oldu. Sanki öne doğru uçtum. Başımı duvara çarparak yere yuvarlandım. Bir dakika sonra ayaktaydım ama düşmanım kapıyı arkasından kapatmıştı. Telaşla koşarak kapıyı sarstım. Fakat kapı dışardan kilitlenmişti.

Telefonu Poirot’nun elinden kaptım. “Resepsiyon mu? Dışarı çıkmak üzere olan adamı durdurun! Uzun boylu, yumuşak fötr şapkalı. Kalın paltosunu iyice iliklemiş. O polis tarafından aranıyor.”

Birkaç dakika sonra koridordan gürültüler geldi. Anahtar kilitte döndü ve kapı açıldı. Otelin müdürü gelmişti.

“Adamı yakalayabildiniz mi?” diye bağırdım.

“Hayır, efendim. Aşağıya kimse inmedi ki.”

“Onun yanından geçmiş olmalısınız.”

“Kimsenin yanından geçmedik. Adamın kaçmış olması şaşılacak bir şey.”

Poirot yumuşak bir sesle, “Ama birinin yanından geçtiniz, sanırım,” dedi. “Belki de otelde çalışanlardan biriyle.”

“Sadece bir garsonla karşılaştım. Elinde bir tepsi vardı.”

Büyük Dörtler

Poirot anlamlı anlamlı, “Ah...” diye mırıldandı.

Heyecanlı otel müdürünü başımızdan attıktan sonra arkadaşım düşünceli bir tavırla, “Demek bu yüzden paltosunu sıkıca kapatmıştı...” diye başını salladı.

Ben biraz utanmıştım. “Çok üzgünüm, Poirot. Onu yendiğimi sanmıştım.”

“Bu Japonlara has bir dövüşme tarzı sanırım. Üzülme, dostum. Her şey plana göre gitti. Adamın planına göre. Ben de bunu istiyordum.”

“Bu da nesi?” diye bağırarak yerde duran kahverengi bir cisim kaptım.

Bu kahverengi deriden ince bir cüzdandı. Herhalde düşmanımız benimle boğuştuğu sırada cebinden düşmüştü. İçinde Felip Leon adına iki makbuz ve bir de katli bir kâğıt vardı. Bunu açtığımız zaman benim de kalbim hızla çarpmaya başladı. Yarım sayfalık kâğıda kurşunkalemle bir şeyler karalanmıştı ama bu yazılanlar çok da önemliydi.

“Toplantı cuma günü, saat on birde Echelles Sokağı’nda 34 numaralı evde yapılacak.”

İmza yerinde de büyük bir 4 sayısı vardı.

Şöminenin rafındaki saat on buçuğu gösteriyordu.

“Tanrım!” diye bağurdım. “Ne şans! Talih bize yardım ediyor. Ama hemen yola çıkmalıyız. Ne fırsat, ne fırsat!”

Poirot, “Demek buraya gelmesinin nedeni buydu...” diye mırıldandı. “Şimdi her şeyi anlıyorum.”

“Neyi anlıyorsun? Haydi ama, Poirot, hayal kurup durma!”

Poirot, bana bakarak başını ağır ağır salladı. Güllüyordu. “Örümcek sineğe, ‘Salonuma girer misiniz?’ dedi. Bu sizin çocuk şiirlerinizden biri değil mi? Ah, çok incelikle davranıyorlar. Ama yine de Hercule Poirot kadar ince değiller.”

“Ne demek istiyorsun, Poirot?”

“Dostum, bu adamın bu sabah bize neden geldiğini kendi kendime soruyordum. Misafirimiz benim rüşvet alacağıma gerçekten inanıyor muydu? Ya da bu işten vazgeçecek kadar korkacağımı? Bunlar inanılacak gibi değildi pek. O halde bu adam neden gelmişti? Ama artık bütün planı anlıyorum. Düzgün, güzel bir şey bu. Görünüşte niyeti bana rüşvet vermek ya da beni korkutmaktı. Sonra seninle boğuştu. Bundan kaçınmak için de hiçbir şey yapmadı. Tabi bu yüzden cüzdanın yere düşmüş olmasını normal ve mantıklı bir şey sayacaktık. Ve sonra... tuzak! Saat 11’de Echelles Sokağı’nda... Olmaz, dostum. Kimse Hercule Poirot’yu o kadar kolayca yakalayamaz.”

“Tanrım...” diye inledim.

Poirot kaşlarını çatmıştı. “Ama yine de anlayamadığım bir şey var.”

“Nedir o?”

“Zaman, Hastings, zaman. Beni tuzağa düşürmek istiyorlarsa neden geceyi seçmediler? Bu daha kolay olmaz mıydı? Niçin gündüzü uygun gördüler? Yoksa bu sabah bir şey mi olacak? Hercule Poirot’nun öğrenmesini istemedikleri bir şey?” Başım salladı. “Bakalım görürüz. Ben burda oturacağım, dostum. Bu sabah odadan çıkmayacağız. Olayların gelişmesini burda bekleyeceğiz.”

Telgraf saat tam on bir buçukta geldi. Poirot bunu çabucak okuduktan sonra bana uzattı. Madam Olivier’dandı. Dünyaca ün yapmış olan kadın hemen Passy’deki villasına gelmemizi istiyordu.

Büyük Dörtler

Hiç zaman kaybetmeden bu isteği yerine getirdik. Madam Olivier bizi yine o küçük salonda kabul etti. Rahibeninkine benzeyen uzun suratı ve alev alev yanan gözleriyle bu kadının şahane gücü beni yine etkiledi. Curielerle Becquerel'in parlak zekâlı vârisiydi o.

Madam Olivier hemen konuya girdi. "Dün bana Mösyö Halliday'in kaybolmasıyla ilgili bazı sorular sordunuz. Biraz önce dün buraya tekrar dönerek sekreterim Inez Veroneau'yla konuşmak istediğinizi öğrendim. O evden sizinle birlikte çıkmış. Ve bir daha da dönmemiş."

"Hepsi bu kadar mı, madam?"

"Hayır, değil, mösyö. Dün gece laboratuvarıma girdiler. Değerli birkaç belge ve notlar çalındı. Hırsızlar aslında daha da değerli bir şeyin peşindeydiler. Ama neyse ki büyük kasayı açamadılar."

"Size gerçekleri açıklayacağım. Sekreteriniz Madam Veroneau, aslında usta bir hırsız olan Kontes Rossakoff'du. Mösyö Halliday'in ortadan kaybolmasına da o sebep olmuştu. Sekreteriniz ne zamandan beri yanınızda çalışıyordu."

"Beş aydan beri. Sözleriniz beni çok şaşırttı."

"Ama bunlar yine de doğru. Çalınan kâğıtlar kolayca bulunacak bir yerde miydi? Yoksa hırsızlara evden biri mi yardım etmişti?"

"Hırsızların istedikleri şeyin yerini bilmeleri biraz garip. Yani sizce Inez..."

"Evet, hırsızların ondan aldıkları bilgiye göre hareket ettiklerinden eminim. Peki, onların bulamadıkları o değerli şey nedir? Mücevherler mi?"

Madam Olivier hafifçe gülümseyerek başını salladı. "Mücevherlerden çok daha değerli bir şey." Etrafına bakındı. Sonra öne doğru eğilerek sesini alçalttı. "Radyum, mösyö."

“Radyum mu?”

“Evet. Artık deneylerimin en önemli noktasına geldim. Benim az bir miktar radyumum var. Ama daha da fazlası deneylerimde kullanmam için bana ödünç olarak verildi. Aslında miktar az ama dünyadaki radyumun yine de önemli bir kısmına eşit. Milyonlarca frank değerinde...”

“Radyum nerde?”

“Büyük kasada, kurşun bir kutunun içinde. Kasa görünüşte eski, modası geçmiş bir şeye benziyor. Ama aslında bu teknik bir şaheser. Hırsızlar kasayı herhalde bu yüzden açmayı başaramadılar.”

“Radyum sizde ne kadar kalacak?”

“Sadece iki gün daha. Ondan sonra deneylerim tamamlanmış olacak.”

Poirot’nun gözleri parladı. “Ve Inez Veroneau da bunu biliyor öyle mi? İyi... O halde dostlarımız tekrar gelecekler. Sakın bu durumdan kimseye söz etmeyin. Ama endişelenmeyin, radyumunuzu koruyacağım. Laboratuvarın bahçeye açılan kapısının anahtarı var mı?”

“Tabi, mösyö. İşte bu. Bu anahtarın bende de bir eşi var. Bu da bahçe kapısınınki. Bu kapı villayla yandakinin arasındaki geçite açılır.”

“Teşekkür ederim, madam. Bu gece her zamanki saatte yatın. Korkmayın. Her şeyi bana bırakın. Ama hiç kimseye bir şey söylemeyin. Yardımcılarınız Matmazel Claude’la Mösyö Henri’ye de. Özellikle onlara açılmayın.”

Villadan ayrılırken Poirot memnun bir şekilde ellerini ovuşturuyordu.

Büyük Dörtler

“Şimdi ne yapacağız?” diye sordum.

“Şimdi... İngiltere’ye gitmek için Paris’ten ayrılacağız, Hastings.”

“Ne?”

“Eşyalarımızı toplayacağız. Öğle yemeği yiyeceğiz ve Kuzey Garı’na gideceğiz.”

“Ama radyum...”

“İngiltere’ye gideceğiz, dedim. Oraya erişeceğimizi söylemedim. Biraz düşün, Hastings. Bizi göz hapsine aldıkları, izledikleri muhakkak. Düşmanlarımız İngiltere’ye döneceğimizi sanmalılar. Biz trene binmedikçe ve o da hareket etmedikçe buna kesinlikle inanmazlar.”

“Yani son anda trenden inecek miyiz?”

“Hayır, Hastings. Biz yola çıkmadıkça düşmanlarımız rahat etmez.”

“Ama tren Calais’ye kadar hiçbir istasyonda durmuyor.”

“Para verirsek durur.”

“Poirot, rica ederim. Ekspresin durması için para veremezsin ki! Bunu kabul etmezler.”

“Dostum, kompartımandaki o küçük kolu hiç fark etmedin mi? İmdat kolunu? Bunun gereksiz yere kullanılmasının cezası yüz frank sanırım.”

“Ah! Kolu mu çekeceksin?”

“Bir arkadaşım gelecek. Pierre Combeau. Sonra o kondüktörle tartışacak mesele çıkaracak. Yolcular da merakla bu sahneyi seyrederlerken biz usulca kaçacağız.”

Poirot’nun planını uyguladık. Poirot’nun eski ahbablarından olan Pierre Combeau, onun yöntemlerini iyi bildiği anlaşıyordu.

Arkadaşımın teklifini de hemen kabul etti. Tren Paris'ten çıktığı sırada adam imdat kolunu çekti. Combeau, tam Fransızların beğeneceği gibi bir kavga çıkardı. Biz de kimseye fark ettirmeden trenden indik. İlk iş görünüşümüzü bir hayli değiştirdik. Poirot bunun için gereken şeyleri küçük bir çantayla getirmişti. Sonunda kirli mavi gömlekli iki aylak kılığında küçük bir handa yemek yedik. Ve ondan sonra da Paris'e döndük.

Madam Olivier'ın villasına yaklaştığımız sırada saat on bire geliyordu. Yolun aşağısına yukarısına baktıktan sonra dar geçite süzüldük. Etrafta kimseler yoktu. Bizi izlemediklerinden de emindik.

Poirot, "Onların henüz burda olduklarını sanmıyorum," diye fısıldadı. "Belki de yarın gece harekete geçerler. Ama radyumun villada sadece iki gece daha kalacağını kesinlikle biliyorlar."

Bahçe kapısının anahtarını kilide sokarak dikkatle çevirdik. Kapı sessizce açıldı. Bahçeye girdik.

Aynı anda, hiç beklenmedik bir şey oldu. Gafil avlandık. Bir dakika içerisinde etrafımızı sardılar. Ağzımızı tıkayarak, ellerimizi bağladılar. Bizi en aşağı on adamın beklediği anlaşıyordu. Karşı koymanın bir yararı olmayacaktı. Bizi birer çuval gibi taşımaya başladılar. Diğer eve değil de Madam Olivier'ın villasına doğru gitmemiz beni şaşırttı. Bir anahtarla laboratuvarın kapısını açtılar. Bizi de içeri soktular. Adamlardan biri büyük kasanın önünde eğildi. Çok geçmeden açtı bunu. Sırtımda buzdan bir el dolaştı sanki.

Poirot'yla beni bunun içine mi tıkacaklar, diye düşündüm. Kasa havasızlıktan ağır ağır boğulacak mıyız?

Sonra hayretle kasanın içinden bir merdivenin aşağıya doğru indiğini gördüm. Bizi bu dar yere soktular. Sonunda kendimizi top-

Büyük Dörtler

rağın altında büyük bir odada bulduk. Burada uzun boylu, otoriter tavırlı bir kadın duruyordu. Yüzüne siyah kadifeden bir maske takmıştı. Grubun elebaşısının o olduğu belliydi. Adamlar bizi yere bırakıp çıktılar. Böylece o esrarlı yaratıkla yalnız kaldık. Artık hiç şüphem yoktu. Bu karşımızdaki bilmediğimiz o Fransız kadındı. Büyük Dörtler'in Üç Numara'sı.

Kadın yanımızda diz çökerek ağızımızdaki bezleri çıkardı ama bağlarımızı çözmedi. Sonra doğrularak karşımızda durdu. Ani bir hareketle maskesini indirdi.

Madam Olivier'dı bu!

"Mösyö Poirot!" Kadının hafif sesi alay doluydu. "Büyük şahane, eşsiz Mösyö Poirot? Dün sabah sizi uyarmak için adamımı yolladım. Ama buna aldırmadınız. Bizimle başa çıkabileceğinizi sandınız. Ve şimdi burdasınız."

Soğuk ve kinci hali, adeta iliklerime kadar donmama sebep oldu. Bu tavırları, alev alev yanan gözleriyle öyle zıttı ki. Deliydi bu kadın. Onunki dâhiliğin sebep olduğu bir delilikti.

Poirot hiç sesini çıkarmadı. Ağzı bir karış açık kadına bakıyordu.

Madam Olivier usulca, "Eh," dedi. "Sonunuz geldi. Biz planlarımıza karışılmasına izin veremeyiz? Son bir isteğiniz var mı?"

Kendimi o zamana kadar ölüme bu kadar yakın hissetmemiştim. Poirot şahaneydi. Ne irkildi, ne rengi uçtu. Kadını büyük bir ilgiyle süzmeye devam etti.

Sakin sakın, "Psikolojiniz beni çok ilgilendiriyor, madam," diye açıkladı. "Ne yazık ki bunu iyice inceleyebilmek için zamanım çok az. Evet, bir isteğim var. Yanılmıyorsam idam mahkûmunun

son bir sigara içmesine izin verilir. Tabakam yanımda. Eğer izin verirsiniz...” Bileklerindeki iplere baktı.

Kadın, “Ah, evet,” diye güldü. “Ellerinizi çözmemi istiyorsunuz, değil mi? Çok zekisiniz, Mösyö Hercule Poirot. Ellerinizi çözmeyeceğim. Ama size bir sigara vereceğim.”

Poirot’nun yanında diz çökerek cebinden tabakayı çıkardı. Bundan aldığı bir sigarayı arkadaşımın dudaklarının arasına sıkıştırdı.

“Şimdi de bir kibrit bulayım,” diyerek doğruldu.

“Gerek yok, madam,” dedi. Korkutucu bir ses tonuyla söylemişti bunu. Kadın da yakalanmıştı.

“Rica ederim, kımıldamayın, madam. Buna kalkışırsanız pişman olursunuz. Kürar adlı zehrin bütün niteliklerini biliyor musunuz acaba? Güney Amerikalı kızılderililer bu zehri oklarının ucuna sürerler. Böyle bir okla en ufak yaralanma ölüm demektir. Bazı kabileler ise üfleyerek ok atmayı tercih ederler. Bunun için özel bir boru da yaparlar. Ben de böyle bir boru var, madam. Ve bu tıpkı bir sigara benziyor. Buna biraz üflemem yetecek... Ah, şaşırdınız. Kımıldamayın, efendim. Bu sigaranın mekanizması gerçekten çok zekice yapılmış. Bir üfleme yetiyor. O zaman balık kılçığına benzeyen küçük bir ok fırlıyor ve hedefi buluyor. Herhalde ölmek istemiyorsunuz madam? Onun için sizden Hastings’in ellerini çözmenizi rica edeceğim. Ellerimi kullanamıyorum. Ama başımı kolaylıkla çevirebiliyorum. Şöyle. Onun için sizi kolaylıkla öldürebilirim. Rica ederim, bu bakımdan bir hata yapayım demeyin.”

Kadın eğilerek ağır ağır Poirot’nun isteğini yerine getirdi. Yüz hatları nefret ve öfkeyle çarpılmıştı. Elleri titriyordu. Çok geçmeden bağlardan kurtuldum.

Büyük Dörtler

Poirot, “Şimdi iplerin bu hanımı bağlamaya yeter, Hastings,” diye talimat verdi. “Tamam. Düğümler sıkı mı? O halde şimdi beni çöz, lütfen. Adamlarını yollaması bizim için çok iyi oldu. Şansımız yardım ederse, kimse engellemeden burdan gideriz.”

Bir dakika sonra arkadaşım da yanımda ayakta duruyordu. Madam Olivier’a bakarak eğildi. “Hercule Poirot öyle kolay kolay ölmez, madam. Size iyi geceler diliyorum.”

Ağızındaki tıkaç kadının cevap vermesini engelledi. Ama gözlerindeki canice bakış beni korkuttu. Bir daha onun pençesine düşmemek için dua ettim. Üç dakika sonra villadan çıkmış, telaşla bahçeden geçiyorduk. Sokakta kimse yoktu. Çok geçmeden o semtten ayrıldık.

O zaman Poirot öfkeyle konuşmaya başladı. “O kadının söylediği bütün sözleri hak ettim. Ben ahmağın biriyim! Aşağılık bir hayvan, kaz kafalı bir budalayım! Onların tuzağına düşmediğim için gururlanıyordum. Aslında bu bir tuzak bile sayılmazdı! Bana güzel bir oyun oynadılar. Planlarını anlayacağımı biliyorlardı. Buna güveniyorlardı. Her şey anlaşılıyor. Halliday’yi kolaylıkla teslim etmelerinin nedeni, her şey, her şey. Elebaşı Madam Olivier’dı. Vera Rossakoff ise sadece onun yardımcısıydı. Madam Olivier, Halliday’in fikirlerini öğrenmek zorundaydı. Onun duraklamasına sebep olan problemleri çözecek dehası vardı. Evet, Hastings, artık Üç Numara’nın kim olduğunu biliyoruz. Belki de dünyanın en büyük fizikçisi sayılan bu kadın o. Düşün; Doğu’nun beyni, Batı’nın bilimi...Ve kimliklerini bilmediğimiz diğer iki kişi. Ama bunu da öğrenmeliyiz. Yarın Londra’ya dönecek ve bu işle ilgileneceğiz.”

“Madam Olivier’ı polise haber vermeyecek misin?”

Agatha Christie

“Bana inanmazlar ki. Fransızlar o kadına tapıyorlar adeta. Biz hiçbir şeyi kanıtlayamayız. Eğer Madam Olivier bizi polise şikâyet etmezse, kendimizi şanslı saymalıyız.”

“Ne?”

“Düşün. Gece, villaya gidiyoruz. Yanımızda evin anahtarları da var. Kadın o anahtarları bize vermediğine yemin ederse ne yaparsınız? Kasayı açarken bizi yakaladığını, onun üzerine ellerini bağlayarak, ağzını tıkadığımızı söylerse? Kendi kendini aldatma, Hastings? Asıl biz tehlikeli durumdayız.”

BÖLÜM 8

Düşmanın Evinde

Passy'deki villada başımıza gelenlerden sonra çabucak Londra'ya döndük. Poirot'ya birkaç mektup gelmişti. Bunlardan birini acayip bir tavırla gülümseyerek okudu. Sonra da bana verdi. "Şuna bak, dostum."

Önce imzaya bir göz attım. Mektubun altında, "Abe Ryland" yazılıydı. Poirot'nun onun dünyanın en zengin adamı olduğunu söylediğini hatırladım. Bay Ryland'ın mektubu kısa ve sertti. Adam Poirot'nun son anda Güney Amerika'ya gitmekten vazgeçmesine kızmıştı ve onun ileri sürdüğü mazeretleri yeterli bulmadığını da açıklıyordu.

Arkadaşım, "Bu mektup insanı düşündürüyor," dedi. "Öyle değil mi?"

"Adamın kızması normal tabi..."

"Hayır, hayır anlamıyorsun. Mayerling'in sözlerini düşün. Zavalı buraya sığındı ama sonra düşmanları onu öldürüyorlar. Mayerling, İki Numara'nın simgesi, 'Üzerinde iki çizgi olan bir S harfidir,' demişti. 'Dolar işareti. Onun için onun Amerikalı olduğu düşü-

nülebilinir. Onda servetin sağladığı güç var.’ Bu sözlere Ryland’ın beni İngiltere’den uzaklaştırmak için servet sayılacak bir para teklif ettiğini eklersen... eee, Hastings?”

Hayretle Poirot’ya bakakaldım. “Yani, milyarder Abe Ryland’ın Büyük Dörtler’in İki Numarası olduğunu mu düşünüyorsun?”

“Her zamanki parlak zekânla ne demek istediğimi hemen kavradın, Hastings. Evet, öyle düşünüyorum. Milyarder, derken sesinde beliren ifade çok ilginçti. Ama bir gerçeği unutmamalısın. Bu grupta çok yüksek mevkideki insanlar var. Bay Ryland’ın işlerinde hiç de hoş olmayan bir şekilde davrandığı da söyleniyor. Vicdansız, becerikli, büyük bir serveti olan ve sonsuz bir güç elde etmeyi isteyen bir adam.”

Poirot gerçekten haklı olabilirdi. Ona bu konuda kesin kararını ne zaman verdiğini sordum.

“İşte sorun da bu, Hastings. Emin değilim. Emin olamıyorum. Bunu kesinlikle öğrenmek için her şeyimi verirdim, dostum. Abe Ryland’ın İki Numara olduğunu kesinlikle öğrenirsek, amacımıza daha yaklaşmış oluruz.”

Parmağımı mektuba vurdum. “Bundan adamın Londra’ya yeni geldiği anlaşılıyor. Ona giderek şahsen özür dileyebilirsin.”

“Evet, bunu yapabilirim.”

Poirot iki gün sonra eve büyük bir heyecanla döndü. Sevinçle iki elimi birden yakalayarak, “Dostum, elimize beklenmedik, bir daha olmayacak, şahane bir fırsat geçti! Ama tehlike de var. Büyük bir tehlike. Onun için senden bunu istememem bile gerekir.”

Belki Poirot, beni korkutmaya çalışıyordu. Eğer öyleyse ters yapıyordu bunu. Bunu açıkça ona da söyledim.

Büyük Dörtler

Arkadaşım daha anlaşılır bir şekilde konuşmaya başlayarak bana planını açıkladı. “Ryland bir İngiliz sekreter arıyor. Görgü kurallarını bilen, nazik birini. Sen bu işe girmek için başvurabilirsin.” Bir an durakladı. Sonra da özür dilercesine ekledi. “Bu görevi ben almayı isterdim, dostum. Ama kimliğimi gerektiği şekilde değiştirmem imkânsız. İngilizcem çok iyi. Tabi heyecanlandığım zamanlar dışında. Ama İngiliz aksanıyla konuşamıyorum. Bıyıklarına kıyıp onları tıraş etsem bile yine de beni görenler Hercule Poirot olduğumu anlarlar.”

Ben de emindim bundan. “İstedliğini yapmaya hazırım,” dedim. “Ryland’ın evine yerleşmeye çalışacağım. Ama Ryland’ın beni sekreter olarak alacağını pek sanmıyorum.”

“Alacak, alacak. Sana, dudaklarını uçuklatacak tavsiye mektupları verilmesini sağlayacağım. İçişleri Bakanı da seni tavsiye edecek.”

Bana ileri gidiyormuş gibi geldi. Ama Poirot itirazlarıma aldırmadı bile. “Bakan istediğimi yapacak. Çünkü ben ona ciddi bir rezalete sebep olabilecek bir konuda yardım ettim. Sorununu nezaketle, sessizce çözümledim. Şimdi bana minnet duyuyor.”

İlk iş makyaj konusunda usta olan birini bulduk. Ufak tefek, başını kuş gibi sağa sola çeviren bir adamdı bu. Bu bakımdan biraz Poirot’ya da benziyordu. Beni bir süre sessizce inceledi. Sonra da çalışmaya başladı.

Bir saat sonra aynada kendime baktığım zaman çok şaşırdım. Giydiğim ayakkabılar yüzünden boyum daha uzun duruyordu. Ceket de yine boylu ve ince durmamı sağlıyordu. Makyaj ustası kaşla-

rımı başka şekilde fırçalamış ve bu yüzden de suratımın ifadesi tamamıyla değişmişti. Yanaklarımın içine küçük yastıklar yerleştirmişti. Cildim eskisi gibi yanık değildi. Bıyığım yoktu. Yandaki dişlerimden biri altın kaplamaydı.

Poirot, “Adın Arthur Neville,” dedi. “Tanrı seni korusun, dostum. Çünkü tehlikeli bir yere giriyorsun.”

Bay Ryland’ın tespit ettiği saatte Savoy Otelindeydim. Kalbim deli gibi çarpıyordu. Beni bir iki dakika beklettikten sonra Amerikalının dairesine çıkardılar.

Ryland bir masanın başında oturuyordu. Önünde bir mektup vardı. Gözucuyla baktım. İçişleri Bakanı’nın yazısını tanıdım. Amerikalı milyarder ilk defa görüyordum. İstemememe rağmen beni etkiledi. Uzun boylu ve inceydi. Burnu gaga biçimli, çenesi çıkıktı. Gür kaşlarının gölgelediği gözleri gri, bakışları soğuktu. Saçları kırışmıştı. Dişlerinin arasına uzun, siyah bir puroyu sıkıştırmıştı. Onun purosuz yapamadığını sonradan öğrenecektim.

“Oturun,” diye homurdandı.

Koltuğa yerleştim.

Ryland önündeki mektuba eliyle vurdu. “Buna göre gerçekten iyi bir sekretermişsiniz. Artık başkalarıyla konuşmama gerek kalmadı. Toplum sorunlarından anlar mısınız?”

“Sizi bu bakımdan memnun edeceğimi umarım.”

“Yani, malikâne me sürüyle dük, kont, vikont ve soylu çağırđımı düşünelim. Onları yemek sofrasında nereye oturtmamız gerektiğini bilebilir misiniz?”

“Ah, kolaylıkla,” diye gülümsedim.

Büyük Dörtler

Biraz daha konuştuk. Sonra Amerikalı beni işe aldığını açıkladı, Ryland, İngiliz sosyetesini tanıyan bir sekreter istiyordu. Amerikalı bir sekreteri ve bir stenosu vardı zaten.

İki gün sonra Hatton Chase Malikânesi'ne gittim. Amerikalı milyarder burayı Loamshire dükünden altı ay için kiralamıştı.

İşlerim hiç zor değildi. Bir zamanlar işleri başından aşkın bir parlamento üyesinin sekreterliğini de yapmıştım. Onun için oynamam gereken rol bilmediğim bir şey değildi. Ryland hafta sonlarında genellikle birçok misafir çağırıyordu. Ama diğer günlerde ev çok sakinleşiyordu. Milyarderin Amerikalı sekreteri Appleby'i arada sırada görüyordum. Ama o nazik ve normal, genç bir Amerikalıya benziyordu. Çok da çalışkandı, Stenograf Bayan Martin'le daha sık karlaşıyordum. Yirmi üç, yirmi dört yaşlarında, kısl saçlı, güzel bir kızdı. Bazen kahverengi gözlerinde muzipçe bir pırıltı belirliyordu ama çoğu zaman tavırları ciddiydi. Bana, Bayan Martin, Ryland'den hem nefret ediyor, hem de ondan şüpheleniyormuş gibi geliyordu. Ama tabi kız bunu ima bile etmiyordu. Ancak bir gün geldi, kız beklenmedik bir anda bana açıldı.

Tabi evdekilerin hepsini de dikkatle incelemiştim. Birkaç hizmetkâr yeni tutulmuştu sanırım. Bir uşak yardımcısı ve iki orta hizmetçisi, uşak, kâhya ve aşçı aslında dükün adamlarıydılar. Ama o sürede malikânede kalmaya razı olmuşlardı. Orta hizmetçilerini önemli bulmadığım için onlarla fazla ilgilenmedim. Uşak yardımcısı George'u büyük bir dikkatle inceledim. Ama onun gerçekten görüldüğü gibi bir adam olduğu belliydi. Zaten onu uşak işe almıştı. Beni en fazla şüphelendiren Ryland'ın özel uşağı Deaves'di.

Adam onu New York'tan getirmişti. Deaves, İngilizdi aslında. Gayet terbiyeli bir adamdı. Ama ona karşı yine de bazı şüpheler duyuyordum.

Hatton Chase Malikânesi'ne yerleşeli üç hafta olmuştu. Bu sürede Poirot'yla düşündüklerimizin doğru olduğunu gösterecek hiçbir olay da geçmedi. Büyük Dörtler'in çalışmalarına bağlanacak bir şey de olmadı. Ryland güçlü kişiliği olan bir insandı. Ama artık Poirot'nun onun o korkunç gruptan olduğunu düşünmekle hata yaptığına inanmaya başlıyordum. Milyarderin bir gece yemekte Poirot'dan kayıtsızca söz ettiğini de duydum.

“O küçük adam gerçekten bir harikaymış. Ama işi yarıda bırakıyor. Nerden mi biliyorum? Ona bir iş teklif ettim, beni en son anda reddetti. Artık bir daha Mösyö Poirot'yla iş yapmam.”

İşte böyle anlarda ağzımın içindeki küçük yastıkçıklar beni fazla rahatsız ediyordu.

Sonra Bayan Martin bana çok acayip bir hikâye anlattı. Ryland o gün için Londra'ya gitmişti. Appleby'yi de birlikte götürmüştü. Bayan Martin'le çaydan sonra bahçede dolaşıyorduk. Kız çok hoşuma gidiyordu. Samimi ve candan bir kızdı. Onun bir derdi olduğunu anlıyordum. Sonunda bana açıldı.

“Biliyor musunuz, Binbaşı Neville,” dedi. “Burdaki işimi bırakmayı düşünüyorum.”

Şaşırdım.

Kız telaşla sözlerine devam etti. “Ah, biliyorum, bir bakıma şahane bir iş sayılır bu. Herhalde çok kişi böyle bir şeyi istemediğim için aptallık ettiğimi de düşünür. Ama ben kötü davranışlara ge-

Büyük Dörtler

lemem, Binbaşı Neville. Bana küfredilmesine dayanamam. Hiçbir centilmen böyle bir şey yapmaz.”

“Ryland size küfür mü etti?”

Bayan Martin başını salladı. “Evet. Tabi, o her zaman sinirli ve aksi. Buna aldırdığım da yok. Böyle şeyleri işimin gereği sayıyorum. Ama Bay Rayland dün önemli bir sebep yokken fena halde öfkeleni. Bir an beni öldüreceğini sandım. Üstelik dediğim gibi, ciddi bir sebep de yoktu.”

İyice meraklanmıştım. “Ne oldu, anlatsanıza.”

“Bildiğiniz gibi Bay Ryland’ın bütün mektuplarını ben açıyorum. Bunlardan bazılarını Bay Appleby’ye veriyorum. Bir kısmını da ben cevaplandırıyorum. Ama mektupların ilk sıralamasını ben yapıyorum her zaman. Bazen Bay Ryland’a özel mektuplar geliyor. Ma-vi zarfta oluyor bunlar. Zarfların köşesinde de ufacak bir 4 sayısı bulunuyor. Efendim? Bir şey mi söylediniz?”

Dayanamayarak hafifçe bağırıştım. Ama telaşla başımı sallayarak, “Hayır, hayır,” dedim. “Devam edin.”

“Dediğim gibi böyle mektuplar geliyor. Bay Rayland bana bu mektupları hiçbir zaman açmamamı kesinlikle tembih etti. Zarfları kapalı halde kendisine vermemi istedi. Tabi ben de her seferinde öyle yapıyordum. Ama dün sabah çok fazla mektup geldi. Zarfları telaşla açmaya başladım. O sırada yanlışlıkla sözünü ettiğim mektuplardan birini de açmamış mıyım? Durumu fark eder etmez mektubu hemen Bay Ryland’e götürdüm. Olanı anlattım. O birdenbire öfkesinden deliye döndü adeta. Buna çok şaşırdım ve fena halde korktum.”

Agatha Christie

“Mektupta onu o kadar kızdıracak ne vardı acaba?”

“Hiçbir şey yoktu. İşin garip yanı da bu ya! Mektubu hatamı anlamadan önce okumuştum. Pek kısaydı. Yazılanları kelimesi kelimesine hatırlıyorum. Bunda kızacak, sinirlenecek bir şey olmadığını biliyorum.”

“Demek mektubu kelimesi kelimesine hatırlıyorsunuz?”

“Evet.” Bayan Martin bir an durdu. Sonra ağır ağır mektupta yazılanları tekrarladı. Ben de ona fark ettirmeden söylediklerini yazdım.

“Sayın Bayım,

Bence şu ara önemli olan mülkü görmek. Taş ocağının da dahil edilmesini isterseniz, o zaman on yedi bin makul sayılır. Yüzde 11 komisyon fazladır. Yüzde 4 çok uygun olur.

Saygılarımla.

Arthur Leversham.”

Bayan Martin, “Mektubun Bay Ryland’ın almayı düşündüğü bir yerle ilgili olduğu belliydi,” diye konuşmasını sürdürdü. “Ama açıkçası böyle basit bir şey yüzünden öfkeden köpüren bir insan bence biraz... Tehlikelidir. Ne yapayım, Binbaşı Neville? Siz benden daha tecrübelisiniz.”

Kızı teselli ettim. “Herhalde Bay Ryland’da bütün Amerikalılar gibi hazımsızlık çekiyor,” dedim. Bayan Martin sonunda yanımdan ayrılırken iyice rahatlamıştı. Ama ben hiç de rahat değildim. Yalnız kaldığım zaman not defterimi çıkararak karaladığım o satırları okudum. “Bu görünüşte pek masumca olan mektubun gerçek anlamı nedir? Ryland bir iş mi girişti? Bunun ayrıntılarının dışarı sızma-

Büyük Dörtler

masını mı istiyor? Tabi bu olabilir... Ama mektupların üzerinde küçük bir 4 sayısı varmış... Galiba sonunda aradığımızı bulduk...”

Bütün akşam ve ertesi gün hep bu mektubu düşündüm. Sonra birdenbire durumu anladım. Bu o kadar da basitti ki. Anahtar 4 sayıydı. Mektuptaki her dördüncü kelimeyi okuduğunda yeni ve farklı bir metin ortaya çıkıyordu. ‘Çok önemli on yedi on bir taş ocağı dört’ bu kelimelerin anlamı çok açıktı. Bu mektubu yazan Ryland’e randevu veriyordu. Amerikalının ayın on yedisinde saat on birde bir yerde bulunmasını istiyordu. Ayın on yedisi ertesi gündü. 17 Ekim. 4 sayısıyla o esrarlı Dört Numara kastediliyordu. Ya da bu Büyük Dörtler’in işaretiydi. Taş ocağı sözlerinin ne anlama geldiği de belliydi. Evden bir kilometre kadar ötede terk edilmiş bir taş ocağı olduğunu biliyordum. Issız bir yerdı orası. Yani taş ocağı gizli bir randevu için çok uygundu.

Bir an her şeyi tek başıma halletmeyi düşündüm. Böylece üstün duruma geçer ve bir süre Poirot’ya zevkle nispet yapardım.

Ama sonunda bundan vazgeçtim. Önemli bir işti bu. Tek başıma hareket etmeye ve belki de böylece başarı şansımızı azaltmaya hiç hakkım yoktu. İlk defa düşmanlarımıza karşı üstün duruma geçmiştik. Bu sefer başarıya erişmemiz şarttı. Gerçeği ne kadar inkâra çalışırsam çalışayım aslında Poirot benden akıllıydı.

Arkadaşıma acele bir mektup yazarak durumu ona açıkladım. O buluşma sırasında konuşulacakları dinlememizin gerektiğini anlattım. Bu işi bana bıraktığı takdirde elimden geleni yapacaktım. Ama Poirot gelmeyi isteyebilirdi. Ona istasyondan taş ocağına nasıl gideceğini de anlatmayı unutmadım.

Köye giderek mektubu kendim postaya verdim. Daima böyle yapmış ve Poirot'ya zaman zaman olanları haber vermiştim. Onun bana yazmamasını da kararlaştırmıştık. Çünkü malikânede bana gelen mektupları açabilirlerdi.

Ertesi akşam iyice heyecanlıydım. O ara evde hiç misafir yoktu. Bütün akşam Ryland'la kütüphanede çalıştım. Böyle olacağını tahmin etmiş, Poirot'yu istasyonda karşılayamayacağımı da anlatmıştım. Ama Amerikalının saat on birden önce beni başından sava-
cağından da emindim.

Gerçekten de Ryland on buçukta saatine bakarak, bu kadar çalışmanın yeterli olduğunu söyledi. Ben de imasını anlayarak odadan çıktım. Sanki yatacaktım gibi odama gittim. Ama sonra arka merdivenden usulca inerek bahçeye çıktım. Beyaz gömleğimin gözükmemesi için üstüme koyu renk bir pardösü giymeyi unutmamıştım.

Bahçede bir süre bekledikten sonra omzumun üzerinden geriye baktım. Ryland çalışma odasından terasa çıkıyordu. Adamın randevuya gittiği belliydi. Onu iyice geride bırakabilmek için adımlarımı sıklaştırdım. Taş ocağına eriştiğim sırada soluk soluğa kalmıştım. Etrafta kimse yoktu. Sık, bodur ağaçların arasına girerek beklemeye başladım.

On dakika sonra saat tam on birde Ryland gözüktü. Şapkasını gözlerine kadar çekmişti. Dişlerinin arasında yine purosusu vardı. Çabucak etrafına bakındı. Sonra da aşağıya, taş ocağına indi. Bir süre sonra kulağıma mırıltılar geldi. Anlaşılan diğer adam ya da adamlar daha önce oraya gelmişlerdi. Yavaşça, sürüne sürüne ağaçların arasından çıktım. Büyük bir dikkatle dik olan keçi yolundan

Büyük Dörtler

inmeye başladım. Şimdi konuşan adamlarla aramda sadece iri bir kaya kalmıştı. Karanlıkta güvende olduğum için kayanın yanından baktım. Ve kapkara, korkunç bir tabancanın namlusuyla burun buruna geldim.

Ryland kısaca, “Eller yukarı,” dedi. “Ben de seni bekliyordum.”

Amerikalı kayanın gölgesinde oturduğu için yüzünü göremiyordum. Ama sesinde çirkin, tehlikeli bir ifade vardı. Sonra soğuk çelik bir namlunun enseme dayandığını hissettim. O zaman Ryland kendi tabancasını indirdi.

Ağır ağır, “Aferin, George,” diye mırıldandı. “Onu buraya getir.”

İçin için öfkeden çıldırıyordum. Beni gölgelerin arasına sokan George ağzımı tıkayarak, ellerimi, ayaklarımı dikkatle bağladı. Adamın yüzünü göremiyordum. Ama onun kibar özel uşak Deaves olduğundan emindim.

Ryland tekrar konuşmaya başladı. Sesini bir an tanıyamadım. Öyle soğuk ve korkunçtu ki... “İkinizin de sonu geldi artık. Büyük Dörtler’in yoluna fazla çıktınız. Sen hiç toprak kayması diye bir şey duydun mu? İki yıl önce burada öyle bir şey oldu. Bu gece de olacak yine. Bunu sağladım. Ama senin arkadaşın randevularına tam zamanında gelmiyor.”

O zaman dehşetle ürperdim. Poirot! Arkadaşım bir dakika sonra tuzağa düşecekti. Onu uyaracak durumda da değildim. Sadece, işi bana bırakmaya karar vermiş olsa, diye dua ediyordum. O zaman Londra’dan da ayrılmamıştır. Başka türlü karar verseydi şimdiye kadar burada olurdu.

Agatha Christie

Her geçen dakikayla benim de umudum artıyordu.

Birdenbire bütün umudum kırıldı. Çünkü ayak sesleri duydum; ihtiyatlı ayak sesleri. Ama birinin geldiği belliydi. Gelen kimse keçi yolundan indi. Durakladı. Sonra Poirot gözüktü. Başını yana eğmiş gölgelerin arasına bakıyordu.

Ryland'ın elindeki büyük otomatığı kaldırırken memnunlukla homurdandığını işittim. "Eller yukarı."

Deaves de aynı anda öne doğru atılarak, arkadaşımın arkasından belirdi. Poirot tuzağa düşmüştü.

Amerikalı kinle, "Tanıştığımıza sevindim, Mösyö Poirot," dedi.

Arkadaşımın soğukkanlılığı hayran olunacak gibiydi. Kılını bile kımılatmadı. Ama onun hâlâ gölgelerin arasını araştırdığının farkındaydım. "Arkadaşım? O burda mı?"

"Evet. İkiniz de tuzağa düştünüz. Büyük Dörtler'in tuzağına..." Ryland güldü.

Poirot, "Bir tuzak mı?" diye sordu.

"Hâlâ durumu anlamadın mı?"

Poirot usulca, "Evet," dedi. "Bir tuzak olduğunu anlıyorum. Ama yine de yanılıyorsunuz. Tuzağa düşen ben ve arkadaşım değil, sizsiniz."

"Ne?" Ryland tabancayı kaldırdı ama şaşkın şaşkın etrafına baktığını fark ettim.

"Ateş ettiğiniz takdirde on kişinin gözleri önünde cinayet işlemiş olacaksınız. Ve bu yüzden de asılacaksınız. Burası Scotland Yard tarafından sarıldı. Hem de bir saat önce. Mat oldunuz, Bay Abe Ryland."

Büyük Dörtler

Arkadaşım acayip bir ıslık çaldı. Ve birdenbire sanki sihirli bir değneği sallamış gibi bir sürü adam taş ocağına doluverdi. Ryland'le uşağını yakalayıp silahlarını ellerinden aldılar. Poirot polislerin başındaki memurla biraz konuştuktan sonra beni kolumdan tutarak bir kenara çekti.

Beni sevinçle kucaklayarak, "Neyse, yaşıyorsun," dedi. "Sana bir zarar veremediler. Buna çok sevindim. Seni buraya yolladığım için kaç defa kendi kendimi suçladım."

"Benim bir şeyim yok. Ama aklım karıştı biraz. Onların küçük planını anladın, öyle mi?"

"Ben zaten böyle bir şeyi bekliyordum. Senin Ryland'ın yanında çalışmana neden izin verdiğimi sanıyorsun? Sahte adın kılık değiştirmen onları bir dakika bile aldatmayacaktı."

"Ne?" diye bağırdım. "Ama bunu bana söylemedin."

"Sana sık sık söylüyorum, Hastings. O kadar dürüst bir insansın ki, kendin bir şeye kanmadıkça kimseyi kandıramazsın sen. Senin kim olduğunu anladılar. Ve beklediğim şeyi de yaptılar. Gri hücrelerini kullanan biri için çok kesin sonuçtu bu. Yani onlar seni yem olarak kullandılar. Kızı sana yolladılar... Ha, aklıma gelmişken... Kız kızıl saçlı mı? Psikolojik bakımdan ilginç bir şey bu!"

Soğuk soğuk, "Bayan Martin'i mi kastediyorsun?" dedim. "Onun saçları tatlı bir kızıl ama..."

"Bu adamlar çok kurnaz ve bilgili. Hatta onlar senin psikolojini bile incelemişler. Ah, evet, dostum, Bayan Martin'de komploya katıldı. Bütün ustalığını gösterdi. Sana Bay Ryland'ın öfkesinden söz ederek mektubu açıkladı. Sen bunu yazdın. Biraz zor olan ama

yine de çözülebilecek bir şifreyle hazırlanmıştı bu. Şifreyi çözdün ve bana haber verdin.”

“Ama onların bilmediği bir şey vardı. Ben böyle bir hareketi bekliyordum. Hemen Japp’ı bularak bazı hazırlıklar yaptım. Ve işte gördüğün gibi zafer de kazandık.”

Bu oyun hiç hoşuma gitmemişti. Bunu Poirot’ya da söyledim.

Sabahın erken saatlerinde ilk trenle Londra’ya döndük. Yolculuk bir hayli tatsız geçti.

Tam banyodan çıktığım ve zevkle kahvaltı etmeyi düşündüğüm sırada oturma odasından Japp’ın sesinin geldiğini duydum. Bor-nozuma sarılarak telaşla koştum.

Japp, “Başımızı iyice derde soktunuz, Mösyö Poirot,” diyor-du. “Çok yazık! İlk defa böyle yenildiğinizi görüyorum.”

Poirot’nun yüzündeki ifade pek ilginçti.

Müfettiş sözlerini sürdürdü. “Biz de o korkunç grup hikâyesi-ni tam ciddiye alıyorduk. Ama sonunda bunun uşak yardımcısının işi olduğu ortaya çıktı.”

“Uşak yardımcısının mı?” diye inledim.

“Adı James ya da böyle bir şey... Adam, hizmetkârlarla Ame-rikalı milyarderin kılığına girerek sizi aldatacağına iddiaya girmiş, Bay Hastings. Size Büyük Dörtler adlı uydurma bir grup hakkında hikâyeler yutturacağını da söylemiş.”

“İmkânsız!” diye bağırdım.

“İnanmıyor musunuz? Uşak yardımcısını alıp doğru Hatton Chase’e götürdüm. Ve asıl Ryland’ın yatağında uyuduğunu öğrendim. Uşak, aşçı ve daha bir sürü hizmetkâr iddia konusunu yemin ederek

Büyük Dörtler

desteklediler. Bu gülünç bir şakaymış. Bu konuda ona Ryland'ın özel uşağı da yardım etmiş.”

Poirot, “Demek bu yüzden gölgelerin arasında oturuyordu...” diye mırıldandı.

Japp gittikten sonra arkadaşımıyla birbirimize baktık.

Poirot, “Ama biz gerçeğı biliyoruz, Hastings,” dedi. “İki Numara Abe Ryland. Uşak yardımcısı kötü bir durumda yakalarını kurtarmak için milyarderin kılığına girmişti. Ve uşak yardımcısı...”

“Evet,” diye fısıldadım.

Poirot ciddi ciddi, “O Dört Numara,” dedi.

BÖLÜM 9

San Yasemin

Poirot durmadan bilgi topladığımızı ve düşmanların kafasının içini görmeye başladığımızı söylüyordu, ama ben aynı fikirde değildim. Bence daha gözle görülür bir zafer kazanmamız gerekiyordu.

Büyük Dörtler’le karşılaştığımızdan beri grup iki cinayet işlemiş, Halliday’yi kaçırmış ve Poirot’yla benim öldürülmemize de ramak kalmıştı. Buna karşılık biz hiçbir şey yapmamıştık.

Poirot şikâyetlerimi ciddiye almıyordu.

“Onlar bu ana kadar hep güldüler, Hastings. Ama ‘son gülen iyi güler,’ diye bir atasözü yok mudur? Eh, sen de sonunda göreceksin dostum?” Bir an durdu sonra da ekledi. “Ayrıca karşımızdakilerin alelade katiller olmadıklarını da unutma! Düşmanımız dünyanın ikinci büyük beyni.”

Beklediği soruyu sorarak onun gururunu okşamadım. Cevabı biliyordum. Daha doğrusu Poirot’nun vereceği karşılığı. Onun yerine arkadaşımın düşmanı yakalamak için hangi önlemleri aldığını öğrenmeye çalıştım ama bunda da başarılı olamadım. Poirot her zamanki gibi bana hiçbir şey açıklamadı. Yalnız Hindistan, Çin ve

Büyük Dörtler

Rusya'daki Gizli Servis ajanlarıyla temasta olduğunu sezdim. Zaman zaman kendisini övmesinden de o sevdiği oyunda, yani düşmanın kafasını ölçme konusunda başarılı olduğunu anladım.

Poirot artık başka olaylarla da ilgilenmiyordu. O sürede hatırı sayılacak ücretleri reddettiğini de gördüm. Evet, bazen ilgisini çeken vakaları inceliyordu. Ama bunların Büyük Dörtler'le bir ilişkileri olmadığını anladığı an araştırmaları da yarıda bırakıyordu.

Onun bu tutumunun Müfettiş Japp'a yararı oluyordu. Müfettiş, Poirot'nun kayıtsızca açıkladığı ipuçlarına göre davranıyor ve böylece başarıya da ulaşıyordu.

Poirot'nun bu yardımına karşılık Japp da ufak tefek Belçikalıyı ilgilendirecek olayların ayrıntılarını açıklıyordu. Japp'a, gazetelerin 'Sarı Yasemin Olayı' adını taktıkları vakanın aydınlatılması görevi verildiği zaman müfettiş, Poirot'ya telgraf çekti. Ona bu olayla ilgilenip ilgilenmeyeceğini sordu.

Japp'ın bu telgrafına karşılık, Abe Ryland'ın evindeki maceradan bir ay sonra arkadaşımı kendimi bir trenin kompartımanında buldum. Londra'nın toz ve dumanını geride bırakmış, Worcester-shire'da, küçük Market Handford kasabasına gidiyorduk. Esrarlı vaka orada olmuştu.

Poirot oturduğu köşede arkasına yaslandı. "Bu olay konusundaki fikrin nedir, Hastings?"

Hemen cevap vermedim. İhtiyatlı davranmam gerektiğini anlıyordum. "Pek karışığa benziyor bu."

Poirot neşeyle, "Gerçekten öyle," dedi.

"Böyle telaşla yola çıkmamıza bakılırsa Bay Paynter'ın bir cinayete kurban gittiğini düşünüyorsun? Bunun bir kaza ya da intihar olmadığından eminsin."

“Hayır, hayır. Beni yanlış anlıyorsun, Hastings. Bay Paynter’ın bir kaza sonucu öldüğünü düşünelim. Ama yine de aydınlatılması gereken esrarlı birkaç nokta var.”

“İşte olayın çok karmaşık olduğunu söylediğim zaman ben de bunu kastettim.”

“Şimdi, bütün gerçekleri düzgünce, dikkatle inceleyelim. Onları bana sırayla ve anlaşılır bir şekilde say, dostum.”

Olabildiğim kadar akıcı ve dikkatli olmaya çalışarak anlatmaya başladım.

“Bay Paynter’la başlayalım,” dedim. “Elli beş yaşında, zengin, kültürlü, dünyayı dolaşmış bir adam o. Son on iki yılda İngiltere’ye pek az gelmiş. Sonra birdenbire durup dinlenmeden dolaşmaktan sıkılmış, Worcestershire’da, Market Hanford yakınında küçük bir yer almış. Ve oraya yerleşmeye hazırlanmış. İlk iş tek akrabası olan yeğeni Gerald Paynter’a bir mektup yazmış. Gerald, onun erkek kardeşinin oğluymuş. Bay Paynter, yeğenine gelip kendisiyle birlikte oturmasını önermiş. Fakir bir ressam olan Gerald Paynter kötü olay yaşandığında yedi aydan beri amcasıyla oturmaktaymış.”

Poirot, “Anlatma üslubun fevkalade,” diye mırıldandı. “Kendi kendime Hastings konuşmuyor, bir kitaptan bir bölüm okuyor, dedim.”

Arkadaşımın alayına aldırmayarak sözlerimi sürdürdüm. Bu iş hoşuma gitmeye başlıyordu.

“Bay Paynter’ın villasının adı Croftlands’mış. Adam altı hizmetkâr tutmuş. Ayrıca kendi Çinli uşağı da varmış. Ah Ling yani.”

Poirot tekrarladı. “Kendi Çinli uşağı Ah Ling.”

“Geçen salı günü Bay Paynter akşam yemeğinden sonra kendisini iyi hissetmediğini söylemiş, uşaklardan birini doktor çağır-

Büyük Dörtler

ması için yollamışlar. Bay Paynter yatmaya razı olmamış ve doktoru da çalışma odasında kabul etmiş. Onların neler konuştuklarını duyan olmamış. Yalnız Dr. Quentin evden ayrılmadan önce kâhyayla konuşmak istemiş. Ona Bay Paynter'ın kalbinin zayıf olduğunu ve adama iğne yaptığını açıklamış. Onu rahatsız etmemelerini söylemiş. Ondan sonra da hizmetkârlar hakkında acayip sorular sormaya başlamış. Ne zamandan beri orada çalıştıklarını onları kimlerin tavsiye ettiğini öğrenmeye çalışmış.

“Kâhya kadın bu soruları elinden geldiği kadar cevaplamış. Ama doktorun maksadını da anlayamamış. Ertesi sabah korkunç bir şey olduğu ortaya çıkmış. Orta hizmetçilerinden biri aşağıya indiği zaman mide bulandırıcı bir yanık et kokusu duymuş. Bu Bay Paynter'ın çalışma odasından etrafa yayılıyormuş. Kapıyı açmaya çalışmış ama içerden kitliymiş. Gerald Paynter ve Çinli uşağın yardımıyla kapıyı çabucak kırmışlar. Ve o zaman korkunç bir sahneyle de karşılaşmışlar. Bay Paynter, hava gazıyla yanan şömineye düşmüş. Yüzü ve başı iyice yanmış. Adam tanınmayacak haldeymiş.

“Tabi o sırada durumdan şüphelenmemişler. Bunun feci bir kaza olduğunu düşünmüşler. Bir bakıma Doktor Quentin'e de kızmışlar. ‘Hastasına uyuşturucu bir ilaç verdi ve onu böyle tehlikeli bir halde bıraktı,’ demişler.

“Sonra acayip bir şeyi fark etmişler.

“Yerde bir gazete duruyormuş. Bunun yaşlı adamın kucağından düştüğü belliymiş. Gazeteyi çevirdikleri zaman kenarına mürekkeple bir şeyler karalanmış olduğunu görmüşler. Yazı masası Bay Paynter'ın oturduğu koltuğa yakınmış. Adamın sağ elinin işaret parmağı ikinci eklemine kadar mürekkebe bulanmış. Bay Paynter'ın ka-

lem tutamayacak kadar bitkinleştigi ve parmağını mürekkebe sokarak elindeki gazeteye o iki kelimeyi yazdığı anlaşılmış. Ama o iki sözcükten bir anlam çıkmıyormuş. Pek acayip bir şeymiş bu. ‘Sarı Yasemin.’ İşte o kadar.

“Villanın duvarlarına sarı yasemin sardırılmış gerçekten. Ölmekte olan adamın o iki kelimeyle bu çiçekleri kastettiğini yani son anda aklının pek de başında olmadığını düşünmüşler. Tabi haber arayan gazeteler olayla ilgilenmişler. Buna ‘Sarı Yasemin Olayı’ adını da vermişler. Ama tabi bu sözlerin hiçbir önemi olmaması ihtimali de var.”

Poirot, “Önemsiz mi dedin?” diye sordu. “Eh, madem sen öyle söylüyorsun, o halde gerçekten öyledir.”

Şüpheyi arkadaşına baktım ama gözlerinde alaycı bir ifade yoktu.

“Sonra,” diye sözlerimi sürdürdüm. “Resmi soruşturma heyecanla izlenmiş.”

“Yalandığının farkındayım, Hastings.”

“Dr. Quentin’e çatanlar olmuş. Bir kere o kasabanın asıl doktoru değilmiş. Dr. Bolitho tatilde olduğu için yerini geçici olarak Dr. Quentin almış. Yani kasabada bir ay çalışacakmış. Herkes, kazaya Quentin’in dikkatsizliğinin sebep olduğunu düşünüyormuş. Ama resmi soruşturmada tanıklık yapan doktorun sözleri çok heyecan uyandırmış. Bay Paynter, villaya yerleştikten beri hastaymış. Ona bir süre Dr. Bolitho bakmış. Ama Dr. Quentin hastayı ilk gördüğü zaman bazı araz yüzünden şaşırmış. Akşam yemeğinden sonra çağrıldığı o geceden önce de Paynter’ı bir kere muayene etmiş. O gece ona pek acayip bir hikâye anlatmış. ‘Aslında ben hasta değı-

Büyük Dörtler

lim,’ diye açıklamış. ‘Ama sofrada yemek bana biraz acayip geldi. Uşağım Ah Ling’i bir bahaneyle yanımdan uzaklaştırarak yemeği bir kâseye koydum. Bunu alın ve tahlil ettirin,’ demiş.”

“Bay Paynter’in hasta olmadığını söylemesine rağmen, Dr. Quentin adamın şüpheleri yüzünden bir çok geçirdiğini fark etmiş. Çarpıntısı varmış Paynter’in. Dr. Quentin de bunun üzerine ona iğne yapmış. Ama bunda bir uyuşturucu değil, striknin varmış.

“Hepsi bu kadar sanırım... Tabi şu önemli nokta var: yemek tahlil edildiği zaman içinde iki kişiyi öldürmeye yetecek kadar toz afyon olduğu anlaşılmış.”

Poirot usulca, “Peki, sen ne sonuca vardın?” diye sordu.

“Bir karar vermek zor. Bu bir kaza olabilir. Aynı gece birinin onu zehirlenmeye kalkışması da belki sadece bir rastlantıdır.”

“Ama aslında bu fikirde değilsin. Bunun bir cinayet olduğuna inanıyorsun.”

“Sen inanmıyor musun?”

“Dostum, ikimizin kafası aynı şekilde çalışmaz ki. Ben iki ihtimalden birini seçmeye çalışmıyorum. Yani kaza mı, yoksa cinayet mi, demiyorum. Bu, diğer sorun! Yani ‘Sarı Yasemin’ meselesini çözümlendiğimiz zaman zaten anlaşılacak. Ha, demin bir şeyi atladın.”

“Sarı Yasemin kelimelerinin altındaki hafif, birbirine dik iki çizgiyi mi kastediyorsun? Bunun bir önemi olduğunu düşünmüyorum.”

“Düşüncelerin senin için çok önemli, Hastings. Ama şimdi Sarı Yasemin’i bırakıp zehirli yemeğe gelelim.”

“Biliyorum. Yemeği kim zehirledi? Neden? İnsan bu konuda yüzlerce soru sorabilir. Tabi yemeği Ah Ling hazırlamış. Ama o Bay

Paynter'ı öldürmeyi neden istesin? Gizli bir tarikat üyesi mi? Ya da öyle şeyler okuyan biri? Sarı Yasemin Müritleri belki de... Sonra Gerald Paynter da var.” Birdenbire sustum.

Poirot, “Evet,” diye başını salladı. “Dediğin gibi Gerald Paynter da var. Amcasının vârisi o. Ama genç adam o gece dışarda yemek yemiş.”

“Belki yemeğin yapılacağı malzemelerden birine zehir karıştırdı,” dedim. “Sonra da kendisini bir yere yemeğe çağırttı. Çünkü zehirli yemekten yememesi gerekiyordu.”

Bu mantık dizisi Poirot'yu etkilemişti sanırım. Bana eskisinden daha saygılı bir dikkatle bakıyordu şimdi.

Ben, konuyu geliştirmeyi sürdürdüm. “Gerald Paynter o gece geç vakit döndü. Amcasının çalışma odasında ışık vardı. Oraya girdi ve planında başarılı olmadığını anlayınca adamı şömineye itti.”

“Bay Paynter elli beş yaşında bir adamdı. Kendini hiç savunmadan ateşe atmalarına izin verir miydi, Hastings? Böyle bir şey mümkün mü?”

“Pekâlâ, Poirot,” dedim. “Ben böyle düşündüm. Bir de senin fikrini duyalım.”

Poirot, bana bakarak gülümsedi, göğsünü şişirerek ukalaca bir tavırla, “Olayın bir cinayet olduğunu kabul edelim,” dedi. “Katil neden bu cinayet yöntemini seçti? Aklıma sadece bir tek sebep geliyor, kurbanının kimliğinin anlaşılmamasını istiyordu. Adamın yüzü iyice yanmıştı.”

“Ne?” diye bağırdım. “Yani sence...”

“Biraz sabırlı ol, Hastings. Ben sadece bu kuramı inceleyeceğimi söyleyecektim. Cesedin Bay Paynter'ın olmadığını düşünme-

Büyük Dörtler

miz için bir neden var mı? Ölü bir başkası olabilir mi? Bu iki soruyu inceliyor ve sonra ikisine de, ‘Hayır’ diyorum.”

Hayal kırıklığına uğramıştım. “Ya? Sonra?”

Poirot’nun gözlerinde neşeli bir pırıltı belirdi. “Şimdi kendi kendime, ‘Burda anlayamadığım bir şey var,’ diyorum. ‘Onun için bu konuyu incelemem doğru olur.’ Kendimi Büyük Dörtler’e kaptırmamalıyım. Ah, istasyona geliyoruz. Elbise fırçam da nereye gitti? Hah, şurdaymış. Dostum, lütfen üstümü başımı temizle. Sonra ben de sana aynı şekilde yardım ederim.”

Poirot daha sonra fırçayı çantaya koyarken, “Evet,” diye mırıldandı. “İnsan sadece bir tek fikre saplanıp kalmamalı. Ben az kal-sın bunu yapacaktım. Düşün, dostum, bu vakada da aynı tehlikeyle karşı karşıyaydım. O birbirine dik kısa iki çizgi... Herhalde Bay Paynter 4 sayısını yazmaya çalışıyordu.”

“Poirot, Tanrı aşkına!” diye güldüm.

“Ne komik değil mi? Artık ben her yerde Büyük Dörtler’i görüyorum. İnsanın kafasını tamamen başka bir konuya vermesi iyi olur. Hah, işte, Japp da bizi karşılamaya gelmiş.”

BÖLÜM 10

Araştırma

Gerçekten de Scotland Yard Müfettişi istasyonda bekliyordu. Bizi sevinçle karşıladı.

“Eh, Mösyö Poirot, geldiğinize memnun oldum. Bu olayın sizi ilgilendireceğini biliyordum. Pek esrarlı bir vaka değil mi?”

Bu sözlerden Japp’ın işin içinden çıkamadığını ve Poirot’dan yardım beklediğini anladım.

Dışarıda bekleyen arabaya binerek Croftlands Villası’na gittik. Bu fazla gösterişli olmayan, dört köşe, beyaz bir evdi. Duvarlarına sarmaşıklar sarılmıştı. Bunların arasında yıldız benzeyen sarı yaseminler de vardı.

Japp da bizim gibi çiçeklere baktı. “Zavallı adamcağız, çiçeğin adını yazmasından aklının iyice karışmış olduğu anlaşılıyor. Belki de o anda bahçede olduğunu sandı.”

Poirot, ona gülümsedi. “Hangisi, sevgili Japp? Kaza mı yoksa cinayet mi?”

Bu soru müfettişi biraz utandırdı. “Eğer zehirli yemek olmasaydı, bunun bir kaza olduğuna da inanırdım. Bir adamın başını

Büyük Dörtler

ateşe sokmak kolay değildir. Avaz avaz bağırıp bütün evi ayağa kaldırır.”

Poirot alçak sesle, “Ah,” dedi. “Ne aptalım ben! Ne et kafalıyım. Siz benden çok daha zekisiniz, Japp.”

Bu iltifat müfettişi şaşırttı. Çünkü Poirot daha çok kendi kendini överdi. Japp kızarak, “Buna inanmam,” diye mırıldandı.

Eve girdik, müfettiş bizi felaketin olduğu odaya götürdü. Yani Bay Paynter’ın çalışma odasına. Bu geniş, alçak tavanlı bir yerdi. Duvarlardaki raflar kitap doluydu. Odaya deri kaplı büyük koltuklar konulmuştu.

Poirot hemen çakıl döşeli terasa açılan pencerelere baktı. “Bu içerden sürgülü müymüş?”

“Bütün mesele de bu ya! Dr. Quentin bu odadan çıktıktan sonra kapıyı arkasından kapatmış. Ama ertesi sabah kapının kilitli olduğunu görmüşler. Kim kitlemiş bunu? Bay Paynter mı? Ah Ling pencerenin kapalı ve sürgülü olduğunu söylüyor. Dr. Quentin ise kapalı olduğunu ama sürgünün sürülmediğini sanıyor. Ancak bundan da emin değil. Bunu kesinlikle söyleyebilseydi durum da değişirdi. Eğer adam öldürüldüyse, biri odaya ya hol kapısından girdi ya da bahçeye açılandan, eğer hol kapısından girdiyse, katil evden biri. Bahçeden girdiyse, katil herhangi biri olabilir. Kapıyı kırdıkları zaman ilk iş hava girsin diye pencereleri açmışlar. Bunu yapan hizmetçi kapının sürgülü olmadığını da düşünüyor. Ama kötü bir tanık o. İstedığınız her şeyi hatırlamaya hazır!”

“Ya anahtar?”

“Bir sorun da o. Anahtar yerde, kırık kapının parçaları arasında bulunmuş. Belki bu kilitten düştü, belki içeri dalanlardan biri

anahtarı usulca yere attı. Ya da biri kapıyı dışardan kilitledikten sonra, bunu alttan içeriye itiverdi.”

“Yani her şey olabilir...”

“İyi bildiniz, Mösyö Poirot. Gerçekten öyle.”

Arkadaşım etrafına bakınıyordu. Hoşnutsuzca kaşlarını çatmıştı. “Işık göremiyorum. Bir an bir kıvılcım çakar gibi oldu. Ama şimdi her şey yine karanlık. Elimde bir tek ipucu yok. Cinayet sebebi ni de anlayamıyorum.”

Japp öfkeyle homurdandı. “Gerald Paynter’ın amcasını öldürmesi için iyi bir neden vardı. Aslında vaktiyle bir hayli serserilik etmiş. Ayrıca çok da müsrifmiş. Sonra sanatçıları bilirsiniz, ahlak kurallarına hiç aldırılmazlar.”

Poirot, Japp’ın sanatçıların karakteri konusundaki fikirleriyle pek ilgilenmedi. Onun yerine bilgiç bir tavırla gülümsedi. “Sevgili Japp, beni kandırmaya mı çalışıyorsunuz? Aslında şüphelendiğiniz kimsenin Çinli uşak olduğunu biliyorum. Çünkü sizi iyi tanıyorum. Ama fazla kurnazsınız. Size yardım etmemi istiyorsunuz. Ama bir taraftan da beni şaşırtmaya çalışıyorsunuz.”

Japp bir kahkaha attı. “Ah, çok zekisiniz, Mösyö Poirot. Evet, itiraf ediyorum. Bence katil Çinli. Yemeğe zehri o kattı. Bununla başarıya ulaşamayınca, Bay Paynter’ı ortadan kaldırmak için başka yola başvurdu.”

Poirot usulca, “Acaba...” diye mırıldandı.

“Ama bunun sebebini bulamıyorum. Belki de intikam almak istedi.”

Arkadaşım tekrar, “Acaba?” dedi. “Hırsızlık olmadı değil mi? Hiçbir şey kaybolmadı mı? Mücevher, para ya da bazı belgeler?”

Büyük Dörtler

“Hayır... Yani pek sayılmaz...”

Hemen kulak kesildim. Poirot da öyle.

Japp, “Yani hırsızlık olmamış...” diye açıkladı. “Ama ihtiyar bir kitap yazıyormuş. Bunu bu sabah bir yayınevinden gelen mektuptan öğrendik. Bunda Bay Paynter’a yazdığı kitap hakkında sorular soruyorlardı. Eser yeni tamamlanmış sanırım. Gerald Paynter’la her yeri aradık. Ama kitabı bulamadık. Herhalde yaşlı adam onu iyi bir yere sakladı.”

Poirot’nun yeşil gözlerinde çok iyi tanıdığım o ışıltı belirmişti. “Kitabın adı neymiş?”

“Galiba *Çin’deki Gizli El...*”

Poirot adeta iniltiyi andıran bir sesle, “Ah,” dedi. Sonra da çabucak ekledi. “Ah Ling’le hemen konuşmalıyım.”

Japp Çinliyi çağırttı. Ah Ling ayaklarını sürüyerek geldi. Yürürken örgüsü iki yana sallanıyordu, ifadesiz yüzünden duygularını anlamak imkânsızdı.

Poirot, “Bay Paynter öldüğü için üzgün müsünüz, Ah Ling?” diye sordu.

“Çok üzgünüm. İyi bir insandı.”

“Onu kimin öldürdüğünü biliyor musunuz?”

“Hayır, bilmiyorum. Bilseydim polise söyledim.”

Sorular ve cevaplar birbirini izledi. Ah Ling yine ifadesiz bir çehreyle yemeği nasıl yaptığını anlattı. “Aşçının onunla bir ilgisi yoktu. Yemeğe benden başka kimse elini sürmedi.”

Acaba bu itirafı yüzünden başına gelebilecekleri tahmin ediyor mu, diye düşündüm.

Ah Ling, o gece bahçeye açılan pencerenin sürgülü olduğunda da ısrar etti. “Belki sabah açıldı... Eğer öyleyse, o zaman kapıyı beyefendi açmış demektir.”

Sonunda Poirot, “Hepsi bu kadar Ah Ling,” dedi. Sonra, Çinli tam kapıya yaklaştığı sırada onu geri çağırdı. “Demek Sarı Yase-min’in ne olduğunu bilmiyorsunuz?”

“Hayır, bilmiyorum. Nerden bileyim?”

“Ya o kelimelerin altındaki işareti?” Poirot çabucak öne doğru eğildi. Tozlu küçük masanın üzerine bir şey yazdı. Sola doğru açılan iki çizgi ve 4 sayısını tamamlayan üçüncü çizgi... Ben yakında olduğum için arkadaşım bunu silmeden sayıyı fark ettim. Büyük bir 4 sayısıydı bu.

Çinli sanki elektrik çarpmış gibi irkildi. Bir an yüzünde dehşet dolu bir ifade belirdi. Sonra çehresi tekrar ifadesizleşti. Ciddi ciddi, “Bu işareti de bilmiyorum,” diyerek odadan çıktı.

Japp, Gerald Paynter’ı aramaya gitti. Biz de Poirot’yla yalnız kaldık.

Arkadaşım, “Büyük Dörtler, Hastings,” diye bağırdı. “Yine Büyük Dörtler’le karşılaştık. Paynter dünyayı dolaşmış. Herhalde yazdığı kitapta grubun beyni olan Bir Numara yani Li Chang Yen hakkında bilgi vardı.”

“Ama kim... Nasıl...”

“Hışş! Geliyorlar.”

Gerald Paynter nazik bir gençti. İradesinin biraz zayıf olduğu anlaşılıyordu. Yumuşak kahverengi bir sakalı vardı. Enli bir kravat takmıştı. Poirot’nun sorularını hiç duraklamadan cevapladı.

Büyük Dörtler

“Komşularımızdan birinde yemek yedim. Wycherleylerde. Eve kaçta mı döndüm? On bire doğru sanırım. Sokak kapısının anahtarı vardı bende. Bütün hizmetkârlar yatmışlardı. Amcamın da odasına çekilmiş olduğunu düşündüm. İçeri girdiğim zaman o sessiz sedsız dolaşan Çinlinin yani Ah Ling’in holün sonuna doğru gittiğini sandım bir an. Ama herhalde yanıldım.”

“Amcanızı en son ne zaman görmüştünüz, Bay Paynter? Yani onun yanına yerleşmeden önce?”

“Ah, onunla son karşılaşmamızda on yaşında kadardım. Anlayacağınız amcamla babam kavgalıydılar.”

“Ama amcanız sizi yine de kolaylıkla buldu sanırım. Aradan o kadar zaman geçmesine rağmen hem de.”

“Evet, avukatın gazetelere verdiği ilanı gördüm neyse ki.”

Poirot başka soru sormadı.

Ondan sonra Dr. Quentin’e gittik. Adam hemen hemen resmi soruşturmada söylediklerini tekrarladı. Buna ilave edecek başka bir şey de bilmiyordu. Doktor bizi muayenehanesinde kabul etti. Son hastasına da bakmıştı. Quentin zeki bir adama benziyordu. Metal çerçeveli bir gözlük takmıştı, tavırları ciddiye. Onda eski kafalı bir insan hali vardı. Ama tedavilerinde modern yöntemleri uyguladığından emindim.

Doktor açık açık, “Pencerenin kilitli olup olmadığını hatırlamayı isterdim,” dedi. “Ama geçmiş bir olayı düşünmek daima tehlikelidir. İnsan olmayan bir şeyin varlığına kendi kendisini inandırır. Psikoloji böyledir, değil mi, Mösyö Poirot? Gördüğünüz gibi sizin yöntemlerinizle ilgili çok yazı okudum. Hayranlarınızdan biri olduğumu da söylemeliyim... Evet, herhalde toz halindeki afyonu

yemeğe Çinli uşak kattı. Ama bunu hiçbir zaman itiraf etmeyecek. Biz de nedenini öğrenemeyeceğiz. Fakat bir insanın başını ateşe sokmak... Bu bence Çinli dostumuzun karakterine hiç uymuyor.”

Market Handford’un anayolundan inerken Poirot’ya bu son noktayı hatırlattım.

“Acaba Çinli eve bir suç ortağını mı aldı?” diye sordum. “Herhalde Japp, onu izlettirir.” Müfettiş o sırada bir iş için karakola gitmişti. “Büyük Dörtler’in ajanları çok faal.”

Poirot haşin bir tavırla, “Jaap hem onu, hem de Gerald Paynter’ı göz hapsine aldı,” dedi. “Ceset bulunduğundan berî ikisini de dikkatle izliyorlar.”

“Her neyse... Biz Gerald Paynter’ın suçlu olmadığını biliyoruz.”

“Sen daima benden daha çok şey bilirsin, Hastings. Bu da insanı yoruyor.”

“Seni ihtiyar tilki,” diye güldüm. “Fikirlerini açık açık söylemekten hiç hoşlanmazsın.”

“Doğrusunu istersen, Hastings, artık esrarı çözdüm. Sadece ‘Sarı Yasemin’ kelimelerinin ne anlama geldiğini bilmiyorum. Yavaş yavaş senin gibi o sözlerin cinayetle ilgili olmadığını da düşünmeye başlıyorum. Böyle bir olayda insanın kimin yalan söylediğine karar vermesi gerekir. Ben de bunu yaptım. Ancak...”

Arkadaşım birdenbire yanımdan ayrılarak, bir kitapçıya girdi. Birkaç dakika sonra dışarı çıktı. Bir paketi göğsüne bastırmıştı. Sonra Japp da bize katıldı ve birlikte hana gittik.

Ertesi sabah geç kalktım. Bizim için ayrılmış olan oturma odasına indiğim zaman Poirot oradaydı. Yüzünde adeta ıstırap dolu bir ifadeyle bir aşağı bir yukarı dolaşıyordu.

Büyük Dörtler

Elini telaşla sallayarak, “Benimle konuşma!” diye bağırdı. “Her şeyin yolunda olduğunu ve katilin tutuklandığını öğreninceye kadar sesini çıkarma! Ah, psikolojik bakımdan hata ettim. Hastings, bir adam ölürken bir iki kelime yazarsa, bunu bu sözler önemli olduğu için yapar. Herkes, ‘Sarı Yasemin mi?’ dedi. Evin bahçesinde bu çiçekten var. Onun için bu sözlerin bir anlamı yok.”

“O sözlerin anlamı neydi? Belli bir şeydi bu. Dinle.” Elindeki küçük kitabı havaya kaldırdı. “Bu konuyu araştırmamın doğru olacağını düşündüm. Sarı Yasemin nedir? Bu küçük eser bana bunu açıkladı. Dinle.”

Okumaya başladı. “*Gelsemini Radix*. Sarı Yasemin. Terkibi *gelseminine* $C_{22}H_{26}N_2O_3$, ağılı baldıran ruhu gibi etki gösteren şiddetli bir zehir. *Gelsemine* $C_{12}H_{14}NO_2$, striknin gibi etki yapan bir zehir. *Gelsemik asit* vs. Gelsemium, merkez sinir sistemini etkileyen şiddetli bir maddedir. Etkisinin son safhasında motor sinir uçlarını felce uğratar. Fazla dozda verildiği takdirde kaslar çalışmaz olur ve baş dönmesi görülür. Solunum sisteminin felce uğraması ölüme yol açar.

“Anlıyor musun, Hastings? Başlangıçta, Japp canlı bir insanın başının ateşe sokulmasıyla ilgili o sözleri söylediği zaman bir an gerçeği sezer gibi oldum. O vakit yanan adamın çoktan ölmüş olduğunu anladım.”

“Ama neden? Katilin amacı neydi?”

“Dostum, bir cesede bıçak saplarsan, hatta onun kafasına vurursan, bu yaraların adam öldükten sonra açılmış olduğu hemen anlaşılır. Ama cesedin başını kömür haline getirirsen hiç kimse o belir-

siz ölüm sebebini araştırmaya kalkışmaz. Akşam yemeğinin içine toz afyon katılarak zehirlenmesine ramak kalan bir adamın daha sonra aynı şekilde öldürüldüğü düşünülmez. Kim yalan söylüyor? Böyle olaylarda sorulması gereken soru budur daima. Ben Ah Ling'in sözlerine inanmaya karar verdim..."

"Ne?" diye bağırdım.

"Şaşırdın mı Hastings? Ah Ling, Büyük Dörtler adında bir grup olduğunu biliyordu. Bu belliydi. Ayrıca Çinlinin ben Büyük Dörtler'den söz edinceye kadar cinayetin onlarla bir ilişkisi olduğundan şüphelenmediği de aşikârdı. Eğer katil Ah Ling olsaydı, yüzündeki sakın ifade değişmeden beni dinleyebilirdi. İşte o yüzden Ah Ling'e inanmaya karar verdim. Ve bütün kuşkularım Gerald Paynter'ın üzerinde toplandı. Dört Numara'nın, Bay Paynter'ın yıllardan beri görmediği yeğeni rolünü kolaylıkla oynayabileceğini düşündüm."

"Ne? Dört Numara mı dedin?"

"Hayır, Hastings, hayır. Gerald Paynter, Dört Numara değil Sarı Yasemin'le ilgili yazıyı okur okumaz gerçeği anladım. Bu öyle belli bir şeydi ki..."

Soğuk bir tavırla, "Her zamanki gibi," dedim. "Ben bunun ne olduğunu anlayamadım."

"Çünkü sen küçük gri hücrelerini kullanmaya yanaşmıyorsun. Yemeğe zehri kim karıştırabilirdi?"

"Ah Ling tabi. Başka hiç kimse bunu yapma fırsatını bulamazdı."

"Başka hiç kimse bu fırsatı bulamazdı demek? Ya doktor?"

"Ah, o yemeği daha sonra aldı..."

Büyük Dörtler

“Tabi, tabi daha sonra aldı. Sofrada Bay Paynter’a verilen yemekte toz afyon yoktu. Ama ihtiyar adam Dr. Quentin’in sözlerinin etkisinde kalmıştı. Bu yüzden yemekten hiç yemedi ve bunu doktora tahlil ettirmeye karar verdi. Plan uyarınca Quentin’i çağırttı. Dr. Quentin geldi. Kâsedeki yemeği aldı ve *Bay Paynter’a da bir iğne yaptı*. Bunun striknin olduğunu söyledi. Ama aslında adama Sarı Yasemin vermişti. Yüksek dozda bir zehir yani. İğnenin etkisi görülmeye başladığı zaman Quentin de çıkıp gitti. Ama daha önce usulca pencerenin sürgüsünü açmıştı. Gece villaya dönerek pence-reden içeri girdi. Bay Paynter’ın yazdığı kitabı buldu. Adamın kafasını da ateşe soktu. Yere düşen ve ihtiyarın cesedinin altında kalan gazeteye de aldırmadı. Ama Paynter kendisine verilen zehri tanımıştı. Cinayeti Büyük Dörtler’in işlediğini de anlatmaya çalıştı. Quentin yemeği tahlil ettirmek için laboratuvara götürmeden önce, bunun içine toz afyon karıştırdı. Sonra Bay Paynter’la yaptığı konuşmayı kendince değiştirerek anlattı. Laf arasında ona striknin iğnesi yaptığını söyledi. Çünkü iğne yeri görülebilirdi. Bu yüzden kimisi Bay Paynter’ın kazara öldüğünü düşünmeye başladı, kimisi de Ah Ling’den şüphelendi.”

“Ama Dr. Quentin, Dört Numara olamaz.”

“Pekâlâ olabilir! Herhalde gerçek bir Dr. Quentin var. Belki de adam su ara İngiltere’de de değil. Dört Numara kısa bir süre için onun kılığına girdi. Dr. Quentin’le kasabanın asıl doktoru olan Bolitho her şeyi mektupta kararlaştırmışlardı. Aslında Dr. Bolitho’nun yerini alacak adam son anda hastalanmıştı.”

Japp odaya daldı. Yüzü kıpkırmızıydı.

Agatha Christie

Poirot endişeyle, “Onu yakaladınız mı?” diye bağırdı.

Kesik kesik nefes alan müfettiş başını salladı. “Hayır. Bolitho bu sabah tatilden döndü. Doktoru bir telgrafla geri çağırmışlar. Telgrafı kimin çektiği de belli değil. Dr. Quentin rolünü oynayan adam ise dün gece kasabadan ayrılmış. Ama onu yakalayacağız.”

Poirot usulca başını salladı. “Sanmıyorum...” Dalgın dalgın masaya büyük bir 4 sayısı çizdi.

BÖLÜM 11

Bir Satranç Problemi

Poirot'yla çoğu zaman Soho'daki küçük bir lokantada yemek yerdik. Bir akşam lokantadayken yandaki masaya bir dostumuzun oturduğunu gördük. Müfettiş Japp'dı bu. Masamızda yer olduğu için kalkıp bize katıldı. Onu bir süreden beri görmemiştik.

Poirot, müfettişe sitem etti. "Artık bizi hiç aramıyorsunuz. Sarı Yasemin olayından beri hiç görüşmedik. Yani aradan hemen hemen bir ay geçti."

"Kuzeydeydim de ondan. Siz ne âlemdesiniz? Büyük Dörtler hâlâ faaliyetler mi?"

Poirot, işaret parmağını Japp'a doğru salladı. "Ah, benimle alay ediyorsunuz. Ama Büyük Dörtler diye bir grup var."

"Bundan hiç şüphem yok. Ama onlar iddia ettiğiniz gibi evrenin merkezi de değiller."

"Dostum, çok yanılıyorsunuz. Bugün dünyadaki en büyük kötü grup Büyük Dörtler. Amaçlarının ne olduğunu kimse bilmiyor. Ama şimdiye kadar öyle bir cinayet şebekesi de görülmemiştir. Gru-

bun başında Çin'in en büyük beyni var. Üyelerden biri Amerikalı bir milyarder, biri de bir Fransız fizikçisi. Dördüncüsüne gelince..."

Japp arkadaşımın sözünü kesti. "Biliyorum, biliyorum. Bu grubu aklınıza takdınız bir kere. Bu artık sabit bir fikir halini almaya başladı, Mösyö Poirot. Bu konuyu bir tarafa bırakalım da başka şeylerden söz edelim. Satrançla ilgilenir misiniz?"

"Bir zamanlar satranç oynardım."

"Dünkü acayip olayı duydunuz mu? Dünyaca ün yapmış iki satranç ustasının maçı vardı. Oyun sırasında bunlardan biri öldü."

Evet, gazetede bununla ilgili bir yazı vardı. Oyunculardan biri Rus Şampiyon Dr. Savaranoff'muş. Diğeri de gerçekten çok usta olan genç bir Amerikalı. Gilmour Wilson. Wilson oyun sırasında kalp krizi geçirerek ölmüş."

"Evet. Gerçekten Savaranoff birkaç yıl önce Rubinstein'ı yenip şampiyon olmuştu. Wilson'un ise yeni bir Capablanca olduğundan söz ediliyordu."

Poirot düşünceli bir tavırla mırıldandı. "Acayip bir olay bu... Yanılmıyorsam, bu vaka sizi özel bir şekilde ilgilendiriyor."

Japp biraz da utançla güldü. "İyi bildiniz, Mösyö Poirot. İşin içinden çıkamıyorum. Wilson'un sağlığı yerindeymiş. Kalp hastalığı da yokmuş. Ölümünü izah imkânsız."

"Dr. Savaranoff'un onu ortadan kaldırdığını düşünüyorsunuz," diye bağırdım.

Japp alaycı bir tavırla, "Hayır, pek de değil," dedi. "Bir Rusun satrançta yenilmemek için rakibini öldüreceğini sanmıyorum. Zaten anladığım kadarıyla durum bunun tersiymiş sanırım. Doktor büyük bir satranç ustasıymış. Ve tabi şampiyonmuş."

Büyük Dörtler

Poirot düşünceli bir tavırla başını salladı. “Sizin düşündüğünüz nedir? Wilson’un zehirlendiğini mi sanıyorsunuz? Ama Wilson’u neden zehirlesinler? Tabi Amerikalının zehirlendiğinden şüpheleniyorsunuz sanırım.”

“Elbette. Kalp sektesi bu organınızın durduğu anlamına gelir, işte o kadar. Doktor şu ara resmi bir şekilde böyle söyledi. Ama bize özel olarak durumun kendisinde şüphe uyandırdığını da açıkladı.

“Otopsi ne zaman yapılacak?”

“Bu gece. Wilson şaşılacak kadar çabuk öldü. Tavırları normaldi. Bir piyonu sürüyordu. Sonra birdenbire yüzükoyun yığıldı. Ölmüştü.”

Poirot, “Bu kadar çabuk etki yapan zehir pek azdır,” dedi.

“Biliyorum. Herhalde otopsinin bize yardımı dokunacak. Ama Gilmour Wilson’u neden öldürsünler? İşte ben de bunu öğrenmek istiyorum. Kimseye zararı dokunmayan, terbiyeli bir gençti o. Bir iki gün önce Amerika’dan buraya gelmişti. Dünyada hiçbir düşmanı olmadığı da anlaşılıyordu.”

“İnanılacak gibi değil...” diye mırıldandım.

Poirot güldü. “Hiç de değil... Japp’ın bir kuramı olduğu anlaşıyor.”

“Gerçekten öyle Mösyö Poirot. Bence zehirlemek istedikleri Wilson değil, rakibiydi.”

“Savaranoff mu?”

“Evet. Savaranoff ihtilal sırasında Bolşeviklerin eline düştü. Hatta bir ara öldüğü bile sanıldı. Aslında kaçmıştı. Tam üç yıl boyunca Sibirya’da inanılmayacak sıkıntılar yaşadı. Fakat çektikleri yüzünden iyice değişmişti. Ahbabları ve dostları onu adeta zorlukla tanıdıklarını söylediler. Adamın saçları iyice ağarmıştı. Olduğun-

dan çok yaşı duruyordu. Yarı hastaydı. Şimdi Westminster tarafında yeğeni Sonia Daviloff ve Rus uşağıyla oturuyor. Sokağa pek çıkmıyor. Belki de hâlâ kendisini öldürebileceklerini düşünüyor. Hatta bu satranç yarışmasına da zorlukla razı oldu. İlk teklifleri kesinlikle reddetti. Ancak gazeteler konuyla ilgilenmeye ve Savaranoff'un sportmence davranmadığından söz etmeye başladıkları zaman Gilmour Wilson'la karşılaşmayı kabul etti. Wilson ise tam bir Yankee inadiyla ona meydan okuyup duruyordu. Size soruyorum, Mösyö Poirot? Savaranoff satranç oynamayı neden istemiyordu? Çünkü dikkatlerin üzerine çekilmesinden hoşlanmıyordu. Ben bu fikirdeyim. Wilson'u yanlışlıkla öldürdüler."

"Savaranoff'un ölümünden yararlanacak bazı kimseler var mı?"

"Eh, yeğeni herhalde... Savaranoff'a son zamanlarda Madam Gospoja adlı dul bir kadından büyük bir miras kaldı. Eski rejimde kocası şeker tüccarıymış. Anladığım kadarıyla gençliklerinde sevişmişler. Hatta kadın Savaranoff'un kaçmaya çalıştığı sıralarda onunla ilgili ölüm haberlerine de inanmamış."

"Yarışma nerde yapıldı?"

"Savaranoff'un dairesinde. Dediğim gibi adam yarı hasta."

"Oyunu çok kişi seyretti mi?"

"En az on iki kişi. Belki daha da fazla."

Poirot yüzünü buruşturdu. "Zavallı Japp, işiniz hiç de kolay değil."

"Wilson'un zehirlendiğini kesinlikle öğrenirsem, ondan sonra araştırmalarımı geliştirebilirim."

"Asıl kurbanın Savaranoff olduğunu düşünüyorsunuz. Ya katil onu öldürmek için tekrar harekete geçerse? Bu hiç aklınıza geldi mi?"

Büyük Dörtler

“Tabi geldi. İki adamım Savaranoff’un apartmanını göz hapsine aldı.”

Poirot, “Biri kolunun altında bir bombayla oraya gittiği takdirde iki adamınız çok işe yarar,” diye alay etti.

Japp’ın gözlerinde bir ışıltı belirdi. “Olay sizi ilgilendirmeye başladı, Mösyö Poirot. Doktorlar otopsiye başlamadan önce morga gidip, Wilson’un cesedine bakmayı ister miydiniz? Kimbilir, belki de Wilson’un kravat iğnesi çarpılmıştır. Bu değerli ipucunun yardımıyla da esrarı çözersiniz.”

“Sevgili Japp, bütün yemek boyunca parmaklarım kaşındı durdu adeta. Kravat iğnenizi düzeltmemek için kendimi zor tuttum. İzin verir misiniz? Ah, işte böylesi göze daha güzel gözüküyor. Evet, şimdi morga gidebiliriz.”

Bu yeni sorunun Poirot’nun ilgisini iyice çektiğinin farkındaydım. Aylardan beri ilk defa Büyük Dörtler’le ilgisi olmayan bir olayı araştırmaya razı oluyordu. Onu eski halinde görmek çok hoşuma gitmişti.

Acayip bir şekilde ölen bahtsız genç Amerikalının hareketsiz vücuduna ve hatları çarpılmış yüzüne bakarken, ona çok acıdım.

Poirot, ölüyü dikkatle inceledi. Cesette sol eldeki küçük bir yara dışında, hiçbir iz yoktu.

Japp, “Doktor onun bir kesik değil bir yanık olduğunu söyledi,” diye açıkladı.

Poirot bir memurun incelememiz için masaya yaymış olduğu eşyalara döndü. Bunlar Wilson’un üzerinden çıkmıştı. Fazla bir şey yoktu. Bir mendil, anahtarlar, para dolu bir cüzdan ve önemsiz birkaç mektup. Ama bunlardan uzakta duran bir cisim arkadaşımın meraklanmasına sebep oldu.

“Bir satranç taşı!” diye bağırdı. “Bir beyaz fil, bu Wilson’un cebinde miydi?”

“Hayır. Elindeydi. Fili, adamın parmaklarının arasından zorlukla çıkarabildik. İlerde o taşı Dr. Savaranoff’a iade etmeli. Onun satranç takımı çok güzel. Taşlar fildişinden oyulmuş.”

“İzin verin de bu fili ona ben götüreyim. Böylece adamı görmek için güzel bir bahane de bulmuş olurum.”

Japp, “Ah,” diye bağırdı. “Demek araştırmaya siz de katılmak istiyorsunuz?”

“Bunu itiraf ediyorum. Çünkü büyük bir ustalıkla merakımı uyandırmayı başardınız.”

“Çok güzel. Böylece yalnız başınıza oturup kara kara düşünmekten de kurtulursunuz. Bunun Bay Hastings’in de hoşuna gittiği anlaşılıyor.”

Güldüm. “Haklısınız.”

Poirot, ölüye doğru döndü. “Bana onun hakkında anlatabileceğiniz başka bir şey yok mu?”

“Sanmıyorum.”

“Wilson’un solak olduğunu da mı söylemeyeceksiniz?”

“Mösyö Poirot, siz bir sihirbazsınız. Bunu nasıl anladınız? Gerçekten de Wilson solakmış. Ama tabi bunun olayla bir ilgisi yok.”

Japp’ın biraz sinirlendiğini fark eden Belçikalı telaşla, “Tabi yok, tabi yok,” diye cevap verdi. “Ben sadece şaka ediyordum; o kadar. Bildiğiniz gibi size takılmaktan hoşlanırım.”

Böylece dostça bir hava içerisinde morgdan ayrıldık.

Ertesi sabah Dr. Savaranoff’un Westminster’deki dairesine gitmek üzere yola çıktık.

Büyük Dörtler

Ben düşünceli düşünceli, “Sonia Daviloff...” diye mırıldandım. “Güzel bir ad bu.”

Poirot duraklayarak umutsuzca bir tavırla bana baktı. “Her zaman romantikçe şeyler ararsın. Sen uslanmayacaksın. Sonia Daviloff’un eski dostumuz ve düşmanımız Vera Rossakoff olduğu ortaya çıkarsa iyi olur.”

Kontesin adını duyunca keyfim kaçtı. “Poirot yani sen...”

“Hayır, hayır, şaka ediyordum! Japp ne derse desin, aklım fikrim her zaman Büyük Dörtler’de değil.”

Bize kapıyı bir uşak açtı. Yüzü tahtadan oyulmuş gibi gayet ifadesizdi. Bu adamın istediği zaman bile duygularını belli edemeyeceğini düşündüm.

Poirot, Japp’ın kartını uzattı. Müfettiş bunun üzerine birkaç satır karalamıştı. Uşak bizi geniş ve uzun, alçak tavanlı bir salona götürdü. Yere şahane İran halıları serilmişti. Pencereelerde sırmalı perdeler vardı. Duvarlara bir iki ikona asılmış olduğunu gördüm. Oadaki biblolar da çok güzeldi. Bir masada semaver duruyordu.

• Çok değerli olduğunu düşündüğüm bu ikonalarından birini inceledim. Döndüğüm zaman Poirot yere uzanmıştı. Evet, halı pek güzeldi ama bu kadar yakından incelenmesine de gerek yoktu.

“Bu o kadar şahane bir örnek mi?” diye sordum.

“Efendim? Ha, halı mı? Hayır, benim incelediğim halı değildi. Ama bu gerçekten güzel bir örnek; onun için ortasına bir çivi çakmamaları gerekirdi.” Ben yaklaşırken Poirot ekledi. “Hayır, Hastings çivi artık orada değil. Ama deliği kalmış.”

Arkadan gelen hafif bir gürültü hızla dönmeme neden oldu, Poirot da çevik bir hareketle ayağa fırladı. Kapıda genç bir kız du-

ruyordu. Bize doğru dikiği gözlerinde büyük bir şüphe vardı. Orta boyluydu. Somurtkan ifadeli yüzü güzel, gözleri koyu maviydi. Simsiyah saçlarını kısa kestirmişti. Konuşmaya başladığı zaman sesi ahenkli ve kalındı. İngiliz olmadığı hemen anlaşıyordu.

“Korkarım dayım sizi göremeyecek. O bir hayli hasta.”

“Çok yazık. Ama belki onun yerine siz bana yardım edebilirsiniz. Siz Matmazel Daviloff’sunuz değil mi?”

“Evet, öyle. Öğrenmek istediğiniz nedir?”

“Önceki gece olan korkunç olayı inceliyorum. Yani Gilmour Wilson’un ölüm olayını. Bana bu konuda ne anlatabilirsiniz?”

Kız gözlerini iri iri açtı. “Bay Wilson, satranç oynarken kalp krizi geçirip öldü.”

“Polis... Onun kalp krizinden öldüğünden pek de emin değil.”

Sonia ellerini dehşetle salladı. “O halde doğru bu? Demek Ivan haklı.”

“Ivan kim? Neden onun haklı olduğunu düşünüyorsunuz?”

“Size kapıyı açan adam Ivan’dı. Ve o bana Gilmour Wilson’un ölümünün normal olmadığını söyledi. ‘Amerikalıyı yanlışlıkla zehirlediler,’ dedi.”

“Yanlışlıkla mı?”

“Evet, galiba aslında öldürmek istedikleri dayımdı.” Sonia ilk güvensizliğini unutmuş, heyecanla konuşuyordu.

“Neden böyle düşünüyorsunuz? Dr. Savaranoff’u zehirlenmeyi kim isteyebilir?”

Genç kız başını salladı. “Bilmiyorum. Hiçbir şeyden haberim yok. Dayımsa bana güvenemiyor. Belki de bunda haklı. Aslında beni pek tanımıyor. Beni çok küçükken görmüş. Yıllar sonra da Lond-

Büyük Dörtler

ra'ya geldiğim zaman beni yanına aldı. Yalnız şu kadarını biliyorum. O bir şeyden korkuyor, Rusya'da bir sürü gizli örgüt var. Geçenlerde duyduğum bir şey dayımın da öyle gizli bir gruptan korktuğunu düşünmeme neden oldu. Söyleyin, mösyö..." Bir adım yaklaşarak sesini alçalttı. "Siz hiç Büyük Dörtler adlı bir gruptan söz edildiğini duydunuz mu?"

Poirot sıçradı. Az kalsın başı tavana degecekti. Gözleri adeta yerinden fırlamıştı. "Siz neden... Siz Büyük Dörtler hakkında ne biliyorsunuz, matmazel?"

"Demek böyle bir grup gerçekten var? Ondan söz edildiğini duydum. Sonradan bu grubu dayıma sordum. Çok korktu. Hayatımda hiç kimsenin böyle dehşete kapıldığını görmemiştim. Bembeyaz kesilerek titremeye başladı. Büyük Dörtler'den korkuyordu o... mösyö, çok korkuyordu. Bundan eminim. Ve bu grup sonunda yanlışlıkla Amerikalı Wilson'u öldürdü."

Poirot, "Büyük Dörtler," diye mırıldandı. "Her zaman Büyük Dörtler! Bu şaşılacak bir rastlantı, matmazel, dayınızın hayatı hâlâ tehlikede. Onu kurtarmalıyım. Şimdi lütfen o korkunç geceyi bütün ayrıntılarıyla anlatın. Bana satranç tahtasını, masayı gösterin. Oyuncuların nasıl oturduklarını söyleyin... Her şeyi, her şeyi açıklayın."

Genç kız odanın sonuna doğru giderek küçük bir masayı getirdi. Bunun üst kısmı pek zarifti. Bir satranç tahtası oluşturacak şekilde siyah ve gümüş karelerle döşenmişti.

"Bunu birkaç hafta önce dayıma armağan olarak gönderdiler. Gireceği ilk yarışmada kullanmasını istediler. Masa odanın ortasında duruyordu... Şöyle."

Poirot, bana gereksiz gözüken bir dikkatle masayı inceledi. Arkadaşım bu araştırmayı benim uygun bulduğum şekilde de yapmıyordu. Bence sorularının çoğu anlamsızdı. Önemli noktalara almıyordu, bunlarla ilgili olarak soru da sormuyordu. Beklenmedik bir anda Büyük Dörtler'den söz edilmesinin onu şaşırttığına karar verdim.

Poirot masanın tam yerini öğrendikten ve bunu iyice inceledikten sonra, satranç taşlarını görmek istedi. Sonia Daviloff, ona bir kutu getirdi, taşlar bunun içindeydi. Poirot bunlardan birkaçına kayıtsızca bakıverdi.

Dalgın dalgın, "Şahane bir takım bu..." diye mırıldandı.

Hâlâ büfenin nerede olduğunu, seyircileri sormamıştı. Anlam-
lı anlamli öksürdüm. "Poirot, bence..."

Sertçe sözümü kesti. "Düşünüp kafanı yorma, dostum. O işi bana bırak. Matmazel, dayınızı görmem gerçekten imkânsız mı?"

Sonia hafifçe güldü. "Evet, sizi görecektir. Anlayacağınız, yabancılarla önce ben konuşuyorum. Bu görevim benim." Dönerek odadan çıktı.

Yandaki odadan mırıltılar geldiğini duydum. Genç kız bir dakika sonra kapıda belirerek bize yandaki odaya geçmemizi işaret etti.

Büyük kanepeye uzanmış olan adam etkileyici bir tipti. Uzun boylu ve zayıftı. Kaşları çok kalın, sakalı beyazdı. Çektiği ıstırapların izleri kalmıştı yüzünde. Kişilik sahibi bir insandı. Dr. Savaranoff'un başının ilginç biçimi, alnının yüksekliği dikkatimi çekti. Büyük bir satranç oyuncusunun üstün bir beyni olması gerektiğini biliyordum. Dr. Savaranoff'un dünyanın gelmiş geçmiş ikinci en büyük satranç oyuncusu olmasının sebebinin anlıyordum.

Büyük Dörtler

Poirot eğilerek adamı selamladı. “Doktor Savaranoff, sizinle yalnız konuşabilir miyiz?”

Adam yeğenine döndü. “Bizi yalnız bırak, Sonia.”

Kız uysal bir tavırla odadan çıktı.

“Söylemek istediğiniz nedir?”

“Dr. Savaranoff, son zamanlarda size büyük bir servet kaldı sanırım. Çok büyük bir servet. Siz öldüğünüz takdirde bu para kimin olacak?”

“Bir vasiyetname yaptım. Her şeyimi yeğenim Sonia’ya bırakıyorum. Yani siz...”

“Ben bir imada bulunmuyorum. Ama yeğeninizi çocukluğundan beri görmemişsiniz. Birinin yeğeninizmiş gibi davranması çok kolay.”

Bu fikrin Savaranoff’u çok sarstığı belliydi.

Arkadaşım rahat bir tavırla sözlerini sürdürdü. “Bu kadarı yeter... Ben sadece sizi uyardım, işte o kadar. Ben şimdi sizden bana geçen akşamki satranç oyununu anlatmanızı istiyorum.”

“Anlatmamı mı? Ne demek istiyorsunuz?”

“Ben satranç oyuncusu değilim. Ama oyuna başlamanın çeşitli yolları olduğunu biliyorum. Buna ‘gambit’ deniliyor sanırım.”

Dr. Savaranoff hafifçe güldü. “Ah, şimdi anladım. Wilson, oyuna Ruy Lopez’le başladı. En sağlam açılışlardan biridir bu. Turnvalarda ve maçlarda çok uygulanır.”

“Felaket, maç başladıktan ne kadar sonra oldu?”

“Ya üçüncü ya da dördüncü taş sürüldüğü sırada. Wilson birdenbire masaya yığılıverdi. O zaman ölmüş olduğunu anladım.”

Poirot gitmek için yerleştiği koltuktan kalktı. Son soruyu sanki bunun hiç önemi yokmuş gibi sordu. Ama ben işin içyüzünü biliyordum. “Wilson bir şey yedi mi? İçki içti mi?”

“Bir viski soda içti sanırım.”

“Teşekkür ederim, Dr. Savaranoff. Sizi daha fazla rahatsız etmeyeceğim.”

Ivan bizi geçirmek için holde bekliyordu.

Poirot eşikte durakladı. “Bunun altındaki katta kimin oturduğunu biliyor musunuz?”

“Parlamento üyelerinden Sir Charles Kingwell, efendim. Ama galiba son zamanlarda kat möbleli olarak başka birine kiralandı.”

“Teşekkür ederim.”

Parlak kış güneşine çıktık.

Dayanamayarak, “Poirot açıkçası bu sefer hiç de parlak sayılacak bir şekilde davranmadın,” diye bağırdım. “Soruların pek yetersizdi.”

“Öyle mi düşünüyorsun, Hastings?” Arkadaşım bana yalvarırcasına baktı. “Evet, biraz aptalca davrandım. Sen olsaydın ne sorardın?”

Bu soruyu dikkatle düşündüm. Sonra da fikirlerimi arkadaşıma açıkladım. Poirot büyük bir dikkatle beni dinledi. Konuşmam biz eve yaklaşıncaya kadar sürdü.

Poirot sokak kapısını anahtarla açarak merdivenden çıkmaya başladı. “Çok ilginç, çok geniş kapsamlı sorular bunlar, Hastings. Ve çok da gereksiz.”

Hayretle, “Gereksiz mi?” diye haykırdım. “Ama Wilson zehirlendiyse...”

Büyük Dörtler

Poirot masada duran bir pusulayı kaptı. “Hah! Japp’tan bu. Düşündüğüm gibi.” Notu bana attı.

Pek kısa ve kesindi bu. Wilson’un vücudunda zehir izi bulunmamıştı. Adamın nasıl öldüğünü gösterecek bir tek ipucu bile yoktu.

Poirot, “Görüyorsun ya,” dedi. “O sorular hiçbir işe yaramayacaktı.”

“Bunu önceden tahmin etmiş miydin?”

Arkadaşım, daha önce üzerinde uzun bir süre düşündüğüm bir briç hamlesini kastederek, “Muhtemel sonucu önceden tahmin etmek,” diye mırıldandı. “Sen bu bakımdan başarılı olduğun zaman bunu ‘tahmin’ diye tanımlamıyorsun.”

Sabırsızca, “Şimdi kılı kırk yarma,” dedim. “Bunu önceden anlamış mıydın?”

“Evet.”

“Nasıl?”

Poirot elini cebine sokarak bir şey çıkardı. Beyaz bir fildi bu.

“Ah,” diye bağırdım. “Taşı Dr. Savaranoff’a vermeyi unutmuşsun.”

“Yanılıyorsun, dostum. O fil hâlâ sol cebimde duruyor. Bunu ise Matmazel Daviloff’un incelememe izin verdiği taş kutusundan aldım. Bir fil bir fil daha, eder iki.”

Bu son “i” harfinin üzerinde durarak, bunu “iii” diye iyice uzattı.

Aklım iyice karışmıştı. “Ama fili neden aldın?”

“Tanrım! Bunların birbirlerinin tıpatıp eşi olup olmadıklarını anlamak istiyordum.” Filleri masaya yan yana koydu.

“Tabi ya,” dedim. “Bunlar eş.”

Poirot başını yana eğmiş taşları süzüyordu. “Görünüşte öyle olduğunu ben de itiraf ediyorum. Ama insan kanıtlanmadıkça hiçbir şeyi olduğu gibi kabul etmemelidir. Lütfen bana o küçük terazimi getirir misin?”

Arkadaşım büyük bir dikkatle iki fili de tarttı. Sonra da bana döndü. Gözleri zaferle parlıyordu. “Haklıymış! Görüyorsun ya, haklıymış. Hercule Poirot’yu aldatmak zordur.”

Heyecanla telefona koşarak sabırsızca bekledi.

Sonra, “Müfettiş Japp’ı istiyorum,” dedi. “Ah, Japp, siz misiniz? Ben Hercule Poirot. Uşak Ivan’ı gözden kaçırmayın. Ne olursa olsun elinizden kaçmamalı. Evet, evet, dediğim gibi.”

Alıcıyı yerine bırakarak bana baktı.

“Anlayamadın mı, Hastings? Anlatayım... Wilson zehirlenmedi. Onu elektrik çarptı. Ve adam bu yüzden öldü. O satranç taşının ortasından ince metal bir çubuk geçirilmişti. Masa önceden hazırlanmış ve salonda belirli bir yere konulmuştu. Fil, gümüş karelerden birinin üzerine sürüldüğü zaman elektrik akımı Wilson’un vücudundan geçti. Ve zavallı adam hemen öldü. Vücudunda sadece bir tek iz kaldı. Elindeki o yanık. Sol elindeydi bu. Çünkü Amerikalı solaktı. O özel masada ustalıkla yapılmış bir mekanizma vardı. Ama ben incelediğimde böyle bir şey göremedim. Çünkü o asıl masanın bir kopyasıydı. Cinayetten hemen sonra asıl masanın yerine geçirilmişti. Mekanizma alt kattan çalıştırılıyordu. O kadın möbleli olarak kiraya verildiğini öğrendik. Ama Savaranoff’un evinde de katilin bir suç ortağı vardı. Bence kız Büyük Dörtler’in ajanı. Savaranoff’un mirasına konmak için uğraşıyor.”

“Ya Ivan?”

Büyük Dörtler

“Açıkçası Ivan’ın bizim ünlü Dört Numara olduğunu sanıyorum.”

“Ne?”

“Evet. O adam şahane bir karakter oyuncusu. İsteddiği her role giriyor.”

O güne kadar karıştığımız maceraları düşündüm. Tımarhane memuru, kasap çırağı, nazik doktor. Hepsi de aynı adamdı bunların. Ama birbirlerine de hiç benzemiyorlardı.

Sonunda, “Çok şaşılacak bir şey bu,” dedim. “Her şey birbirine uyuyor. Savaranoff planı sezmişti. Bu yüzden Amerikalıyla satranç oynamayı hiç istemedi.”

Poirot, bana baktı ama hiçbir şey söylemedi. Sonra birdenbire dönerek odada bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı. Bir ara duraklayarak, “Sende satranç kitabı var mı, dostum?” diye sordu.

“Olacak sanırım.” Kitabı bir süre aradıktan sonra bulabildim. Bunu Poirot’ya verdim.

Arkadaşım bir koltuğa geçerek kitabı büyük bir dikkatle okumaya başladı.

On beş dakika kadar sonra telefon çaldı. Buna ben cevap verdim. Arayan Japp’tı. “İvan, elinde büyük bir paketle apartmandan ayrıldı. Bekleyen taksiye atladı. Ve böylece kovalamaca başladı. Ivan’ın peşindeki adamlarımdan kurtulmaya çalıştığı belliydi. Sonunda bunu başardığını da sandı. Ve Hampstead’de büyük, boş bir eve gitti. Evin etrafını sardırdım.”

Bütün bunları Poirot’ya anlattım. O sanki sözlerimi anlamamış gibi boş gözlerle bana baktı. Sonra satranç kitabını uzatarak, “Şunu dinle, dostum,” dedi. “Bu Ruy Lopez açısı. 1 P-Ş4, P-Ş4; 2

A-SF3, Ş-VŞ3, 3 F-A5. Sonra burda siyahın en uygun üçüncü hareketinden söz ediliyor. Onun savunma için birkaç yoldan birini seçmesi mümkün. Gilmour Wilson'u öldüren beyazın üçüncü hareketi. Yani 3F-A5. Sadece üçüncü hareket. Sen bundan bir anlam çıkarabiliyor musun?"

Arkadaşımın ne demek istediğini hiç anlamadım. Bunu açıkça da söyledim.

"Hastings şimdi düşün. Bu koltukta otururken sokak kapısının açılıp kapandığını duydun. O zaman ne düşünürsün?"

"Herhalde birinin sokağa çıktığını."

"Evet, ama olaylara iki ayrı açıdan bakılabilir. Biri çıkmış olabilir. Ama ya içeri girmişse? Bu ikisi birbirlerinden tamamıyla farklı şeylerdir. Eğer yanlış tahminde bulunursan, bir zıtlığı fark eder ve ters yola sapmış olduğunu da anlarsın."

"Bütün bu sözler ne anlama geliyor, Poirot?"

Arkadaşım ani bir canlılıkla ayağa fırladı. "Sadece büyük bir ahmak olduğum anlamına! Çabuk! Hemen Westminster'daki daireye gitmeliyiz. Belki zamanında yetişebiliriz yine de."

Bir taksiye binerek son hızla yola çıktık. Poirot heyecanlı sorularımın hiçbirine karşılık vermedi. Telaşla merdivenlerden çıktı. Zili arka arkaya çalmamıza ve kapıya vurmamıza rağmen bir cevap alamadık. Ama içeriyi dikkatle dinlediğim zaman birinin inlediğini anladım.

Kapıcıda bütün daireleri açan bir anahtar vardı neyse ki. Önce bir hayli itiraz ettikten sonra bize yardım etmeye razı oldu.

Poirot doğru odaya koştu. Ben de onu izledim. Burnumuza hafif bir kloroform kokusu geldi. Sonia Daviloff yerde yatıyordu. El-

Büyük Dörtler

lerini, ayaklarını bağlamış, yüzüne pamuk bir tampon kapamışlardı. Bu kızın ağzıyla burun deliklerini örtüyordu. Çok geçmeden çağırtığımız doktor geldi ve Poirot, kızı ona teslim etti. Sonra da benimle birlikte bir kenara çekildi. Dr. Savaranoff ortalarda yoktu.

Şaşkın şaşkın, “Bütün bunlar ne anlama geliyor?” diye sordum.

“Ben olabilecek iki ihtimalden yanlış olanını seçtim. Birinin Sonia Daviloff rolünü kolaylıkla oynayabileceğini, çünkü dayısını yıllardan beri görmemiş olduğunu söyledim. Bunu hatırlıyorsun değil mi?”

“Evet?”

“Ama bunun aksi de olabilirdi. Biri dayının kılığına da kolaylıkla girebilirdi.”

“Ne?”

“Savaranoff, devrimden kaçmaya çalışırken gerçekten öldü. Büyük zorluklarla kaçarak kurtulduğunu iddia eden, arkadaşlarının ve dostlarının tanıyamayacağı kadar değişmiş olan, büyük bir serveti başarıyla ele geçiren o adam...”

“Evet, evet, kimdi o?”

“Dört Numara! Sonia, adamın Büyük Dörtler konusundaki özel konuşmasını duyduğunu açıkladığı zaman adam bu yüzden öylesine sarsıldı... Ah, Dört Numara yine elimden kaçtı. Sonunda doğru yola sapacağını biliyordu. Bu yüzden dürüst bir adam olan Ivan’ı karmakarışık bir kovalamaca oynamaya yolladı. Kızı kloroformla bayılttı.

Ondan sonra da kaçtı. Herhalde Madam Gospoja’nın bıraktığı tahvilleri çoktan paraya dönüştürmüştü.”

“Ama... O halde onu kim öldürmeye çalıştı?”

“Hiç kimse. Başından beri kurban Wilson’du.”

“Ama neden?”

“Dostum, Savaranoff dünyanın en büyük satranç oyuncularından biriydi. Dört Numara ise oyunun belki en basit kurallarını bile bilmiyordu. Bir ustayla maç yapabilmesi de imkânsızdı. Wilson’la oynamamak için elinden geleni yaptı. Ama başarılı olamayınca Wilson’un idam fermanı da imzalandı. Amerikalının, ünlü Savaranoff’un şampiyon olmak bir tarafa satrancı hiç bilmediğini fark etmesini engellemesi şarttı. Wilson, Ruy Lopez açısından hoşlanıyordu. Oyuna bununla başlayacağı hemen hemen kesindi. Dört Numara Amerikalının üçüncü hareket sırasında ölmesini sağladı. Çünkü ondan sonra karmaşık bir savunmanın başlaması gerekecekti.”

“Ama Poirot,” diye ısrar ettim. “Karşımızdaki bir manyak mı? Mantık dizini anlıyor ve haklı olman gerektiğini de düşünüyorum. Ama rolünü sürdürebilmesi için bir adamı öldürmek? Herhalde düş-tüğü zor durumdan bundan daha kolay bir yolla kurtulabilirdi. Doktorunun maçın heyecanına dayanamayacağını söylediğinden dem vurabilirdi.”

Poirot kaşlarını kaldırdı. “Tabi, Hastings. Başka çareler de vardı. Ama hiçbirisi tam anlamıyla inandırıcı değildi. Ayrıca sen bir insanı öldürmekten kaçınılması gerektiğini düşünüyorsun. Ama Dört Numara’nın kafası böyle çalışmıyor. Ben kendimi onun yerine koyabiliyorum. Senin bunu yapman imkânsız. Dört Numara’nın düşüncelerini anlıyorum. O, satranç yarışmasında bir usta rolü oynamaktan hoşlandı. Herhalde oynayacağı rolü incelemek için satranç turnuvalarında da seyirci olarak bulunmuştu. O akşam da satranç tahtasının başında oturarak kaşlarını çattı. Önemli hareketleri

Büyük Dörtler

düşünüyormuş gibi bir tavır takındı. Bütün o süre boyunca da için için güldü. Bütün bildiğinin... Bilmesi gerektiğinin sadece iki hareket olduğunun farkındaydı. Ayrıca olayları önceden bilmek ve Wilson'a kendi kendisini öldürtmek onun hoşuna gidecek şeylerdi. Bu tam Dört Numara'ya göre bir cinayetti... Ah, evet dostumuzu ve onun psikolojisini anlamaya başlıyorum.”

Omzumu silktim. “Şey, belki de haklısın. Ama bir insanın kolay yollar varken kendisini tehlikeye atmasını anlayamıyorum.”

“Tehlike mi?” Poirot burun kıvırdı. “Tehlike neresindeydi bu işin? Japp bu cinayetin içyüzünü ortaya çıkarabilir miydi? Hayır. Dört Numara ufak bir hata yapmasaydı, hiçbir zaman tehlikeli bir duruma da düşmezdi.”

“Hangi hata?” diye sordum ama aslında cevabı da biliyordum.

“*Mon ami*, adam, Hercule Poirot'nun gri hücrelerini hesaba katmadı.”

Poirot'nun birçok meziyeti vardır ama alçakgönüllülük bunlardan biri değildir.

BÖLÜM 12

Tuzak

Ocak ayının ortalarıydı. Londra tipik bir İngiliz kış gününü yaşıyordu; ıslak ve kirli. Poirot’yla koltuklarımızı şömineye iyice yaklaştırmış oturuyorduk. Arkadaşımın bana gülümseyerek baktığının farkındaydım. Ama bunun ne anlama geldiğini de bilmiyordum.

Neşeyle, “Ne düşünüyorsun?” diye sordum.

“Dostum, yazın ortasında geldiğin zaman bu memlekette sadece bir iki ay kalacağını söylemiştin. Şimdi onu düşünüyorum.”

Sıkıntılı bir ifadeyle konuştum. “Öyle mi dedim? Hiç hatırlamıyorum.”

Poirot’nun gülümseyişi daha belirginleşti.

“Dedin ya dostum. Ama daha sonra fikrini değiştirdin. Öyle değil mi?”

“Şey... Evet, öyle.”

“Neden?”

“Lanet olsun! Büyük Dörtler gibi bir grupla uğraşırken seni yalnız bırakacağımı sanmıyordun ya, Poirot?”

Büyük Dörtler

Arkadaşım usulca başını salladı. “Bunu anlamıştım, sen sadık bir dostsun, Hastings. Bana yardım etmek için burda kalıyorsun. Ama karın... Senin deyimimle Küçük Külkedisi... O bu işe ne diyor?”

“Ona her şeyi ayrıntılarıyla açıklamadım tabi. Ama Bella bana hak veriyor. Karım bir arkadaşımı ortada bırakmamı kesinlikle istemez.”

“Evet, evet, o da sadık bir arkadaş. Ama belki bu iş çok uzayacak.”

Oldukça umutsuz bir tavırla başımı salladım. “Altı ay geçti bile... Ne kadar ilerledik? Biliyor musun, Poirot, bana bir şeyler yapmamız gerekiyormuş gibi geliyor.”

“Sen her zaman çok enerji dolusun, Hastings. Peki, ama ne yapmamı istiyorsun?”

Güç durumda kalmıştım ama geri adım atacak da değildim. “Artık saldırıya geçmeliyiz. Bu kadar zaman ne yaptık?”

“Sandığından daha çok şey yaptık, dostum. Hiç olmazsa İki ve Üç numaraların kimler olduklarını öğrendik. Dört Numara’nın davranış ve yöntemleri konusunda bilgi edindik.”

Biraz umutlandım. Poirot’nun dediği gibi durum o kadar kötü değildi.

“Ah, evet, Hastings, bir hayli ilerledik. Tabi Ryland ya da Madam Olivier’ı resmen suçlayacak durumda değilim. Buna kalkışsam bana kim inanır? Bir keresinde Ryland’ı başarıyla köşeye kıştırdığımı sandığımı da biliyorsun. Ama her şeye rağmen şüphelerimi bazı kimselere açıkladım; çok yüksek mevkilerdeki kimselere. Çalışan denizaltı planları meselesinde benden yardım isteyen Lord Aldington Büyük Dörtler konusunda öğrenebildiğim her şeyi biliyor.

Belki başkaları sözlerimi kuşkuyla karşılıyorlar, ama o bana inanıyor. Ryland, Madam Olivier ve Li Chang Yen istedikleri gibi davranabilirler. Ama artık projektörler onların bütün hareketlerini izliyor.”

“Ya Dört Numara?” diye sordum.

“Demin de söylediğim gibi onun yöntemlerini öğrenmeye ve anlamaya başlıyorum. Gülebilirsin, Hastings... ama bir adamın kişiliğini anlamak, onun belirli koşullar altında nasıl davranabileceğini öğrenmek... İşte başarının başlangıcı budur. Onunla düellodayız. O ruhsal durumunu bana sürekli açıklarken, ben kendimle ilgili hiçbir ipucu vermiyorum. O ışıktadır, bense gölgede. Emin ol, Hastings, harekete geçmediğim için her gün benden biraz daha korkuyorlar.”

“Bizimle uğraşmıyorlar artık...” diye mırıldandım. “Seni öldürmeye kalkışmıyorlar. Pusu da kurmuyorlar.”

Poirot düşünceli düşünceli, “Öyle,” dedi. “Bu da beni biraz şaşırtıyor. Özellikle bizi sarsmak için belirli iki yol olduğunu düşündüğüm zaman. Bu onların aklına gelmiş olmalıydı. Belki ne demek istediğimi anlıyorsun?”

Tahmin etmeye çalıştım. “Gizli bir makine? Bir araç?”

Poirot sabırsızca dilini şaklattı. “Hayır, hayır! Sana hayal gücünü kullanmanı söylüyorum; sen bana şöminede patlayan bombalar gibi incelikle ilgisi olmayan şeylerden söz ediyorsun. Neyse... Kibrit bitti. Havaya aldırıp gidip kibrit alacağım. Afferdersin, Hastings, sen *Arjantin’in Geleceği*, *Toplumun Aynası*, *Sığır Yetiştirme*, *Kırmızı İpucu* ve *Rock Dağları’nda Spor* adlı kitapların hepsini birden mi okuyorsun?”

Büyük Dörtler

Gülerek o ara sadece *Kırmızı İpucu*'yla ilgilendiğimi açıkladım.

Poirot başını kederle salladı. "O halde diğerlerini rafa kaldır. Hiçbir zaman derli toplu olamayacağını anlıyorum. Tanrım, kitap raflarını ne için yapıyorlar?"

Bütün iyi niyetimle özür diledim. Poirot, kendisini sinirlendiren kitapları teker teker yerlerine soktu. Sonra da seçtiğim eserin zevkini çıkarmam için beni yalnız bıraktı.

Ama Bayan Pearson kapıya vurduğu zaman uyuklamaya başlamış olduğumu da itiraf etmeliyim.

"Size bir telgraf geldi."

Telgrafı kayıtsızca açtım. Sonra da sanki taşlaşmış gibi kala kaldım.

Telgrafı Güney Amerika'daki çiftliğimi yöneten müdürüm Bronsen çekmişti. Bunda:

"Bayan Hastings dün ortadan kayboldu," diyordu. "Büyük Dörtler adlı bir grup tarafından kaçırılmış olmasından korkuluyor. Polise haber verdim ama henüz ellerinde bir ipucu yok. Bronsen."

Bayan Pearson'a elimi sallayarak çıkabileceğini işaret ettim. Telgrafı tekrar tekrar okuyordum. "Külkedisi! Onu kaçırmışlar! Karım şimdi o iğrenç Büyük Dörtler'in elinde! Tanrım, ne yapacağım?"

Poirot! Poirot'yu bulmalıydım. O bana ne yapmam gerektiğini söylerdi. Birkaç dakika sonra dönecekti; o gelinceye kadar beklemeliydim. Ama Külkedisi Büyük Dörtler'in elinde!

Bayan Pearson kapıyı tekrar vurarak başını içeri uzattı. "Size bir pusula getirdiler, efendim. Bir Çinli getirdi bunu. Şimdi aşağıda bekliyor."

Kâğıdı kadının elinden kaptım. Bu kısa ve kesindi.

Karınızı tekrar görmek istiyorsanız, hemen bu pusulayı getiren adamla birlikte çıkın. Arkadaşınıza bir haber bırakmayın. Yoksa bunun cezasını karınız çeker.”

İmza yerinde büyük bir 4 sayısı vardı.

Ne yapacaktım? Siz benim yerimde olsaydınız ne yapardınız?

Düşünecek zamanım yoktu. Sadece bir tek şeyi düşünebiliyordum. Külkedisi o iblislerin elindeydi. Verilen emre uyacaktım. Karımın saçının bir telini bile tehlikeye atmayı göze alamazdım. Çinliyle evden ayrılacak, o nereye götürürse oraya gidecektim. Evet, bu bir tuzaktı. Herhalde düşmanların eline geçecek ve belki de öldürülecektim. Ama beni kapana çekmek için bütün dünyada en sevdiğim insanı yem olarak kullanıyorlardı. Duraklamaya bile cesaret edemiyordum.

Beni en çok sinirlendiren şey Poirot’ya haber bırakmamı istemeyişleriydi. Arkadaşım izimi bulduğu takdirde belki her şey yenden düzelirdi. Bu tehlikeyi göze alabilir miydim? Beni gözetleyen yoktu. Ama yine de kararsızdım. Çinli mektuptaki emirleri yerine getirip getirmediğimi anlamak için kolaylıkla yukarı çıkabilirdi. Bunu neden yapmıyordu? Onun gelmemesi şüphelerimi daha da arttırıyordu. Büyük Dörtler’in ellerinin her yere uzandığını görmüştüm. Bu yüzden artık onlarda insanüstü güçler olduğunu da sanmaya başlıyordum. Kimbilir, evdeki küçük zavallı hizmetçi kız bile belki onların ajanıydı.

Hayır, Poirot’ya haber bırakmak tehlikesini göze alamazdım. Ama bir tek şey yapabilirdim. Telgrafı orada bırakabilirdim. Poirot

Büyük Dörtler

da o zaman karımın kaçırıldığını ve şimdi kimin elinde olduğunu anlardı.

Bütün bunlar bir iki saniye içerisinde kafamdan geçti. Bir dakika sonra başımda şapkam, aşağıya, Çinlinin beklediği hole iniyordum.

Pusulayı getirmiş olan uzun boylu sakin yüzlü bir Çinliydi. Elbisesi temiz ama eskiydi. Eğilerek beni selamladı. İngilizcesi kusursuzdu. Ama bu dili biraz şarkı söylemiş gibi konuşuyordu.

“Siz Bay Hastings misiniz?”

“Evet.”

“Lütfen pusulayı bana verin.”

Onun notu isteyeceğini biliyordum. Hiç sesimi çıkarmadan kâğıdı Çinliye uzattım. Ama hepsi bu kadar değildi.

“Bugün size bir telgraf geldi, sanırım. Biraz önce. Bu Güney Amerika’dan çekilmişti.”

Büyük Dörtler’in istihbarat sistemlerinin ne kadar fevkalade olduğunu bir kere daha anladım. Veya belki de zekice bir tahminde bulunuyorlardı. Bronsen’in bana telgraf çekeceği açıktı. Telgraf gelinceye kadar beklemiş, ondan sonra saldırıya geçmişlerdi.

Bu gerçeği inkâr etmemin bir yararı olmayacaktı. “Evet. Telgraf geldi.”

“Lütfen telgrafı da getirin. Hemen, şimdi.”

Dişlerimi sıktım ama yapabileceğim bir şey de yoktu. Tekrar hızla yukarı çıktım. Durumu Bayan Pearson’a açıklamayı düşünüyordum. Hiç olmazsa ona karımın kaybolduğunu söyleyebilirdim. Kadın sahanlıktaydı. Ama arkasında o küçük hizmetçi duruyordu. Ya o da ajansa... Bu yüzden tereddüt ettim. Pusuladaki sözler göz-

lerimin önünde dans ediyorlardı adeta. ‘Bunun cezasını karınız çeker.’ Hiç konuşmadan oturma odasına gittim.

Telgrafı aldım. Tam dışarı çıkacağım sırada aklıma bir şey geldi. Düşmanlarımın anlamayacağı, ama Poirot için anlamlı bir işaret bırakamaz mıydım? Rafa koşarak hemen oradan aldığım dört kitabı yere attım. Poirot’nun bunları fark etmemesi imkânsızdı. Arkadaşımın öfkeli gözleri hemen kitaplara takılacaktı. Biraz önce çektiği nuktan sonra bu durum garibine de gidecekti. Ondan sonra koşup şömineye kömür attım. O arada dört parça kömürü ocağın önüne yuvarlamayı da başardım. Elimden gelen her şeyi yapmıştım. Artık Poirot’nun işaretlerin ne anlama geldiğini anlaması için dua etmekten başka bir şey kalmamıştı.

Tekrar telaşla aşağıya indim. Çinli benden telgrafı aldı. Okuduktan sonra cebine soktu. Başıyla kendisini izlememi işaret etti.

Çinli beni uzun uzun, yoruluncaya kadar dolaştırdı. Bir ara otobüse bindik. Bir keresinde de trenle oldukça uzun bir yolculuk yaptık. Ama hep aynı yöne, doğuya doğru gidiyorduk. Varlıklarını bile bilmediğim acayip mahallelerden geçtik. Artık rıhtımlara doğru indiğimizizin farkındaydım. Onun beni Çin Mahallesi’ne götürdüğünü anladım.

Elimde olmadan ürperdim. Rehberim hâlâ yürüyor, pis sokaklardan ve dar yollardan geçiyordu. Çinli sonunda eski bir evin önünde durarak kapıya vurdu.

Hemen başka bir Çinli kapıyı açtı. Adam yana çekildi ve biz içeri girdik. Kapı gürültüyle kapanırken son umudum da yok oldu. Gerçekten artık düşmanın pençesindeydim.

Büyük Dörtler

Rehberim beni ikinci Çinliye teslim etti. Adam beni eski bir merdivenden mahzene indirdi. Burası fıçılar ve balyalarla doluydu. Etrafa keskin bir koku yayılmıştı. Doğu'da çok kullanılan baharatın kokusuna benziyordu bu. Sanki beni de Doğu'ya özgü o hava sarmıştı. Karmaşık, kurnaz, tehlikeli...

Çinli birdenbire iki fıçıyı yana doğru yuvarladı. Duvarda bir tünelin ağzına benzeyen bir açıklık olduğunu gördüm. Adam, bana önden gitmemi işaret etti. Tünel epey uzundu. Tavanı dik duramayacağım kadar da alçaktı. Ama sonunda genişleyerek bir koridor halini aldı. Birkaç dakika sonra kendimi başka bir mahzende buldum.

Çinli ilerleyerek duvarlardan birine dört defa vurdu. Duvarın bir kısmı ağır ağır döndü. Ve böylece bir geçit ortaya çıktı. Oradan geçtim ve kendimi *Bin Bir Gece Masalları*'ndaki saraylara benzer bir yerde buldum. Çok şaşırdım tabi. Bu yerin altındaki alçak tavanlı geniş salonun duvarlarına ağır Doğu ipekleri asılmıştı. Işıkları etrafı iyice aydınlatıyordu. Oda parfüm ve baharat kokuyordu. Beş altı divan vardı burada. Üzerlerine ipek örtüler serilmişti. Yerdeki değerli Çin halıları çok güzeldi. Dipte perdeli, küçük bir hücre vardı.

Oradan biri, "Saygı değer konuğumuzu getirdin mi?" diye sordu.

Rehberim, "O burda, Ekselans," diye cevap verdi.

Diğeri, "Misafirimiz içeri girsin," dedi.

Aynı anda görünmeyen bir el perdeyi yana çekti. Şimdi karşımda çok büyük, üzerine yastıklar konulmuş bir sedir vardı. Uzun boylu, zayıf bir Çinli oturuyordu orada. Çok zarif, işlemeli bir elbise giymişti. Tırnaklarının uzunluğundan onun soylu olduğunu anladım.

Çinli elini sallayarak, “Bay Hastings,” dedi. “Rica ederim lütfen oturun. Hemen gelmenizi istemiştim. Bu arzumu çabucak yerine getirmiş olmanız beni sevindiriyor.”

“Siz kimsiniz?” diye sordum. “Li Chang Yen mi?”

“Ah, hayır hayır. Ben efendimizin en değersiz hizmetkârlarından biriyim. Ben sadece onun emirlerini yerine getiririm. Diğer ülkelerdeki hizmetkârları gibi. Mesela Güney Amerika’dakiler gibi.”

Bir adım attım. “Karım nerde? Ona ne yaptınız?”

“Karınız güvenli bir yerde. Onu kimse bulamaz. Bayan Hastings’e henüz bir zarar verilmedi. ‘Henüz’ dediğimi fark ettiniz sanırım.”

Gülerek beni süzen iblise bakarken sırtımda sanki buzdan eller dolaştı. “Ne istiyorsunuz?” diye bağırdım. “Para mı?”

“Ah, sevgili Bay Hastings, sizin biriktirdiğiniz o azıcık parada gözümüz yok. Bundan emin olabilirsiniz. Özür dilerim ama bu teklifiniz hiç de akıllıca bir şey değildi. Herhalde arkadaşınız böyle bir şey söylemezdi.”

Ağır ağır, “Herhalde beni pençenize düşürmeyi istediniz,” diye mırıldandım. “Eh, bunu başardınız işte. Bana istediğinizi yapın ama karımı bırakın gitsin. O hiçbir şey bilmiyor. Size bir yararı da olmaz. Beni tuzağa düşürmek için karımdan yararlandınız. İşte artık elinizdeyim. Böylece sorun çözümlendi.”

Çinli gülümseyerek düzgün yanağını okşadı. Çekik gözleriyle beni yan yan süzüyordu. “Çok acelecisiniz...” Sesi kedi mırıltısına benziyordu. “Sorun henüz çözümlenmiş değil. Aslında amacımız sizin deyiminizle ‘sizi tuzağa düşürmek’ değildi. Ama sizin yardımınızla Mösyö Hercule Poirot’yu ele geçirmek istiyoruz.”

Büyük Dörtler

Hafif bir kahkaha attım. “Korkarım bunu başaramayacaksınız.”

Çinli sanki beni duymamış gibi konuşmasına devam etti. “Siz şu önereceğim. Mösyö Hercule Poirot’ya bir mektup yazacaksınız. Bu öyle bir mektup olacak ki, arkadaşınız hemen size katılmak için buraya koşacak.”

Öfkeyle, “Öyle bir şey yapacak değilim,” dedim.

“Reddetmeniz kötü sonuçlar doğurabilir.”

“Kim aldırır sonuçlara?”

“Ama ölebilirsiniz.”

Soğuk bir titreme geldi ama yüzümdeki cesur ifadeyi korumayı başardım.

“Zorbalığın, tehditlerin bir yararı yok. Bunları Çinli korkaklara saklayın.”

“Bu tehditler şaka değil, Bay Hastings. Size tekrar soruyorum! O mektubu yazacak mısınız?”

“Yazmayacağım. Ayrıca beni öldürmeye cesaret de edemeyeceksiniz. Çok geçmeden polis peşinize düşer.”

Çinli ellerini çırpı. İki Çinli sanki birdenbire yerden biterek, kollarımı yakaladılar. Diğeri onlara Çince çabucak bir emir verdi. Beni büyük odanın belirli bir köşesine sürüklediler. Çinlilerden biri gitti. Ve sonra birdenbire ayaklarımın altında yer kaydı. Eğer diğer adam beni tutmasaydı, ayaklarımın dibinde açılan delikten yuvarlanacaktım. Aşağısı zifiri karanlıktı ve suyun şırıltısını duyuyordum.

Divanda oturan adam, “Nehir,” diye açıkladı. “İyi düşünün, Bay Hastings. Eğer tekrar reddederseniz, sonsuzluğa uçacaksınız. Ölü-

Agatha Christie

mü aşığıdaki karanlık sularda bulacaksınız. Son defa soruyorum: O mektubu yazacak mısınız?”

Ben herkesten cesur değilim. Bunu açıkça itiraf ediyorum. Ölümden korkuyordum, iyice telaşlanmışım. Bu iblis ciddiye. Bunu anlıyordum. Bu güzel dünyadan ayrılacaktım.

Kendimi zorlamama rağmen cevap verirken sesim titriyordu. “Ve ben de son defa ‘Hayır,’ diyorum. Tanrı o mektubu kahretsin!”
Sonra gözlerimi kapayarak, kısaca dua ettim.

BÖLÜM 13

Fare Kapana Düşüyor

İnsan hayatı boyunca her zaman sonsuzluğun eşiğinde beklemes. East End'deki o mahzende bu sözleri söylerken, bunun son konuşmam olacağına inanıyordum. Kendimi aşağıda hızla akan karasulara karşı hazırlamaya çalışıyordum. Daha şimdiden nefesimi kesecek olan bu düşmenin etkisini duyuyordum.

Ama sonra hafif bir kahkaha işittim. Ve çok şaşırdım. Gözlerimi açtım. Divandaki Çinlinin işareti üzerine iki adam beni yine onun karşısına götürdüler.

Çinli, "Siz cesur bir insansınız, Bay Hastings," dedi. "Biz Doğulular cesareti takdir ederiz. Böyle davranacağınızı tahmin ettiğimi söylemeliyim. Böylece bu küçük dramımızın ikinci perdesine de gelmiş olduk. Ölümü cesaretle karşıladınız. Kendi ölümünüzü. Fakat, bir başkasının ölümü karşısında da aynı cesareti gösterebilecek misiniz?"

Korkunç bir dehşetle sarsılarak boğuk bir sesle, "Ne demek istiyorsunuz?" diye sordum.

“Elimizdeki hanımı unutuyorsunuz... Bahçenizin güzel gülünü kastediyorum.”

Sessiz bir azapla adama baktım.

“Yanılmıyorsam, istediğim o mektubu yazacaksınız, Bay Hastings. Bakın burda bir telgraf formu var. Buraya yazacağım haber size bağlı. Bu karınızın ya ölmesine neden olacak ya da onun yaşamasını sağlayacak.”

Terlemeye başladım.

İşkencecim dostça bir tavırla gülerek sözlerini sürdürdü. Pek sakindi. “Bakın, kalem şurda. Birkaç satır yazmanız yetecek. Aksi takdirde...”

“Aksi takdirde?” diye tekrarladım.

“Aksi takdirde sevdiğiniz hanım ölecek. Hem de ağır ağır... Efendim Li Chang Yen boş zamanlarında yeni ve zekice işkence yöntemleri bularak eğlenir...”

“Tanrım!” diye bağırdım. “Siz bir iblissiniz! Ama bunu yapamazsınız...”

“Size efendinin buluşlarından bazılarını sayayım mı?”

Acı acı bağırarak itiraz etmeme aldırmadı. “Sakin, sakın, tatlı tatlı konuşmaya devam etti. Sonunda ellerimle kulaklarımı tıkadım.

“Bu konuşmamın yettiği anlaşılıyor, Bay Hastings. Haydi, kalemi alın ve yazın.”

“Karıma işkence yapmaya cesaret edemezsiniz...”

“Sözleriniz çok budalaca. Bunu siz de biliyorsunuz. Kalemi alın ve yazın.”

“Yazarsam ne olacak?”

Büyük Dörtler

“Karıınız serbest bırakılacak. Bunun için gereken telgrafı hemen çekeceğim.”

“Sözünüzü tutacağınızı nerden bileyim?”

“Atalarımın kutsal mezarları üzerine yemin ediyorum. Ayrıca iyi düşünün. Karınıza zarar vermekle elime ne geçer? Onu kaçırmakla istediğimizi elde ettik.”

“Ya... ya Poirot’ya ne yapacaksınız?”

“İşimiz tamamlanıncaya kadar onu güvenli bir yerde gözetim altında tutacağız. Sonra kendisini bırakacağız.”

“Bunu yapacağınıza da yine atalarınızın mezarları üzerine yemin eder misiniz?”

“Size bir kere yemin ettim. O da yeterli olmalı.”

Yüreğime indi. Arkadaşıma ihanet edecektim. Ve... Onun başına neler gelecekti? Bir an durakladım. Ama sonra mektubu yazmadığım takdirde olacaklar gözlerimin önünde belirdi. Külkedisi bu iblislerin elinde, işkenceyle ağır ağır ölecekti.

İnledim. Sonra kalemi aldım. Belki mektubu dikkatle yazdığım takdirde, Poirot’yu uyarabilirdim. Arkadaşım da o zaman tuzağa düşmekten kurtulurdu. Tek umut buydu.

Ama o da çok geçmeden söndü.

Çinli nazik ve terbiyeli bir tavırla, “İzin verin de,” dedi. “Mektubu ben size yazdırayım.” Bir an durdu. Yanındaki bir deste kâğıdı alarak bunlara baktı. Sonra da mektubu dikte etti.

“Sevgili Poirot,

Dört Numara’nın izini bulduğumu sanıyorum. Bugün öğleden sonra eve bir Çinli geldi ve beni uydurma bir haberle

buraya sürükledi. Ama neyse ki oyununu tam zamanında anladım. Ve onun elinden kurtuldum. Sonra ondan baskın çıkarak ben Çinlinin peşine takıldım, övünmek gibi olmasın ama bunu ustalıkla da yaptım. Bu mektubu sana getirmesi için zeki bir çocuk buldum. Ona bahşış ver, olur mu? Mektubu sana teslim ettiği takdirde ona para vereceğini söyledim. Ben evi gözetliyorum ve yerimden ayrılmaya cesaret de edemiyorum. Seni altıya kadar bekleyeceğim. Eğer o zamana dek gelmezsen o vakit eve kendi başıma girmeye çalışacağım. Bu kaçırılmayacak kadar güzel bir fırsat, tabi çocuk seni bulamayabilir. Ama eğer bulabilirse ona seni hemen buraya getirmesini söyle. Ayrıca o değerli bıyığını da ört. Belki biri evden dışarıyı gözetliyordur. Bıyıkların yüzünden seni hemen tanıyabilir.

Acele et.

Selamlar A. H.”

Yazdığım her kelime çaresizliğimi arttırıyordu. İblisçe, zekice hazırlanmış bir mektuptu bu. Bu adamların hayatlarımızı en ufak ayrıntısına kadar bildiklerini anladım. Kendi başıma kalsaydım, yine böyle bir mektup yazardım. Eve gelen Çinlinin beni özellikle sürüklediği sözleri yüzünden Poirot dört kitapla bıraktığım işarete de aldırmayacaktı. Poirot, “Bir tuzak kurmuşlar ama Hastings buna düşmemiş,” diye düşünecekti. Zaman da zekice hesaplanmıştı. Poirot mektubu aldığı zaman masum görünüşlü haberciyle çıkmak için vakit bulabilecekti. Arkadaşımlın oraya geleceğini de biliyordum. Özellikle eve tek başıma girme kararım Poirot’nun oraya koşmasına neden olacaktı. Nedense o gülünç bir şekilde yeteneklerime güven-

Büyük Dörtler

mezdi. Duruma hâkim olamayacağıma ve kendimi tehlikeye atacağıma inanacaktı. Bu yüzden de yönetimi ele almak için gelecekti.

Ama yapabileceğim bir şey de yoktu. Söylenenleri yazdım. Çinli mektubu alarak okudu. Takdirle başını salladıktan sonra bunu sessiz adamlarından birine verdi. O ipek örtülerin gizlediği bir kapıdan çıkarak gözden kayboldu.

Çinli gülümseyerek telgraf formunu aldı. Ve buna bir cümle yazdı. Sonra da kâğıdı bana uzattı.

Kâğıtta, “Beyaz kuşu hemen bırakın,” yazılıydı.

Rahat bir nefes aldım. “Bunu... hemen yollayacaksınız, değil mi?”

Gülerek başını salladı. “Mösyö Hercule Poirot elime geçtiği zaman bu telgrafı çektireceğim. O zamana kadar bekleyeceğim.”

“Ama söz verdiniz...”

“Eğer bu oyunumda başarılı olamazsam, tekrar o beyaz kuştan yararlanmaya çalışacağım. Böylece sizin yardımınızı sağlayacağım tekrar.”

Öfkemden bembeyaz kesildim. “Tanrım! Eğer siz...”

İnce, uzun, sarı elini salladı. “Merak etmeyin, oyunumda başarılı olacağımı sanıyorum. Mösyö Poirot’yu elime geçirir geçirmez verdiğim sözü tutacağım.”

“Eğer kalleşlik ederseniz...”

“Şerefli atalarımın üzerine yemin ettim. Korkmayın. Bir süre burda dinlenin. Ben yokken uşaklarım size gereken şeyleri getirecekler.”

Beni yeraltındaki o lüks odada bırakarak çıktı. Bir Çinli uşak içki ve yiyecek getirerek, bunları bana uzattı. Ama ben elimi salla-

yarak hiçbir şey istemediğimi açıkladım. Çok ktydm. Endişeyle kıvranıyordum.

Sonra yine o soylu Çinli gözüktü. Uzun boylu adam ipek elbisesiyle çok etkileyiciydi. Hemen emirler vermeye başladı. Adamları beni alarak, tünelden geçirdiler. Böylece o eski eve dönmüş olduk. Çinliler beni oranın zemin katındaki bir odaya götürdüler. Pencerelerdeki panjurlar kapalıydı. Ama çatlaklardan sokak görünüyordu. Yolun karşısında yırtık pırtık elbiseli, yaşlı bir adam ayaklarını sürüyerek yürüyordu. Pencereye bakarak bir işaret yapması üzerine onun grubun gzclerinden biri olduğunu anladım.

Yanımda duran uzun boylu Çinli, “Mükemmel...” diye mırıldandı. “Hercule Poirot tuzağa düştü. Eve yaklaşıyor. Yanında kendisine yol gösteren çocuktan başka kimse de yok. şimdi, küçük bir rolnz daha var, Bay Hastings. Mösyö Poirot sizi görmedikçe eve girmez. O tam evin karşısına geldiği zaman kapının önüne çıkacak ve ona içeri girmesini işaret edeceksiniz.”

Tiksintiyle, “Ne?” diye bağırdım.

“Bu rolü yalnız başınıza oynayacaksınız. Başarısızlığa uğradığınız takdirde deyeceğiniz bedeli unutmayın. Hercule Poirot bir terslik olduğundan şüphelenir ve eve girmezse, karınız ağır ağır can verir. Hah, işte geliyor!”

Panjurdaki çatlaktan baktım. Kalbim deli gibi çarpıyordu. Bayılacağımı sandım. Yolun karşı tarafında iki kişi vardı. Poirot yakasını kaldırmış ve yüzünün yarısını sapsarı, upuzun bir atkıyla iyice örtmüştü. Ama onu yine de hemen tanıdım. Yürüyüşü, yumurta biçimli başını tutuş şekli onun kim olduğunu açıklıyordu.

Büyük Dörtler

Evet, zavallı Poirot, bana güvenmişti ve şimdi yardıma geliyor-du. Hiçbir şeyden şüphelenmiyordu. Yanında Londra'lı tipik bir sokak çocuğu koşuyordu. Yüzü kirli, elbisesi de yırtıktı.

Poirot duraklayarak eve doğru baktı. Çocuk ise heyecanlı heyecanlı konuşarak evi işaret ediyordu. Rolümü oynamamın zamanı gelmişti. Hole çıktım. Uzun boylu Çinlinin bir işareti üzerine adamlardan biri sokak kapısının sürgüsünü çekti.

Düşmanım alçak sesle, “Başarısızlığın bedelini unutmayın,” dedi.

Kapıdan çıkarak dışarıdaki basamakta durdum. Poirot'ya işaret ettim. Arkadaşım telaşla karşıya geçti.

“Ah, dostum, demek başına bir dert gelmedi? Ben de endişelenmeye başlıyordum. İçeri girmeyi başardın mı? Ev boş galiba?”

Normal bir sesle konuşmaya çalıştım. “Evet. Herhalde bu evden çıkmak için gizli bir kapı var. Gel de o kapıyı arayalım. Gerileyerek eşiği aştım.

Poirot da saf saf beni izlemeye hazırlandı.

Aynı anda içimde bir şey koptu sanki. O zaman oynadığım rolü iyice anladım. Arkadaşımı tuzağa düşürmeye çalışıyordum. Bir haındim ben. “Kaç, Poirot!” diye bağırdım. “Canını kurtarmak istiyorsan, kaç. Bir tuzak bu. Beni düşünme! Hemen kaçmaya bak.”

Konuşur daha doğrusu haykırarak arkadaşımı uyarırken menegene gibi eller beni yakaladılar. Çinli uşaklardan biri Poirot'yu yakalamak için yanımdan fırladı.

Arkadaşımın geri sıçradığını gördüm. Elini kaldırmıştı. Sonra birdenbire yoğun bir duman yerden yükseldi. Etrafımı sardı. Boğuluyordum... Ölmek üzereydim...

Nefes alamıyordum. Yere yığıldığımı hissettim. Demek ölüm buydu?

Ağır ağır, ıstırapla kendime geldim. İyice sersemlemiştim. İlk gördüğüm Poirot'nun yüzü oldu. Arkadaşım karşımda oturmuş en-dişeyle bana bakıyordu. Gözlerimi açtığımı fark edince sevinçle ba-ğır-dı.

“Ah, kendine geldin, Hastings! Artık her şey yolunda sayılır. Dostum, zavallı dostum...”

Acıyla, “Nerdeyim?” dedim.

“Nerde misin? Evindesin tabi.”

Etrafıma bakındım. Gerçekten de yine o eski, tanıdık odaday-dım. Şöminenin önünde de yere ustalıkla düşürdüğüm dört kömür parçası duruyordu.

Poirot, bakışlarımı izlemişti. “Ah, evet, bu fikrin gerçekten şa-haneydi. Kömürler ve kitaplar. Beni dinle, eğer bundan sonra bana, ‘Arkadaşın Hastings pek de kafalı sayılmaz,’ dedikleri zaman onla-ra, ‘Yanılıyorsunuz,’ diye cevap vereceğim. Aklına gelen o fikir gerçekten şahaneydi.”

“Demek onların ne anlama geldiğini anladın?”

“Ben aptal mıyım? Tabi anladım. Benim için yeterli bir uya-rıydı bu. Böylece planlarımı geliştirecek zaman da buldum. Büyük Dörtler bir yolunu bulup seni ele geçirmişlerdi. Amaçları neydi? Herhalde bunu güzel gözlerin uğruna yapmamışlardı. Aynı şekilde herhalde korktukları için seni ortadan kaldırmayı da düşünmüyor-lardı. Hayır, gayeleri belliydi. Büyük Hercule Poirot'yu pençelerine düşürmek için seni yem olarak kullanacaklardı. Ben böyle bir şey

Büyük Dörtler

olmasını çoktan beri bekliyordum. Gereken hazırlıkları yaptım. Ve gerçekten de kısa bir süre sonra haberci geldi. Masum bir sokak çocuğuydu o. Ben de güya her şeyi yuttum. Ve telaşla çocuğun peşine takıldım. Neyse ki, düşmanlarımız senin kapının önüne çıkmana izin verdiler. Tek korkum buydu. Onları zararsız hale getirdikten sonra seni hapsettikleri yeri bulabileceğimi düşünüyordum. Hatta belki de seni boşuna arayacağımdan korkuyordum.”

Güç duyulur bir sesle, “Zararsız hale getirmek mi?” diye sordum. “Tek başına?”

“Ah, bunun o kadar önemli olmadığını söyleyeyim. İnsan önceden hazırlanırsa, her şeyi kolaylıkla çözümler. İzcilerin prensibi değil midir bu? Ben de hazırdım. Kısa bir süre önce çok ünlü bir kimyagere bir konuda yardım etmiştim. Savaş sırasında zehirli gazlarla ilgili birçok iş yapmıştı. Bana da küçük bir bomba hazırladı. Taşınması kolay bir şeydi bu. Bombayı atmak yeterliydi. Bu hemen patlıyor ve gaz etraftakileri bayıltıyordu. Bombayı attıktan sonra düdüğü çaldım. Ve Japp’ın adamları koşarak gelip duruma el koydular. Onlar çocuk, bana haber getirmeden önce bizim evin etrafında saklanmışlardı. Ve belli etmeden bizi Limehouse’a kadar izlediler.”

“Ama sen nasıl bayılmadın?”

“Bu bakımdan da şansım yardım etti. O zekice mektubu dostumuz Dört Numara hazırlamış ve Çinlilere vermişti sanırım. O arada bıyığımla alaya da kalkışmıştı. Bu sayede küçük gaz maskesini atkımın altına saklamayı başardım.”

Heyecanla, “Hatırlıyorum!” diye bağırdım. Ve bu kelime ağızımdan çıkar çıkmaz da geçici olarak unuttuğum o korkunç felaket aklıma geldi. Kük kedisi...

İnleyerek koltuğuma yığıldım. Herhalde yine birkaç dakika baygın kaldım. Kendime geldiğim zaman Poirot, bana konyak içirmeye çalışıyordu.

“Ne var, dostum? Ne oldu? Anlat.”

Çinlinin tehdidini arkadaşşıma kelimesi kelimesine anlattım. Konuşurken şiddetle titriyordum.

Poirot, “Ah, dostum!” diye bağırdı. “Dostum! Kimbilir ne kadar acı çektin! Benim bütün bunlardan haberim yoktu. Ama merak etme. Her şey yolunda.”

“Yani Bella’yı bulacağını mı söylemek istiyorsun? Ama o Güney Amerika’da! Biz oraya gidinceye kadar... Zavallı Külkedisi ölecek. Hem de ne korkunç işkencelerle...”

“Hayır, hayır, anlamıyorsun. Bella güvende ve yaşıyor. Zaten bir an için bile Büyük Dörtler’in eline düşmedi.”

“Ama Bronsen bana telgraf çekti.”

“Hayır hayır. Sana Güney Amerika’dan bir telgraf geldi. Bunun altında da Bronsen’in imzası vardı. Bu farklı bir şey. Söyle bana, bütün dünyaya dal budak salmış öyle bir grubun bize o çok sevdiğin küçük kız, yani Külkedisi’nin yoluyla ağır bir darbe indirebileceği hiç aklına gelmedi mi?”

“Hayır, hiçbir zaman gelmedi,” diye cevap verdim.

“Ama benim geldi. Sana bir şey söylemedim. Çünkü boş yere endişelenmeni istemiyordum. Ama kendimce bazı tedbirler de aldım. Karının mektuplarını çiftlikten yazdığını sanıyordun. Ama aslında o üç ay önce benim seçtiğim güvenli bir yere gizlenmişti.”

Uzun uzun Poirot’ya baktım. “Bundan emin misin?”

Büyük Dörtler

“Tanrım! Bunu kesinlikle biliyorum. Yalan söyleyerek sana işkence etmişler.”

Başımı çevirdim. Poirot elini omzuma koydu. Konuşmaya başladığı zaman sesinde o zamana kadar duymadığım değişik bir ifade vardı.

“Seni kucaklamam, duygularımı belli etmem hoşuna gitmeyecek. Bunu çok iyi biliyorum. Onun için ben de bir İngiliz gibi davranacağım. Hiçbir şey söylemeyeceğim. Bir tek kelime bile. Yalnız bir tek şeyi açıklayacağım. Bu son serüvende şeref sana ait. Senin gibi bir arkadaşı olan insan gerçekten mutlu sayılır.”

BÖLÜM 14

Boyalı Saçlı Sanşın

Poirot'nun Çin Mahallesi'ndeki eve yaptığı bombalı saldırının sonucu beni hayal kırıklığına uğrattı. Bir kere grubun reisi kaçmıştı. Japp ve adamları Poirot'nun düdüğü üzerine eve girdikleri zaman holde yatan dört Çinliyi yakalamışlardı. Ama beni ölümle tehdit eden adam onların arasında yoktu. Sonradan beni Poirot'yu eve çekmek için zorla kapının önüne çıkardıkları sırada, uzun boylu Çinlinin iyice gerilemiş olduğunu hatırladım. Herhalde o gaz bombasının etki alanının dışında kalmıştı. Sonradan evde keşfettiğimiz birçok gizli kapının birinden çıkıp gitmişti.

Elimize geçirdiğimiz dört Çinliden hiçbir şey öğrenemedik. Polisin yaptığı geniş araştırma sonucu onlarla Büyük Dörtler arasında bir bağ da bulunamadı. Onlar Limehouse semtinde oturan alelade Çinlilerdi. Li Chang Yen adını da hiç duymadıklarını iddia ediyorlardı. "Bir Çinli centilmen bizi nehrin kıyısındaki evde çalışmamız için tuttu," diyorlardı. "Onun özel işleri konusunda hiçbir bilgimiz yok."

Büyük Dörtler

Ertesi gün Poirot'nun bombasının etkisinden tamamıyla kurtuldum. Sadece başım biraz ağrıyordu. Onunla birlikte Çin Mahallesi'ne giderek beni kurtardıkları o evi baştan aşağı aradık. Aslında yan yana olan iki eski ev, bodrumdaki bir geçitle birbirlerine bağlanmıştı. Üst katlar bomboştu. Kırık camlı pencerelerdeki panjurlar kapalıydı. Japp mahzenleri araştırmış ve çok kötü bir yarım saat geçirdiğim o odayı da bulmuştu. Oda daha yakından incelendiğinde ben de uyandırdığı duyguların yanıltıcı olmadığı anlaşıldı. Gerçekten de duvarlardaki ipekler, divan örtüleri ve yerdeki halılar, nefis şeylerdi. Çin sanatı hakkında fazla bir şey bilmesem de oradakilerin türlerinin en iyileri olduklarından emindim.

Japp'ın ve adamlarının yardımıyla odayı iyice araştırdık. Ben önemli belgeler bulacağımızı umuyordum. Mesela Büyük Dörtler'in önemli ajanlarının bir listesini ya da şifreyle yazılmış planlarını. Ama öyle bir şeye rastlamadık. Tek bulduğumuz şey Çinlinin bana mektup yazdırırken zaman zaman göz attığı kâğıtlar oldu. Bunlardan biri bana yazdırılan mektubun taslağıydı. Diğerlerinde ise hem Poirot'nun, hem benim iş hayatımız ve karakterimiz hakkında bilgiler vardı. Ayrıca bunlarda bize saldırabilecekleri zayıf taraflarımız da açıklanmıştı.

Poirot bunları görünce bir çocuk gibi sevindi. Açıkçası ben onlara pek değer vermedim. Çünkü bu bilgileri toplayan adam bazı bakımlardan gülünç denilecek kadar yanılmıştı. Eve döndükten sonra bunu arkadaşşıma da söyledim.

"Sevgili Poirot," dedim. "Düşmanlarımızın bizim hakkımızda neler düşündüklerini biliyorsun. Bir kere senin beyin gücünü pek fazla abartıyorlar. Benimkini ise gülünç denilecek kadar küçümsüyorlar. Ama bunları öğrenmemizin bize ne yararı olacak?"

Poirot sinire dokunacak bir tavırla güldü. “Anlamıyorsun değil mi, Hastings? Artık kusurlarımızın neler olduğunu öğrendik. Onun için de kendimizi düşmanlarımızın saldırısına karşı hazırlayabiliriz. Mesela sen, dostum, artık senin hareket etmeden önce düşünmen gerektiğini biliyoruz. Bundan başka kızıl saçlı bir kızla karışlaştığın zaman onu şüpheyle süzmen gerektiğinin de farkındayız.”

Gerçekten de Büyük Dörtler’in notlarında benim aklıma estiği gibi davrandığıma ve saçları belirli bir renkte olan genç hanımlara zaaf duyduğuma dair gülünç laflar vardı. Poirot’nun bu sözlerinin hiç de kibarca olmadığını düşündüm. Ayrıca arkadaşşıma karşılık verecek durumdaydım.

“Ya sen?” diye sordum. “Kendini o müthiş kibrinden kurtarmaya çalışacak mısın? Ya fazla titizliğinden?”

Ben de kâğıtlardaki sözleri tekrarlıyordum. Bu cevabım bizim Belçikalının hiç hoşuna gitmedi.

“Ah, Hastings, onların bazı bakımlardan kendi kendilerini kandırdıkları belli. Ama zararı yok. Nasıl olsa zamanı gelince gerçeği öğrenecekler. Bu arada biz de bazı şeyler öğrendik. Bilmek, hazır olmak demektir.”

Son zamanlarda Poirot’nun en sevdiği prensip buydu. Hatta bu yüzden bu sözlerden nefret etmeye bile başlamıştım.

Arkadaşım, “Bazı şeyler biliyoruz. Hastings,” diye sözlerini sürdürdü. “Evet, bazı şeyleri biliyoruz. Bu da iyi bir şey. Ama yine de yeterli değil. Başka şeyler de öğrenmeliyiz.”

“Nasıl?”

Poirot koltuğunda arkasına yaslanarak masaya kayıtsızca fırlattığım kibrit kutusunu düzeltti. “Şimdi, Hastings, biz dört düşmanla

Büyük Dörtler

birden boğuşmak zorundayız. Yani dört ayrı kişilikle. Bir Numara'yla hiç karşı karşıya gelmedik. Onu sadece kafasının üzerimizde yaptığı etkiyle biliyoruz, diyebiliriz; Ha, bu arada sana şunu da söyleyeyim, Hastings. Li Chang Yen'in kafasını anlamaya başladım artık. Bu tam Doğululara has, incelikten hoşlanan bir beyin. Şimdiye kadar karşılaştığımız her plan ve komplo Li Chang Yen'in beyninin ürünü. İki ve Üç numaralar o kadar güçlü ve yüksek mevkide insanlar ki, şu ara onlara saldırmamız da imkânsız. Ama onları koruyan şey bizi de koruyor. Herkesin gözü üzerlerinde olduğu için dikkatli davranmak zorundalar. Şimdi gelelim grubun son üyesine. Dört Numara diye bilinen adama.”

Poirot'nun ses tonu değişti. Dört Numara'dan söz ederken hep böyle oluyordu.

“İki ve Üç Numara ünlü olmaları ve yüksek mevkilerde bulunmaları yüzünden başarıya erişiyorlar. Kimse onlara engel olmuyor. Dört Numara ise bunun tam tersi olan bir sebep yüzünden istediğini yapabiliyor. Yani tanınmadığı için başarılı oluyor. Kim o? Bunu kimse bilmiyor. Nasıl bir insan? Bunu bilen de yok. Sen ve ben onu kaç kere gördük? Beş defa mı? İkimiz de onu bir daha gördüğümüz takdirde kendisini hemen tanıyabileceğimizi söyleyebilir miyiz?”

Karşılaştığımız o ayrı beş kişiyi düşünerek, hayır, der gibi başımı salladım. İriyarı akıl hastanesi memuru, Paris'teki odamıza gelen paltolu adam, uşak yardımcısı James, Sarı Yasemin vakasında karşılaştığımız ciddi doktor ve satranç şampiyonu. Bu insanlar birbirlerine hiç benzemiyorlardı.

Umutsuzca, “Hayır...” diye mırıldandım. “Elimizde hiçbir ipucu yok.”

Poirot gülümsedi. “Bu kadar umutsuzluğa kapılma. Biz bir iki şey biliyoruz.”

Şüpheyle, “Nasıl şeyler?” diye sordum.

“Aslında Dört Numara’nın orta boydan biraz uzun olduğunu biliyoruz. Ya sarışın ya kumral o. Eğer çok uzun boylu ve esmer olsaydı, o sarışın, tıknaz doktor kılığına giremezdi. Uşak yardımcısı James ya da Dr. Savaranoff rolleri için boyunu bir iki santim uzatması onun için çocuk oyunu kadar basitti. Herhalde özel ayakkabılar giydi. Ayrıca adamın burnunun küçük ve düz olması gerekir. Ustalıkla yapılan bir makyajla burun büyütülebilir. Ama iri burun çabucak küçültülemez. Sonra Dört Numara oldukça genç bir erkek sanırım. Onun otuz beşinden büyük olmadığı kesin. Gördün ya ilerliyoruz... Yani Dört Numara otuz, otuz beş yaşlarında, orta boylu, kumral ya da sarışın, makyajda usta, dişleri takma bir adam.”

“Ne?”

“Tabi ya. Güya akıl hastanesinden gelen adamın dişleri sarı ve kırıktı. Paris’teki adamın dişleri düzgün ve bembeyazdı. Doktorun dişleri hafifçe çıkıktı. Savaranoff’un köpek dişleri ise dikkati çekecek kadar uzundu. İnsanın yüzünü hiçbir şey dişler kadar değiştiremez. Bütün bunların ne anlama geldiğini anlıyor musun?”

İhtiyatla, “Pek anlamıyorum...” dedim.

“İnsanın mesleği yüzünden anlaşılır, derler.”

“O bir katil!” diye bağırdım.

“Makyajda usta.”

“Aynı şey bu.”

“Bu fazla genel bir laf, Hastings. Tiyatro dünyasından olanlar da bu sözünden hiç hoşlanmazlar. Anlamıyor musun, dostum? Bu adam aktör.”

Büyük Dörtler

“Aktör mü?”

“Tabi ya. Tekniği gayet iyi biliyor. Şimdi... İki tip oyuncu vardır. Bunlardan birincisi kişiliğini oynadığı rolde eritir. İkincisi ise kişiliğini rolüne yansıtır. Usta aktörler ikinci gruptan çıkar. Birinci grubun tüm yeteneği, farklı müzikhollerde aynı kişiyi oynamak ya da benzer oyunlarda takma sakalla yaşlı kılığına girmektir. Bence Dört Numara da bu birinci gruptan. Oynadığı rolde kendi kişiliğini kaybeden çok yetenekli bir oyuncu o.”

İlgim artıyordu. “Dört Numara’nın izini sahne yoluyla bulabileceğini mi düşünüyorsun?”

“Mantık yürütme yöntemin her zaman şahanedir.”

Soğuk soğuk, “Bu daha önce aklına gelseydi, çok iyi olurdu,” dedim. “Bir hayli zaman kaybettik.”

“Yanılıyorsun, dostum. Ben gerekenden daha fazla zaman kaybetmiş değilim. Birkaç aydan beri adamlarım bu konuyla ilgileniyorlardı. Joseph Aarons da bunlardan biriydi. Onu hatırlıyorsun değil mi? Yardımcılarım gerekli nitelikleri olan kimselerin bir listesini de yaptılar. Dikkati pek çekmeyen, otuz beş yaşlarında, karakter rollerine çıkan ve son üç yıl içersinde sahneyi bırakmış olan aktörlerin bir listesini.”

Meraklandım. “E?”

“Tabi liste çok uzundu. Ben de bir süreden beri bu listedeki bazı isimleri silmekle uğraşıyordum. Sonunda elimizde dört isim kaldı. İşte bunlar, dostum.” Bana bir deste kâğıdı attı.

Bunlarda yazılanları yüksek sesle okumaya başladım.

“Ernest Luttrell. Kuzeyli bir rahibin oğlu. Ahlak bakımından hiçbir zaman sağlam değildi. Gittiği özel okuldan kovuldu. Yirmi

üç yaşında sahneye çıktı. (Sonra rol aldığı oyunların bir listesi yer alıyor.) Beyaz zehir kullanıyor. Dört yıl önce Avustralya'ya gittiği sanılıyor. İngiltere'den ayrıldıktan sonra izi bulunamadı. Otuz iki yaşında. Boyu 1.75 santimetre. Saçları kahverengi; burnu düzgün, cildi beyaz, gözleri gri. Sakal ya da bıyığı yok.”

“John St. Maur. Bu takma adı. Asıl ismi bilinmiyor, Londra'lı olduğu sanılıyor. Çocukluğundan beri sahnede, müzikhollerde taklit yapmasıyla tanınıyor. Üç yıldan beri nerde olduğu bilinmiyor. Otuz üç yaşlarında, 1.75 santimetre boyunda. İnce yapılı, mavi gözlü. Sarışın.”

“Austen Lee. Takma adı bu. Asıl ismi Austen Foly. İyi bir ailedendir. Her zaman tiyatroya merakı varmış ve Oxford'da bu yeteneğiyle ün yapmış. Savaşa katılmış. Rol aldığı oyunların listesi. Birçok repertuar oyunu var. Kriminolojiye meraklı. Üç buçuk yıl önce feci bir araba kazası sonucu ciddi bir sinir rahatsızlığı geçirmiş. Şimdi nerde olduğu bilinmiyor. Yaş 35. Boyu 1.72 santimetre. Göz rengi mavi. Saçları kumral. Cildi beyaz.

“Claud Darrell. Bunun asıl adı olduğu sanılıyor. Ailesi konusunda bilgi yok. Müzikhollerde oynamış. Sahneye de çıkmış. Hiçbir yakın arkadaşı yokmuş. Altı ya da yedi yıl önce Çin'deymiş. Ordan Amerika'ya geçmiş. New York'ta birkaç piyeste rol almış. Bir gece tiyatroya gelmemiş. O günden beri nerde olduğunu bilen yok. New York polisi bunun çok esrarlı bir kaybolma olayı olduğunu bildiriyor. 33 yaşlarında; saçları kumral, gözleri gri. Boyu 1.76 santimetre.”

Kâğıtları masaya bıraktım. “Çok ilginç. Demek aylarca süren araştırmaların sonucu bu? Şu dört isim. Sen hangisinden şüpheleniyorsun?”

Büyük Dörtler

Poirot ellerini açtı. “Dostum, bu soruya henüz kesinlikle cevap veremem. Sadece sana Claud Darrell’in hem Çin’e, hem de Amerika’ya gitmiş olduğunu hatırlatabilirim. Belki bu önemli. Ama bu yüzden boş yere etki altında da kalmamalıyız. Bu basit bir rastlantı da olabilir.”

Heyecanla, “Şimdi ne yapacağız?” diye sordum.

“Harekete geçildi bile. Gazetelerde her gün ihtiyatla yazılmış ilanlar çıkıyor. Bu aktörlerin dost ve yakınlarının avukatıma başvurmaları isteniyor. Bugün bile... Hah, telefon! Belki de her zamanki gibi biri yanlış numarayı aramıştır ve bizi rahatsız ettiği için de özür dileyecektir. Ama biri avukatıma başvurmuş olabilir.”

Kalkarak telefona gittim. “Alo? Evet, burası Mösyö Poirot’nun evi. Ben Bay Hastings. A, siz miydiniz, Bay McNeill?” McNeill ve Hodgson arkadaşımın avukatlarıydı. “Evet, ona söyle. Hemen geliyoruz.”

Telefonu yerine bırakarak Poirot’ya döndüm. Heyecandan gözlerim parlıyordu sanırım. “Poirot, büroya bir kadın başvurmuş. Claud Darrell’in arkadaşymış. Bayan Flossie Monro adında biri, McNeill hemen gelmemizi istedi.”

Poirot yatak odasına koşarken, “Hemen!” diye haykırdı. Geri döndüğü zaman şapkasını giymişti bile.

Bir arabaya binerek çabucak avukatın bürosuna gittik. Sekreter bizi McNeill’in özel odasına götürdü. Avukatın karşısındaki koltukta ilk gençlik yılları geride kalmış, fazla makyajlı bir kadın oturuyordu. Saçları pek kötü bir sarıydı. Bunları bukleler halinde kulaklarının üzerine düşürmüştü. Gözlerine siyah far, yanaklarına bol bol allık sürmüştü. Rujunu da unutmamıştı tabi.

McNeill, “Hah, işte Mösyö Poirot’da geldi,” dedi. “Bayan... şey... Monro, büyük bir nezaket göstererek bize bilgi vermek için kalkıp geldi.”

Poirot, “Ah, ne kadar iyisiniz!” dedi. Hızla ilerleyerek kadının elini hararetle sıktı. McNeill’in duygularına hiç aldırmadan, “Matmazel, bu tozlu odada açmış bir çiçeğe benziyor,” diye ekledi.

Bu kez bariz iltifatın etkisi de görüldü. Bayan Monro kızarak güldü. “Aman, yapmayın, Bay Poirot! Siz Fransızları bilirim ben.”

“Matmazel, İngilizler gibi güzellik karşısında dilimiz tutulmaz bizim. Ama ben Fransız değilim aslında, Belçikalıyım!”

Bayan Monre, “Ben Ostend’a gittim,” diyerek açıkladı.

Poirot’nun dediği gibi işler yolundaydı.

Poirot, “Demek bize Bay Claud Darrell hakkında bilgi verebileceksiniz?” diye gülümsedi.

Kadın, “Bir zamanlar Bay Darrell’i çok iyi tanırdım,” dedi. “İlanınızı gördüm. Bu ara bir rolüm yok. Vaktim bol yani. Zavallı Claudie hakkında bilgi istiyorlar diye düşündüm. Üstelik bu adamlar avukat. Belki de Claudie’ye bir servet kaldı, bu yüzden onu arıyorlar. Ben hemen avukatın bürosuna gideyim.”

McNeill ayağa kalktı. “Mösyö Poirot, Bayan Monro’yla yalnız konuşmak ister misiniz?”

“Çok naziksiniz. Ama gitmeyin. Aklıma bir şey geldi. Öğle zamanı yaklaşıyor. Belki de matmazel yemekte bize şeref verir.”

Bayan Monro’nun gözleri parladı. Kadıncağızın durumunun pek de iyi olmadığını anladım. Güzel bir yemek yeme fırsatını da kaçırmayacaktı.

Büyük Dörtler

Birkaç dakika sonra taksiye biniyorduk. Londra'nın en pahalı lokantalarından birine gittik. Poirot, aktris için en güzel yemeklerden söyledi.

Sonra da, "Ya içki, matmazel?" diye sordu. "Şampanyaya ne dersiniz?"

Bayan Monro bu teklifi pek beğendi.

Yemek neşeyle başladı. Poirot, kadının boşalan kadehini hiç gecikmeden tekrar dolduruyordu. O arada sözü döndürüp dolaştırıp istediği konuya da getirdi.

"Zavallı Bay Darrell. Ne yazık ki şimdi yanımızda değil."

Bayan Monro, "Gerçekten..." diye içini çekti. "Zavallı... Ona ne oldu acaba?"

"Onu uzun zamandan beri görmediniz sanırım."

"Oh, yıllardır; savaştan beri. Acayip bir çocuğu Claudie. Pek sıkı ağızlıydı. Kendisinden hiç söz etmezdi. Ama tabi servetin kayıp mirasçısı oysa o zaman durum da anlaşılır. Ona soylülük unvanı da kaldı mı, Bay Poirot?"

Arkadaşım hiç utanmadan, "Hayır," diye cevap verdi. "Sadece büyük bir servet kaldı. Ama tabi kimlik sorunu çıkabilir. Bu yüzden Bay Darrell'i çok iyi tanıyan birini bulmamız gerekiyordu. Siz onu yakından tanıyordunuz, değil mi, matmazel?"

"Size her şeyi açıklamamın bir sakıncası yok, Bay Poirot. Siz bir centilmensiniz. Bir hanımefendiye nasıl ögle yemeği ısmarlanacağını da biliyorsunuz. Günümüzde gençlerin çoğu böyle davranmıyorlar. Açıkçası çok cimri onlar. Evet, dediğim gibi, siz Fransız-sınız. Onun için de anlatacaklarım sizi şaşırtmayacak. Ah, siz Fransızlar. Ne çapkınsınızdır. Ne çapkın!" Kadın parmağını cilveli cil-

veli Poirot'ya doğru salladı. "Claudie'yle birbirimize âşıktık. Çok gençtik o zaman. Başka ne olabilirdi? Claudie'ye karşı hâlâ dostluk duyuyorum. Ama açıkçası o sonunda bana pek de iyi davranmadı. Hatta hiç iyi davranmadı diyebilirim. Bir hanımefendiye öyle yapmaması gerekirdi. İş paraya geldi mi erkeklerin hepsi de aynıdır."

Poirot, Flossie'nin kadehini tekrar doldururken itiraz etti. "Öyle söylemeyin, matmazel. Öyle söylemeyin... Siz Bay Darrell'i bana tarif edebilir misiniz?"

Flossie Monro dalgın dalgın mırıldandı. "Aslında pek de yakışıklı değildi. Ne fazla uzun boyluydu, ne de kısa. Ama güçlü kuvvetliydi. Zarıftı. Grimsi mavi gözleri vardı. Saçı da sarı sayılabilir-di. Ah, ama ne oyuncuydu o! Onun kadar iyi bir aktöre bir daha rastlamadım. Eğer onu kıskanmasalardı şimdiye kadar büyük bir üne kavuşurdu. Ah, Mösyö Poirot, o kıskançlık yok mu? Biz sanatçıların kıskançlık yüzünden neler çektiklerini bir bilseniz. Bir kere sinde Manchester'dayken..."

Pantomim ve ünlü olmayan esas oğlanın başından geçenleri içeren uzun ve karmaşık bir hikâyeyi büyük bir sabırla dinledik. Sonra Poirot ustalıkla tekrar Claud Darrell konusunu açtı.

"Bize Bay Darrell hakkında anlattıklarınız çok enteresan, matmazel. Kadınların gözlerinden hiçbir şey kaçmaz, fevkalade bir yetenektir bu. Onlar her şeyi fark ederler. Bir erkeğin gözünden kaçan ufak bir ayrıntıyı görüverirler. Bir kadının on iki erkek arasından aradığımız birini seçtiğini gözlerimle gördüm. Bunu nasıl mı başardı? Adamın heyecanlandığı zaman burnunu ovuşturduğunu fark etmişti. Bir erkek böyle bir şeyin farkına varır mıydı?"

Büyük Dörtler

Bayan Monro, “Ah, ne ilginç!” diye bağırdı. “Evet, biz kadınlar gerçekten çok şeyi görüyoruz. Şimdi aklıma geldi. Claudie de masada hep ekmeğiyle oynardı. Bir parça ekmek alır bununla kırıntıları toplamaya çalışırdı. Bunu belki yüz defa yaptığını gördüm. Açıkçası onu bu alışkanlığı yüzünden her gördüğüm yerde hemen tanırım.”

“Ben de demin öyle söylemedim mi? Kadınların gözünden hiçbir şey kaçmıyor. Ona bu huyundan hiç söz ettiniz mi, matmazel?”

“Hayır, etmedim, Bay Poirot. Erkeklerin nasıl olduklarını bilirsiniz. Onlar bazı şeyleri fark etmenizden hoşlanmazlar. Hele bunlardan söz etmenize hiç gelemazler. Ona bu konuyu hiç açmadım. Ama çoğu zaman Claudie’e bakarak için için güldüm. O ne yaptığıının farkında bile değildi.”

Poirot başını salladı. Kadehine uzanırken elinin hafifçe titrediğini fark ettim. “Tabi el yazısıyla da kimlik tespit edilebilir,” diye mırıldandı. “Herhalde Bay Darrell’in size yazdığı mektupları sakladınız?”

Flossie başını üzgün bir şekilde salladı. “O mektup yazmaktan hoşlanmazdı. Bana bir tek satır bile yazmadı.”

Poirot, “Ne yazık,” dedi.

Kadın birdenbire, “Ah,” diye bağırdı. “Bende onun resmi var. Bu işinize yarar mı?”

“Sizde Bay Darrell’in fotoğrafı mı var?” Arkadaşım heyecanından neredeyse yerinden fırlayacaktı.

“Ama eski bir resim o. En fazla sekiz yıllık.”

“Bu önemli değil. Eski ve solmuş olmasının bir zararı yok. Ah, ne şans bu, ne şans! O fotoğrafa bakmama izin verecek misiniz, matmazel?”

“Ah, tabi.”

“Belki resmin kopyasını ıkarttırmama da izin verirsiniz. Bu fazla zaman almaz.”

“Tabi, madem istiyorsunuz.” Flossie Monro ayağa kalktı. “Artık gitmem gerekiyor, sizinle ve arkadaşınızla tanıştığım için çok memnunum, Bay Poirot.”

“Ya fotoğraf? Onu ne zaman alabiliriz?”

“Ben bu gece onu arayıp bulurum. Resmi nereye koyduğumu bildiğimi sanıyorum. Fotoğrafı hemen size yollayacağım.”

“ok teşekkür ederim, matmazel. Dünyanın en nazik insanısınız. Belki yakında yine birlikte böyle bir öğle yemeği yeriz.”

Bayan Monro, “Ne zaman isterseniz,” dedi. “Ben hazırım.”

“Ah, galiba bende adresiniz yok.”

Bayan Monro azametli bir tavırla çantasından bir kart çıkarak arkadaşına uzattı. Kart o kadar eskimiş ve yıpranmıştı ki üzerindeki adres silinmiş yerine kuşunkalemle yeniden yazılmıştı.

Poirot, onu yerlere kadar eğilerek selamladı. Sonunda kadın çıkıp gitti.

Poirot’ya, “Sence fotoğraf gerçekten önemli mi?” diye sordum.

“Evet dostum. Fotoğraf makinesi yalan söylemez. Bir resmi büyütür ve böylece fark edemeyeceğin önemli ayrıntıları da görürsün. Binlerce ayrıntı vardır. Mesela kulakların biçimi. Bunu hiç kimse sözlerle anlatamaz. Ah, evet, şansımız yardım etti. Bu yüzden bazı tedbirler almayı da düşünüyorum.”

Büyük Dörtler

Eve döner dönmez, Poirot bazen yararlandığı bir özel dedektif bürosuna telefon etti. Emirleri belirli ve kesindi, iki adam vereceği adrese gidecek ve Bayan Monro'yu korumaya çalışacaklardı. Kadın nereye giderse gitsin, onun peşini bırakmayacaklardı. Arkadaşım telefonu kapayarak yanıma döndü. Ben, "Bu gerçekten gerekli mi?" diye sordum. "Olabilir. Seninle beni göz hapsine aldıklarından emimim. Bu yüzden çok geçmeden bugün öğle yemeğini kiminle yediğimizi de öğrenecektlerdir. Hatta belki Dört Numara tehlikede olduğunu bile düşünecektir."

Yirmi dakika kadar sonra telefon çaldı. Gidip açtım. Sert bir ses, "Bay Poirot'yla mı konuşuyorum?" diye sordu. "Burası St. James Hastanesi. On dakika önce bir kadın getirildi. Sokakta kazaya uğramış. Adı Flossie Monro. Bay Poirot'yu görmek istiyor. Yalnız çabuk gelmelisiniz. Onun fazla yaşayacağını sanmıyoruz."

Bu sözleri arkadaşşıma tekrarladım. Poirot'nun yüzü bembeyaz kesildi. "Çabuk, Hastings. Bir rüzgâr hızıyla gitmeliyiz."

Bindiğimiz taksi bizi altı ya da yedi dakika içerisinde hastaneye götürdü. Bayan Monro'yu görmek istediğimizi söyledik. Bizi hemen acil yardım koğuşuna çıkardılar. Ama bizi kapıda beyaz kepli bir hemşire karşıladı.

Poirot, onun yüzüne bakar bakmaz durumu anladı. "Öldü demek?"

"Evet, altı dakika önce..."

Poirot donmuş gibi kaldı.

Onun duygularını yanlış anlayan hemşire, şefkatle, "Acı çekmedi," diye açıkladı. "Zaten sonlara doğru komaya girdi. Zavallıyı bir araba çiğnemişti. Anladığıma göre şoför durup ona yardıma ça-

lışmamış bile. Ne kötü değil mi? Birinin arabanın plakasını almış olduğunu umarım.”

Poirot alçak sesle, “Kader bize karşı geliyor,” dedi. “Onu görmek ister misiniz?”

Hemşire bizi bir odaya götürdü. Zavallı boyalı saçlı, fazla makyajlı Bayan Flossie Monroe... Kadıncağız, sakın sakın yatıyordu. Dudakları hafif bir gülümseyişle aralanmıştı.

Poirot, “Evet,” diye mırıldandı. “Kader bizimle savaşıyor... Ama bu kaderin işi mi?” Sanki aklına bir şey gelmiş gibi birdenbire başını kaldırdı. “Bizi engelleyen kader mi, Hastings? Eğer öyle değilse... Bu zavallı kadının ölüsünün yanında yemin ediyorum, dostum. Zamanı gelince onlara hiç acımayacağım.”

“Ne demek istiyorsun?” diye sordum.

Ama Poirot hemşireye dönmüş, ondan heyecanla bilgi istiyordu. Sonunda Bayan Monroe’nun çantasından çıkan eşyaların bir listesi bulundu. Arkadaşım bunu okurken hafifçe haykırdı.

“Görüyor musun, Hastings, görüyor musun?”

“Neyi görüyor muyum?”

“Bayan Monroe’nun çantasından anahtar çıkmamış. Ama anahtarı olması gerekirdi. Hayır, onu büyük bir soğukkanlılıkla çiğnediler. Ve güya kadına yardım için onun üzerine ilk eğilen kişi de çantasından anahtarı çaldı. Belki zamanında yetişebiliriz. Belki adam aradığını henüz bulamadı.”

Başka bir taksi bizi Flossie Monroe’nun apartmanına götürdü. Fakir bir mahalledeydi. Bir hayli uğraştıktan sonra kadının dairesine girebildik.

Büyük Dörtler

Daha ilk bakışta birinin bizden önce davrandığı anlaşılıyordu. Çekmecelerin ve dolapların içindeki eşyalar etrafa saçılmıştı. Kilitler kırılmış, küçük masalar devrilmişti. Evi arayan kimsenin acelesi olduğu belliydi.

Poirot o karmakarışık odaları aramaya başladı. Bir, iki dakika sonra da hafifçe bağırarak doğruldu. Elinde eski tip bir fotoğraf çerçevesi vardı. Ama bundaki resim çıkarılmıştı.

Arkadaşım çerçeveyi çevirdi. Bunun arkasına bir etiket yapıştırılmıştı; bir fiyat etiketi.

“Kadın bu çerçeveyi dört şiline almış,” dedim.

“Hastings! Allah aşkına gözlerini kullan. Bu yepyeni, tertemiz bir etiket. Bu etiketi çerçevenin arkasına fotoğrafı alan adam yapıştırmış. Buraya bizden önce gelen, bizim de apartmanı arayacağımızı bilen biri. Claud Darrell... Yani Dört Numara.

BÖLÜM 15

Korkunç Felaket

Bayan Flossie Monro'nun feci ölümünden sonra Poirot'nun da tavırları değişti. Şimdiye kadar hiç eksilmeyen özgüveni kalmamıştı sanki. İyice ciddileşmişti. Uzun uzun düşünüyordu. Bir kedi kadar huzursuzdu artık. Sinirlerinin gerilmiş olduğu da belliydi. Eski kadar yoğun çalışıp mümkün olduğunca Büyük Dörtler'den söz etmeyi de istemiyordu. Yine de bu büyük grubu gizli gizli düşündüğünü de biliyordum. Tuhaf görünümlü adamlar sürekli onu görmeye geliyordu ama o bu konuda herhangi bir açıklama yapmaktan kaçınıyordu. Bu tuhaf görünümlü adamların yardımıyla yeni bir saldırı ya da savunma planı yaptığından emindim. Bir keresinde tesadüfen ajandasındaki notları gördüm. Küçük bir notun doğruluğunu araştırmamı istemişti. Ruslara yüklü miktarda para ödendiğini fark ettim. O ara para basan Poirot için bile büyük bir miktardı.

Ama planladığı şey hakkında hiçbir ipucu vermiyordu. Sadece bazen, "İnsanın düşmanını küçümsemesi büyük bir hatadır," diyordu.

Büyük Dörtler

Onun, bu hatayı yapmamaya kararlı olduğunu anlıyordum.

Bir süre durum hiç değişmedi. Ama martın sonlarında bir sabah Poirot, beni çok şaşırtan bir şey söyledi.

“Bugün en güzel elbiseni giymeni öneririm, dostum. Çünkü gidip İçişleri Bakanı’nı göreceğiz.”

“Sahi mi? Beni heyecanlandırıyorsun? Bakan telefon mu etti? Bir olayı aydınlatmanı mı istiyor?”

“Pek değil. Onunla konuşmayı ben istedim. Bir keresinde bakanaya yardım ettiğimi söylemiştim. Bunu hatırlıyor musun? Bu yüzden benim yeteneklerime çok güveniyor. Ben de bundan yararlanmaya çalışacağım. Bildiğin gibi Fransa Başbakanı Mösyö Desjardeaux da Londra’da. Bakan, isteğim üzerine bugünkü toplantımıza onu da çağırarak.”

Majestelerinin İçişleri Bakanı Sir Sydney Crowther, çok sevilen bir adamdı. Elli yaşlarında, neşeli bir insandı. Gri gözleri zekâ doluydu. Bizi büyük bir dostlukla karşıladı.

Şöminenin önünde uzun boylu, ince bir adam duruyordu. Hassas bir yüzü, siyah sivri bir sakalı vardı.

Crowther, “Mösyö Desjardeaux,” dedi. “Mösyö Hercule Poirot’yu takdim etmeme izin verin. Belki ondan söz edildiğini duydunuz?”

Fransız nezaketle selam verdi. “Tabi duydum. Mösyö Poirot’dan söz edildiğini duymayan var mı?”

“Çok nazıksınız, mösyö.” Poirot’nun yüzü sevincinden kızarmıştı.

Biri, “Eski bir ahabınıza söyleyecek bir sözünüz yok mu?” diye sordu. Ve bir adam yüksek bir kitaplığın yanından bize doğru geldi.

Bu bizim Bay Ingles'ti.

Poirot sevinçle adamın elini sıktı.

Crowther, "Şimdi emrinizdeyiz, Mösyö Poirot," dedi. "Bize çok önemli bir meseleyi açıklamak istediğinizi biliyoruz."

"Öyle, efendim. Bugün çok büyük bir organizasyon bütün dünyayı sarmış durumda. Bir suç şebekesi bu. Grubu dört kişi yönetiyor. Grubun adı Büyük Dörtler. Bir Numara bir Çinli, Li Chang Yen. İki Numara Amerikalı milyarder Abe Ryland. Üç Numara bir Fransız kadını. Dört Numara'nın da tanınmamış bir İngiliz aktörü olduğunu sanıyorum. Claud Darrell adında biri. Bu dördünün amacı dünyadaki mevcut düzeni değiştirip yerine kendilerinin yöneteceği bir anarşi sistemi kurmak."

Fransız, "İnanılacak gibi değil," diye mırıldandı. "Ryland böyle bir işe mi karıştı? Ama imkânsız bu."

"Mösyö size Büyük Dörtler'in yaptıkları bazı şeyleri açıklayacağım."

Poirot'nun anlattıkları gerçekten çok ilgi çekiciydi. Ben bile bütün ayrıntıları bilmeme rağmen yine de heyecanlandım.

Poirot'nun sözleri sona erince Fransız, sessizce Bay Crowther'a baktı.

İçişleri Bakanı bu bakışı cevapladı. "Evet, Mösyö Desjardeaux, Büyük Dörtler'in varlığını kabul etmek zorundayız. Scotland Yard başlangıçta bu iddiayla alay ediyordu. Ama şimdi Mösyö Poirot'nun iddialarında haklı olduğunu kabul etmeye başladılar. Bütün sorun grubun amacı. Açıkçası ben Mösyö Poirot'nun bunu biraz abarttığını düşünüyorum."

Büyük Dörtler

Arkadaşım o zaman odadakilere on ayrı olayı hatırlattı. Korkarım bunları şimdi bile açıklamama izin yok. Ama bunların arasında bazı deniz ve hava kazaları da vardı. Poirot'ya göre bunların hepsi Büyük Dörtler'in işiydi ve dünyanın bilmediği birçok bilimsel buluşların denemesiydi.

Fransa Başbakanı o zaman beklediğim o soruyu sordu. "Gru-
bun üçüncü üyesinin bir Fransız kadını olduğunu söylediniz. Onun kim olduğunu biliyor musunuz?"

"Bu çok tanınmış bir ad, mösyö. Hatta şerefli bir isim. Aslında Üç Numara Madam Olivier."

Mösyö Desjardeaux, Curies'nin öğrencisi ünlü fizikçinin adını duyduğu zaman az kalsın yerinden fırlıyordu. Yüzü öfkesinden mosmor kesilmişti. "Madam Olivier mı? İmkânsız! Saçma. Bu bir hakaret."

Poirot usulca başını salladı ama cevap da vermedi.

Fransız bir süre onu şaşkın şaşkın süzdü. Sonra da İçişleri Bakanı'na dönerek elini anlamlı anlamlı alnına vurdu. "Mösyö Poirot büyük bir adam. Ama bazen büyük adamların da delice fikirleri olur. Öyle değil mi? Mösyö Poirot da ünlü kimselerin bir komplo hazırladıklarını düşünüyor. Böyle şeyler çok duyulmuştur. Siz de aynı fikirde değil misiniz, Bay Crowther?"

Bakan bir süre cevap vermedi. Sonra da ağır ağır, "Doğrusu ne düşüneceğimi bilmiyorum..." diye açıkladı. "Ben Mösyö Poirot'ya her zaman inandım. Hâlâ da inanıyorum. Ama doğrusu bu açıklamaya inanmak biraz zor."

Fransız ekledi. "Sonra bu Li Chang Yen denilen adam. Ondan söz edildiğini kim duymuş?"

“Ben duydum.” Bay Ingles beklenmedik bir anda konuşmaya katılmıştı.

Fransız, ona hayretle baktı. Ingles de Desjardeaux’yu süzdü. Yüzü şimdi her zamankinden daha çok bir Çin idolüne benziyordu.

İçişleri Bakanı, “Bay Ingles,” diye açıkladı. “Doğu konusunda uzmandır.”

“Ve siz bu Li Chang Yen’den söz edildiğini duydunuz öyle mi?”

“Mösyö Poirot, bana gelinceye kadar İngiltere’de bu adı benden başka kimsenin bilmediğini sanıyordum. Mösyö Desjardeaux, Li Chang Yen, Çin’de oturuyor. Büyük bir gücü var. Ve belki de dünyanın en büyük beyni o.”

Fransa Başbakanı sersemlemiş gibi oturuyordu şimdi. Sonra kendisini toplayarak, “Belki iddialarınız doğru, Mösyö Poirot,” dedi. Sesi çok soğuktu. “Ama Madam Olivier konusunda yanıldığınız kesin. O gerçek bir Fransızdır ve mesleğine de âşıktır.”

Poirot omzunu silkti ve cevap vermedi.

Derin bir sessizlik oldu.

Sonra ufak tefek arkadaşım o değişik kişiliğine hiç uymayan büyük bir vakarla ayağa kalktı. “Söyleyeceklerim bu kadar. Sizi uyardım. Bana inanmayacağınızı tahmin ediyordum. Ama hiç olmazsa bundan sonra ihtiyatlı davranacaksınız. Sözlerim sizi etkileyecek ve her yeni olayla bana inanmaya da başlayacaksınız. Benim bugün konuşmam gerekliydi. Daha sonra belki de bunu yapma fırsatını bulamazdım.”

Crowther istememesine rağmen Poirot’nun ciddi tavırlarının etkisinde kalmıştı. “Yani?...”

Büyük Dörtler

“Ben Dört Numara’nın kim olduğunu artık anladım, mösyö, onun için de her an öldürülebilirim. Dört Numara ne olursa olsun beni ortadan kaldırmaya çalışacak. Ona boş yere ‘Cellat’ adını vermemişler. Sizi selamlıyorum, beyler. Mösyö Crowther, size de bu anahtarla bu mühürlü zarfı veriyorum. Büyük Dörtler’le ilgili bütün notlarımı topladım. Ayrıca her an dünyanın karşılaşabileceği bu belayla nasıl başa çıkılabileceği konusundaki fikirlerimi de yazdım. Onları bir bankanın kasasına koydum. Öldüğüm takdirde, o kâğıtları alma ve istediğiniz gibi davranma hakkını size veriyorum, Mösyö Crowther. Şimdi... İyi günler.”

Desjardeaux sadece soğuk bir şekilde selam verdi.

Ama İçişleri Bakanı yerinden fırlayarak elini arkadaşına uzattı. “Size inanıyorum artık, Mösyö Poirot. Bütün bu olaylar olmayacak şeylermiş gibi gözüküyor. Ama anlattıklarınızın doğru olduğundan eminim.”

Ingles de bizimle birlikte çıktı.

Yolda ilerlerken, Poirot, “Bu konuşma beni hayal kırıklığına uğratmadı,” dedi. “Desjardeaux’yu ikna edebileceğimi sanmıyordum. Ama artık öldüğüm takdirde bildiklerim benimle birlikte mezara gömülmeyecek. Hiç olmazsa bunu sağladım, İçişleri Bakanı’nı da ikna ettim.”

Ingles, “Bildiğiniz gibi ben de sizin tarafınızdanım,” dedi. “Ha, aklıma gelmişken... Pek yakında Çin’e gideceğim.”

“Bu akıllıca bir şey mi olur?”

Ingles alaycı bir tavırla güldü. “Pek de olmaz. Ama bu gerekli. İnsan elinden geleni yapmalı.”

Poirot heyecanla, “Ah,” diye bağırdı. “Siz cesur bir insansınız. Sokakta olmasaydık sizi kucaklardım.”

Bana, Ingles bu tehlikeden kurtulduğuna sevinmiş gibi geldi.

Adam, “Siz de Londra’da tehlikeyesiniz,” diye hatırlattı. “Çin’de sizinkinden daha büyük bir tehlikeyle karşılaşacağımı da sanmıyorum.”

Poirot itiraf etti. “Herhalde doğru bu. Ben sadece beni ortadan kaldırmaya çalışırken Hastings’i de öldürmeyeceklerini umuyorum. Doğrusu buna çok kızarım.”

Bu neşeli konuşmayı yarıda keserek, “Koyun gibi boğazlanmaya hiç niyetim yok,” dedim.

Bir süre daha yürüdük. Sonra Ingles bizden ayrıldı.

Poirot’yla bir müddet sessiz sedasız ilerledik.

Sonra arkadaşım beni çok şaşırtan bir şey söyleyerek sessizliği bozdu. “Galiba... evet galiba... Bu işe kardeşimi de karıştırmak zorunda kalacağım.”

Hayretle, “Kardeşini mi?” diye bağırdım. “Kardeşin olduğundan hiç haberim yoktu.”

“Beni şaşırtıyorsun, Hastings. Bütün ünlü dedektiflerin kendilerinden çok daha üstün kardeşleri olduğunu bilmiyor musun? Onlar daha da başarılı olabilirler ama tembelliklerinden yerlerinden kılmıdamazlar.”

Poirot bazen pek garip bir tavırla konuşur. Bu yüzden onun ciddi olup olmadığını bir türlü anlayamazsınız. İşte şimdi de yine aynı tavırları takınmıştı.

Bu yeni fikre alışmaya çalışarak, “Kardeşinin adı nedir?” diye sordum.

Büyük Dörtler

Arkadaşım ciddi ciddi, “Achille Poirot,” dedi. “Belçika’da Spa yakınlarında oturuyor.”

Poirot’nun annesinin mitolojiden isimler seçmesi pek garipti. Madam Poirot’nun nasıl bir insan olduğunu düşündüm. Sonra bunu bir tarafa bırakarak merakla arkadaşıma baktım. “O ne iş yapıyor?”

“Hiçbir şey yapmıyor... Son derecede tembel bir adamdır, Achille. Oysa aslında benim kadar yeteneklidir. Bu da az bir şey sayılmaz.”

“Sana benziyor mu?”

“Pek benzemiyor. Öyle yakışıklı da sayılmaz. Bıyıkları da yok.”

“Senden büyük mü o? Yoksa küçük mü?”

“Achille’le aynı günde doğmuşuz.”

“Ah, ikizsiniz demek?”

“Evet, öyle, Hastings. Hiç yanılmadan doğru sonuçlara varıveriyorsun... Neyse, eve geldik artık. Şimdi düşesin gerdanlığı olayıyla ilgilenebiliriz.”

Ama düşesin gerdanlığı daha bir süre bekleyecekti. Çünkü bizi çok daha başka bir olay bekliyordu.

Ev sahibemiz Bayan Pearson bize bir hemşirenin geldiğini ve yukarıda Poirot’yu beklediğini haber verdi.

Kadın pencerenin önündeki koltuğa oturmuştu. Orta yaşlı, uysal yüzlüydü. Üstünde lacivert bir üniforma vardı. Konuya girmeyi pek istemiyor gibiydi. Ama Poirot çok geçmeden onun rahatlamasını sağladı. Hemşire de derdini açtı o zaman.

“Anlayacağınız şimdiye kadar böyle bir şeyle hiç karşılaşmadım, Mösyö Poirot. Beni Lark Bakımevi’nden Hertfordshire’da bir

hastaya bakmam için yolladılar. Hastam yaşlı bir bey. Bay Templeton. Ev rahat ve güzel. Ailenin üyeleri de hoş insanlar. Hastamın karısı Bayan Templeton adamdan çok genç. Bay Templeton'un ilk evliliğinden olan oğlu da onlarla birlikte oturuyor... O genç adamla üvey annesinin geçinebildiklerini pek sanmıyorum. Bay Templeton'un oğlu pek de normal sayılmaz. Geri zekâlı değil belki. Ama akıllı olduğu da söylenemez. Şimdi... Bay Templeton'un hastalığı bana başlangıcından beri çok esrarlı gözüktü. Bazen gayet sağlıklı olduğunu düşünüyordunuz. Sonra mide krizi tutuyor, sancılanıyor ve kusmaya başlıyordu. Ama doktor bunları normal karşılıyordu. Bana da bir şey söylemek düşmezdi. Ama bu durumu düşünmekten de kendimi alamıyorum. Sonra..." Durakladı, yanakları kızardı.

Poirot, "Şüphelenmenize yol açan bir şey oldu sanırım," dedi.

"Evet." Ama hemşire hâlâ konuşmakta zorluk çekiyordu.

"Hizmetçilerin dedikodu yaptıklarını da fark ettim..."

"Bay Templeton'un hastalığı konusunda mı?"

"Ah, hayır! Öbür... Öbür konuda..."

"Bayan Templeton hakkında mı?"

"Evet."

"Belki de hizmetçiler Bayan Templeton'la doktor hakkında dedikodu yapıyorlardı."

Böyle konularda Poirot'nun sezgileri ona şaşılacak kadar yardımcı ederdi.

Kadın başını salladı. "Sonra bir gün onları... bahçede... bir arada... gördüm..." Sözü burada kesti.

Kadının çok sinirlendiği, evin hanımını ayıpladığı o kadar belliydi ki, bahçede ne gördüğünü sormaya gerek yoktu. Hemşirenin

Büyük Dörtler

ilişkinin ne derecede olduğunu anlamasına yetecek bazı şeylere tanık olduğu anlaşıyordu.

Hemşire sözlerini sürdürdü. “Hastamın krizleri gitgide ciddileşmeye başladı. Dr. Treves, ‘Bunlar normal ve beklenen şeyler,’ dedi. ‘Bay Templeton’un fazla yaşayacağını sanmıyorum.’ Ama ben eski bir hemşireyim. Uzun çalışma yılları boyunca da böyle bir vakayla, hiç karşılaşmadım. Bu durumu biraz...” Kararsızca durakladı.

Poirot, ona yardım etmeye çalıştı. “Arsenik zehirlenmesine benzettiniz. Öyle değil mi?”

Kadın başını salladı.

“Sonra... Hasta da acayip bir şey söyledi. ‘O dördü beni öldürecek. Sonunda öldürecek,’ diye inledi.”

Poirot çabucak, “Efendim?” dedi.

“Hasta böyle söyledi gerçekten, Mösyö Poirot. Tabi o sırada müthiş sancısı vardı. Ne dediğini de pek bilmiyordu.”

Arkadaşım düşünceli bir tavırla tekrarladı. “O dördü beni öldürecek... Dördü derken kimleri kastediordu dersiniz?”

“Bunu bilmiyorum, Mösyö Poirot. Karısını, oğlunu, doktoru ve Bayan Templeton’un yardımcısı Bayan Clark’ı kastettiğini düşündüm. Tam dört kişi işte. Belki Bay Templeton o dördünün aleyhinde bir plan hazırladıklarını sanıyordu.

Poirot dalgın dalgın mırıldandı. “Olabilir... Ya yiyecek meselesi? O konuda tedbir alamaz mıydınız?”

“Ben her zaman elimden geleni yapmaya çalışıyorum. Ama tabi Bayan Templeton bazen kocasına yemeğini kendisi götürmek istiyor. Ayrıca izinli olduğum zamanlar da var.”

“Tabi. Şüpheleriniz polise gitmenizi önleyecek kadar belirsiz mi?”

Hemşirenin yüzünden bunu düşünmenin bile kendisine dehşet verdiği anlaşılıyordu. “Ben şunu yaptım, Mösyö Poirot. Bay Templeton çorba içtikten sonra korkunç bir kriz geçirdi. Ben daha sonra kâsesinin dibinden biraz çorba aldım ve bunu birlikte getirdim. Bay Templeton bugün biraz daha iyi olduğu için bana hasta annemi yoklamak için izin verdiler.” Çantasından çıkardığı, içinde koyu renkli bir sıvı olan küçük şişeyi arkadaşına uzattı.

“Çok güzel, matmazel. Bunu hemen tahlil ettireceğiz. Bir saat sonra buraya dönebilerseniz, şüphelerinizi şu ya da bu şekilde gidebiliriz sanırım.”

Belçikalı, hemşireden adını ve mesleğiyle ilgili diğer ayrıntıları öğrendikten sonra onu kapıya kadar geçirdi. Sonra bir mektup yazarak bunu çorba dolu şişeyle birlikte yolladı. Sonucu öğrenmek için beklerken arkadaşım hemşire hakkında da kısa bir araştırma yaptı. Bu beni şaşırttı doğrusu.

Poirot, “Dikkatli davranmam iyi olacak, dostum,” dedi. “Büyük Dörtler’in peşimizde olduklarını unutma.”

Ama çok geçmeden Mabel Palmer adında bir hemşirenin Lark Hastanesi’nden sözü edilen vakaya gönderilmiş olduğunu öğrendik.

“Buraya kadar iyi...” Poirot’nun gözlerinde neşeli bir pırıltı vardı. “Hah, Hemşire Palmer da geldi işte... Tahlil raporunu da gönderdiler.”

Poirot raporu okurken Hemşire Palmer’la endişeyle bekledik.

Kadın nefesini tutarak, “Çorbada arsenik var mıymış?” diye sordu.

Büyük Dörtler

Poirot kâğıdı katlayarak başını salladı. “Hayır.”

İkimiz de şaşırдық.

Arkadaşım sözlerini sürdürdü. “Arsenik yok. Ama antimuan var. Onun için hemen Hertfordshire’a gitmeliyiz. Çok geç kalmamış olduğumuzu umarım.”

Hep birlikte basit bir plan yaptık. Poirot özel dedektif olduğunu açıklayacaktı. Ama oraya Bayan Templeton’un yanında daha önce çalışan bir hizmetçi hakkında konuşmaya geldiğini söyleyecekti. Arkadaşım Hemşire Palmer’dan hizmetçinin adını öğrendi. Bayan Templeton’a hizmetçinin bir mücevher hırsızlığına karıştığından şüphelendiklerini söyleyecekti.

Elmstead adlı villaya vardığımız zaman iyice geç olmuştu. Evdekilerin hep birlikte geldiğimizi anlamamaları için Hemşire Palmer önden gitti. Biz de yirmi dakika bekledik.

Uzun boylu esmer bir kadın olan Bayan Templeton bizi salonunda kabul etti. Hareketleri zarif, bakışları da endişeliydi. Poirot mesleğini açıklar açıklamaz sanki çok sarsılmış gibi nefesini tuttu. Ama hizmetçiyle ilgili soruları hiç duraklamadan cevapladı. Arkadaşım ondan sonra Bayan Templeton’u denemek için kocasını zehirleyen bir kadınla ilgili bir hikâye anlatmaya başladı. Konuşurken gözlerini Bayan Templeton’un yüzünden ayırmıyordu. Kadın ise gitgide telaşlandığını saklayacak durumda değildi. Birdenbire anlaşılabilir bir şeyler mırıldanarak özür diledi ve hızla odadan çıktı.

Birkaç dakika sonra, kırmızı bıyıklı, gözlüklü, tıknaz bir adam odaya girdi. “Ben Dr. Treves’im,” diye kendisini tanıttı. “Bayan Templeton kendisi adına özür dilememi istedi. O kötü durumda. Sinirleri çok bozuk. Kocasını için endişeleniyor. Ona teskin edici bir

ilaç vererek yatmasını söyledim. Ama akşam yemeğine kalacağını-
zı umuyor. Ev sahipliği görevi de bana düşüyor. Burda sizden söz
edildiğini çok duyduk, Mösyö Poirot. Onun için sizinle bol bol ko-
nuşmak istiyoruz. Ah, işte Micky de geldi.”

Genç bir adam ayaklarını sürüyerek içeri girmişti. Yüzü yus-
yuvarlaktı. Sanki her şeye çok şaşıyormuş gibi kaşlarını aptalca bir
ifadeyle kaldırmıştı. Ellerimizi sıkarken utangaç utangaç gülümse-
di. Bay Templeton’un pek de normal olmayan oğlu buydu demek.

Bir süre sonra sofraya oturduk. Dr. Treves bir ara odadan çık-
tı. Şarap açmak için sanırım. Aynı anda Micky’nin yüzündeki ifade
şaşılacak kadar değişti.

Genç adam gözlerini Poirot’ya dikerek öne doğru eğildi. “Ba-
bam için geldiniz, değil mi? Biliyorum. Ben çok şey biliyorum ama
kimse bunun farkında değil. Babam öldüğü zaman üvey annem çok
sevinecek. O zaman Dr. Treves’le evlenecek. O benim asıl annem
değil. Kendisinden hiç hoşlanmıyorum. O babamın ölmesini isti-
yor.”

Pek sarsıcı bir konuşmaydı bu. Neyse ki Poirot cevap verecek
zaman bulamadan doktor içeri girdi. Kendimizi zorlayarak konu-
şmamızı sürdürdük.

Sonra birdenbire Poirot inleyerek iskemlesinde arkasına yas-
landı. Yüz hatları can açısından çarpılmıştı.

Doktor, “Neniz var?” diye bağırdı.

“Ani bir sancı. Ben buna alışığım. Hayır, hayır, yardımınıza
gerek yok, doktor. Yukarda biraz dinlenirsem kendime gelirim.”

Bu isteği hemen kabul edildi. Arkadaşımla birlikte yukarı çık-
tım. Poirot acı acı inleyerek yatağa yığıldı.

Büyük Dörtler

İlk bir iki dakika ben de arkadaşımın hastalandığına gerçekten inanmıştım. Ama sonra onun rol yaptığını anladım. Poirot yukarıda, hastanın odasının yakınında yalnız kalmayı istiyordu.

Bu yüzden yalnız kalır kalmaz Belçikalının yerinden fırlamasına da şaşmadım. “Çabuk, Hastings, pencereyi aç. Dışarda bir sarmaşık var. Onlar şüphelenmeye başlamadan sarmaşıktan aşağıya inebiliriz.”

“Aşağıya mı ineceğiz?”

“Evet. Bu evden hemen kaçmalıyız. Onu yemekte gördün değil mi?”

“Doktoru mu?”

“Hayır, genç Templeton’u. Ekmek kırıntılarıyla oynuyordu. Flossie Monro’nun ölmeden önce bize söylediklerini hatırlıyor musun? O, Claud Darrell’in bir parça ekmekle kırıntıları topladığından söz etmişti. Hastings müthiş bir komplo bu. O geri zekâlı gibi görünen genç adam en büyük düşmanımız. Yani Dört Numara. Haydi, çabuk ol.”

Durup tartışmadım. Olanlar inanılacak gibi değildi ama beklememek daha akıllıca olacaktı. Mümkün olduğu kadar sessizce sarmaşıktan aşağı indik. Küçük kasabaya ve tren istasyonuna koştuk. Son trene yetişebildik neyse ki. Böylece gece on bire doğru Londra’da olabilecektik.

Poirot düşünceli bir tavırla, “Bir komplo...” diye mırıldandı. “Acaba buna kaç katıldı? Bana Templeton ailesinin bütün üyeleri Büyük Dörtler’in ajanlarıymış gibi geliyor. Bütün amaçları bizi sadece eve mi çekmekti? Yoksa daha ince bir planları mı vardı? Villada komedi oynamayı sürdürecektik ve ilgimi uyandırarak beni orda

tutacaklar mıydı? O sırada bir şey yapmak için zaman bulmuş mu olacaklardı? Ama yapmak istedikleri neydi?”

Yol boyunca düşündü durdu.

Eve vardığımız zaman arkadaşım beni oturma odasının kapısında durdurdu. “Dikkatli ol, Hastings. Ben bazı şeylerden şüpheleniyorum. Bırak önce içeriye ben gireyim.”

Öyle de yaptı. Beni eğlendiren bir tavırla elektrik düğmesini eski bir galoşla çevirdi. Sonra odayı yabancı bir kedi gibi usul usul, ihtiyatla dolaştı. Tehlikeye karşı tetikteydi. Bir süre onu seyrettim. Emrettiği gibi itaatle duvarın önünde duruyordum.

Sonra sabırsızca, “Şüphelenecek bir şey yok, Poirot,” dedim.

“Görünüşte öyle, dostum, görünüşte öyle. Ama emin olmalıyız.”

“Saçma,” diye söylendim. “Ne olursa olsun şömineyi yakıp pipo içeceğim. Hah, bak seni ilk defa yakaladım. Kibritleri en son sen kullandın. Bunları her zamanki gibi kutuya koymamışsın. Oysa bana hep bu yüzden çatarsın.”

Elimi uzattım. Poirot’nun beni uyarmak için bağırıldığını, bana doğru atıldığını fark ettim. Parmaklarım kibrit kutusuna dokundu.

Mavi bir alev çıktı. Kulakları sağır eden bir patlama duyuldu. Ve sonra etraf karardı.

Kendime geldiğim zaman Dr. Ridgeway’in tanıdık yüzünü gördüm. Üzerime eğilmişti. Rahat bir nefes aldı. Sonra da beni yatırtmak ister gibi, “Kımıldamayın,” dedi. “Fazla bir şeyiniz yok. Bildiğiniz gibi bir kaza geçirdiniz.”

“Poirot?” diye fısıldadım.

“Benim evimdesiniz. Her şey yolunda.”

Büyük Dörtler

Buz gibi bir korku kalbimi durdurdu adeta. “Poirot?” diye tekrarladım. “Poirot nasıl?”

Doktor daha fazla kaçamaklı konuşamayacağını anladı. “Siz bir mucize sonucu kurtuldunuz. Poirot... Kurtulamadı!”

Haykırdım. “Ölmedi ya? Ölmedi ya?”

Ridgeway kederle başını önüne eğdi.

Kendimi zorlayarak doğruldum. “Poirot öldü ama ruhu yaşıyor.” Sesim çok hafif çıkıyordu. “Ben onun başladığı işi tamamlayacağım. Büyük Dörtler’e ölüm!”

Sonra bayılmışım.

BÖLÜM 16

Ölümün Eşiğindeki Çinli

Martta geçirdiğim o günleri yazarken şimdi bile ıstırapla kıvranıyorum.

Poirot... Eşsiz, ulu Hercule Poirot ölmüştü! Kibrit kutusunu o halde bırakmaları bu insanların iblisçe zekâsını gösteriyordu. Tabi Poirot bunu fark edecek ve kibritleri toplamaya çalışacaktı. Ve bomba patlayacaktı. Felakete kendim sebep olmuştum aslında. Bu yüzden de korkunç bir pişmanlık duyuyordum. Doktor Ridgeway' in de söylediği gibi kurtulmam bir mucizeydi. Hafif bir sarsıntıyla kurtulmuştum.

Hemen kendime geldiğimi sanıyordum. Halbuki hayata ancak yirmi dört saat sonra dönebildim. Ertesi günü akşama doğru bitkin bitkin sendeleyerek yandaki odaya gittim. Bu dünyanın tanıdığı en şahane insanlarından birinin parça parça olmuş vücudunun yattığı karaağaçtan yapılmış sade tabuta baktım.

Kendime geldiğim andan beri bir tek isteğim vardı. Poirot'nun intikamını almak. Büyük Dörtler'i amansızca yakalamak.

Büyük Dörtler

Ridgeway'in de bu konuda benim gibi düşünceğini sanıyordum. Ama doktor anlamadığım bir nedenle hiç de benim kadar heyecanlı davranmadı.

Bana her seferinde, "Güney Amerika'ya dönün," diye önerdi. "Neden imkânsız bir şeyi yapmaya kalkışıyorsunuz?" Yani Ridgeway nazıkçe, "Poirot, eşsiz Poirot bu işi başaramadığına göre, siz bunu nasıl yapabilirsiniz?" demek istiyordu.

Ama benim inadım tutmuştu. Zaten Ridgeway'le aynı fikirde de değildim. Poirot'yla birlikte o kadar uzun süre çalışmıştım ki, artık onun yöntemlerini ezbere biliyorum. Arkadaşım iğrenç bir şekilde öldürülmüştü. Boynumu büküp Güney Amerika'ya dönemezdim.

Bütün bunları Ridgeway'e söyledim. Hatta daha da fazlasını...

Beni dikkatle dinledi ama sözlerim sona erince, "Ne olursa olsun," diye cevap verdi. "Ben fikrimi değiştirmedim. Eğer benim yerimde Poirot olsaydı, o da size aynı şeyi söylerdi. Bundan eminim. O da sizin Güney Amerika'ya dönmeniz için ısrar ederdi. Hastings, Poirot adına sizden, rica ediyorum. Bu çılgınca düşüncelerden vazgeçin ve çiftliğinize dönün."

Buna ancak bir tek cevap verilebilirdi. Doktor başını üzüntüyle sallayarak, konuyu kapattı.

Ancak bir ay sonra eski gücüme kavuşabildim. Nisanın sonlarına doğru İçişleri Bakanı'yla görüştüm.

Bay Crowther de Dr. Ridgeway gibi davrandı. "Yardım teklinize teşekkür ederim ama buna gerek yok. Mösyö Poirot'nun sözünü ettiği kâğıtlar artık bende. Yaklaşan tehlikeyi önlemek için gereken önlemler alınıyor. Bence Güney Amerika'ya dönmeniz çok daha iyi olur, Bay Hastings."

Bu sözlerle yetinmek zorunda kaldım.

Herhalde yeri geldiği zaman Poirot'nun cenaze törenini anlatmak gerekirdi. Ciddi ve dokunaklı bir tören oldu bu. İnanılmayacak kadar çok çelenk geldi. Bunlardan da arkadaşımın ne kadar çok sevildiği anlaşıyordu. Bana gelince... Poirot'nun mezarının yanı başında durduğum zaman onunla birlikte geçirdiğimiz o mutlu günleri düşündüm. Neredeyse bayılıyordum.

Mayısın başında kendimce bir plan yaptım. Poirot, Claud Darrell hakkında bilgi toplayabilmek için gazetelere ilan vermeyi düşünmüştü. Ben de buna devam etmeye karar verdim. Bir gün Soho'da küçük bir lokantada oturmuş, gazetede çıkan bu ilanlardan birini incelerken başka bir sütundaki kısa bir haberle fena sarsıldım.

Bunda Bay John Ingles'in bindiği *Shanghai* gemisinin Marsilya'dan kalkmasından kısa bir süre sonra esrarlı bir şekilde ortadan kaybolduğu açıklanıyordu. Havanın çok iyi olmasına rağmen Ingles'in denize düştüğü sanılmaktaydı. Haber Bay Ingles'in Çin'e yaptığı hizmetlerle son buluyordu.

Çok kötü bir haberdi bu. Ingles'in ölümüyle ilgili uğursuz bir amaç seziyordum. Bir an bile bu ölümün bir kaza olduğuna inanmadım. Ingles öldürülmüştü ve bu o lanetli Büyük Dörtler'in işiydi.

Yerimde sersemlemiş gibi oturuyor, bu olayı düşünmeye çalışıyordum. Sonra gözlerim karşımda oturan adama takıldı. Pek acayip bir şekilde davranıyordu, o zamana kadar yabancıyla ilgilenmemiştim. Orta boylu, zayıf ve esmer bir adamdı. Küçük, sivri bir sakalı vardı. Karşıma öyle sessizce oturmuştu ki, geldiğini fark etmemiştim bile.

Ama şimdi davranışları bir acayıpti. Adam, öne doğru eğildi ve tabağımın kenarına tuz döktü. Ama ayrı dört yığincık halinde.

Büyük Dörtler

Hüzünlü bir sesle, “Affedersiniz,” dedi. “Bir yabancıya tuz vermek, onu ıstıraba sürüklemektir derler. Belki buna çok gerek var. Ama öyle olmayacağını umarım. Mantıklıca davranacağınızdan eminim.”

Sonra anlamlı bir tavırla kendi tabağının kenarında da tuzdan dört yığın yaptı. 4 simgesi gözden kaçmayacak kadar belliydi. Onu dikkatle süzdüm. Ne genç Templeton’ a, ne uşak yardımcısı James’e benziyordu. Karşılaştığım diğer kimselerle de bir benzerliği yoktu. Ama karşımdakinin o amansız Dört Numara olduğundan emindim. Sesi odamıza gelen o paltolu yabancıninkini biraz andırıyordu.

Etrafıma bakındım. Ne yapmam gerektiğini bilemiyordum. Düşüncelerimi okuyan adam usulca başını salladı. “Bunu hiç tavsiye etmem. Paris’teki aceleciliğinizin nelere sebep olduğunu unutmayın. Kaçma yolumu iyi seçtiğimden emin olabilirsiniz. Kusura bakmayın ama siz biraz kabalığa kaçıyorsunuz, Bay Hastings.”

Öfkeden boğularak, “Seni iblis!” dedim. “Sen şeytanın insan halisin!”

“Heyecanlısınız! Biraz heyecanlısınız. Ölmüş olan arkadaşınız soğukkanlılıkla davranmanın insana üstünlük sağladığını söyledilerdi herhalde.”

“Ondan söz etmek cüretini gösteriyorsunuz demek?” diye bağırdım. “Alçakça öldürdüğünüz o insandan? Ve şimdi buraya gelmiş...”

Sözümü kesti. “Ben buraya çok önemli ve barışçı bir sebeple geldim. Size hemen Güney Amerika’ya dönmenizi tavsiye edeceğim. Bunu yaparsanız. Büyük Dörtler de bu olaya kapanmış gözüyle bakacaklar. Böylece size ve yakınlarınıza kimse dokunmayacak. Bu bakımdan size söz veriyorum.”

Onu bayağı bulduğumu belirten bir tavırla güldüm. “Ya bu otoriterce emrinizi yerine getirmeye razı olmazsam?”

“Bu bir emir değil ki. Bunun... sadece bir uyarı olduğunu söyleyelim mi?” Adamın soğuk sesinde bir tehdit gizliydi. Usulca ekledi. “İlk ihtar bu. Bunu aldırılmazlıktan gelmemenizi tavsiye ederim.”

Sonra daha ben onun ne yapmak istediğini kavrayamadan ayağa kalkarak hızla kapıya doğru gitti. Ben de hemen yerimden fırladım. Ama ne yazık ki karşıma çıkan şişman bir adama çarptım. Kendimi toplayıncaya kadar, düşmanım da lokantadan çıkmıştı. Ondan sonra bir yığın tabak taşıyan bir garson hiç beklemediğim anda bana çarptı. Ben kapıya eriştiğim sırada siyah sakallı zayıf adam gözden kaybolmuştu.

Garson uzun uzun özür diledi. Şişman adam ise bir masaya geçmiş sakin sakin yemek söylüyordu. Olanların bir kaza sayılamayacağını gösterecek hiçbir şey yoktu. Ama ben yine de şüphelenmiştim. Çünkü Büyük Dörtler’in ajanlarıyla her yerde karşılaşabileceğinizi biliyordum.

O uyarıya aldırmadığımı söylememe gerek yok sanırım. O yüksek gaye uğruna ölümü göze almıştım. Gazetelere verdiğim ilanlara sadece iki cevap geldi. Değerli bir bilgi de elde edemedim. İkisi de bir ara Claud Darrell’le aynı oyunda rol almış kişilerden gelmişti. Hiçbiri onun özel hayatıyla ilgili bir şey bilmiyordu. Kimliği ve şimdi nerede olduğuna dair bir bilgi de yoktu.

Büyük Dörtler’den on gün kadar hiç ses çıkmadı. Bir gün dalgın dalgın Hyde Park’da ilerlerken yabancı aksanla konuşan biri bana seslendi.

“Bay Hastings; değil mi?”

Büyük Dörtler

Kaldırımın kenarında büyük bir limuzin durmuştu. Siyahlar giymiş, inciler takmış çok şık bir kadın pencereden eğilmişti. Önce Kontes Vera Rossakoff diye tanıyıp daha sonra Büyük Dörtler'in ajanı olduğunu öğrendiğimiz kadındı bu. Poirot nedense bu kadından her zaman gizli gizli hoşlanmıştı. Belki de kontesin gösterişli oluşu, ufak tefek arkadaşımın hoşuna gitmişti. Poirot zaman zaman heyecanla, "Öyle kadın binde bir bulunur," derdi. Onun can düşmanlarımızla birlik olmasına da aldırmamıştı.

Kontes, "Ah," dedi. "Uzaklaşmayın. Size söylemem gereken çok önemli bir şey var. Beni tutuklattırmaya da kalkışmayın. Çünkü bu sadece budalalık olur. Evet, siz biraz aptalsınızdır. Şimdi de uyarımıza aldırmamakla ahmaklık etmiş oluyorsunuz. Bu ikinci ihtar. Hemen İngiltere'den ayrılın. Burda bir şey yapamazsınız. Bunu size açıkça söylüyorum. Hiçbir başarı kazanamazsınız."

Soğuk soğuk, "Öyleyse beni burdan göndermek için bu kadar telaşlanmanız yersiz," diye homurdandım.

Kontes omzunu silkti. Omuzları şahaneydi. Bu tavrı da. "Bence bu da budalalık. Ben onların yerinde olsaydım burda neşeyle oyunlar oynamanıza izin verirdim. Ama bizim şefler bazı sözleriyle sizden daha zeki olan kimselere büyük bir yardımda bulunabileceğinizden korkuyorlar! Bu yüzden İngiltere'den sürüleceksiniz."

Kontesin yeteneklerimi pek beğenmediği anlaşılıyordu. Öfke mi belli etmedim. Herhalde beni kızdırmak ve önemli olmadığımı sanmamı sağlamak için özellikle bu tavırları takınmıştı.

Kadın, "Tabi sizi ortadan kaldırmak çok kolay olur," diye sözlerini sürdürdü. "Ama bazen benim hassaslığım tutar. Bu yüzden sizin için yalvardım. Bir yerde, sevimli küçük bir karınız var değil mi?

Ölmüş olan o zavallı küçük adam da size bir zarar verilmediğini öğrenseydi sevinirdi. Ben ondan daima hoşlandım. Zekiydi... Çok zekiydi! Bire karşı dört olmasaydık, herhalde bizi yenerdi. Bakın açıkça itiraf ediyorum o benden çok üstündü. Hayranlığımı göstermek için onun cenaze törenine bir çelenk gönderdim. Kırmızı güllerden yapılmış koskocaman bir şey. Kırmızı güller benim ruh halimi gösterir.”

Sessizce ve gitgide artan bir tiksintiyle kontesi dinledim.

Kadın, “Kulaklarını geriye götürerek tekme atan bir katır hali var sizde,” diye ekledi. “Neyse... Ben sizi uyardım. Şunu unutmayın üçüncü uyarı sırasında Cellat’la karşılaşacaksınız.”

Elini salladı ve araba hareket etti. Hemen otomobilin plakasını aldım ama bunun bir işe yarayacağını da sanmıyordum. Büyük Dörtler böyle ayrıntılar bakımından hiç de dikkatsiz değillerdi.

Eve giderken iyice ciddileşmiştim. Kontesin gevezelikleri sırasında bir şeyi iyice anlamıştım. Hayatım tehlikedeydi. Savaştan vazgeçmek niyetinde değildim ama ihtiyatlı davranmam ve her türlü tedbiri almam gerekiyordu.

Bütün bunları düşünür ve nasıl hareket edeceğime dair karar vermeye çalışırken telefon çaldı. Alıcıya uzandım. “Alo?”

Ciddi bir ses, “Burası St. Giles Hastanesi,” dedi. “Burda bir Çinli var. Kendisini sokakta bıçaklamışlar. Fazla yaşayacağını sanmıyoruz. Cebinde adınız ve adresiniz yazılı bir kâğıt bulduğumuz için sizi aradık.”

Çok şaşırdım. Ama bir an düşündükten sonra, “Hemen St. Giles Hastanesi’ne geliyorum,” dedim. Çinlinin rıhtımdaki gemiden karaya çıktığını tahmin ettim.

Büyük Dörtler

Tam hastaneye giderken birdenbire şüphelendim. “Acaba bu bir tuzak mı? Bir Çinliyle karşılaştığım zaman muhakkak bu işin içinde Li Chang Yen’in parmağı oluyor.” Adamlarının beni nasıl tuzağa düşürdüklerini unutmamıştım. Acaba düşmanlarım şimdi de böyle bir oyuna mı kalkışmışlardı?

Biraz düşündüm. Hastaneye gitmekle bir şey olmazdı. Bu Çinli düşmanlarımın ajanıysa güya bana bir şey açıklayacak. Ve ben de o bilgiye göre davranacaktım. Sonunda da Büyük Dörtler’in eline düşecektim. Hemen karar vermemek gerekiyordu. Her şeye inanmış gibi davranacak ama tetikte olacaktım.

St. Giles Hastanesi’ne erişir erişmez beni hemen acil yardım koğuşuna götürdüler. Çinli gözleri kapalı yatıyordu. Nefes alış pek hafifti.

Doktor, “Hemen hemen ölmek üzere,” diye fısıldadı. “Demek onu tanıyorsunuz?”

Başımı salladım. “Onu şimdiye kadar hiç görmedim.”

“O halde adınız ve adresinizin cebinde ne işi vardı? Siz Bay Hastings’siniz değil mi?”

“Evet. Ama bu olayı açıklamam imkânsız.”

“Acayip... Üzerinden çıkan kâğıtlardan onun Ingles adında birinin uşağı olduğu anlaşılıyor... Ah, demek Ingles’i tanıyorsunuz?” İrkilmem doktorun gözünden kaçmamıştı.

Demek bu adam Ingles’in uşağıydı? O halde onu daha önce görmüştüm. Ama ben Çinlileri hiçbir zaman birbirlerinden ayırmazdım. Herhalde o da Ingles’le beraber Çin’e doğru yola çıkmış; o felaket üzerine de İngiltere’ye dönmüştü. Belki de bana bir haber getirmişti. O haberi öğrenmem şarttı.

“Çinli kendinde mi?” diye sordum. “Konuşabilir mi? Bay Ingles benim eski dostlarımdandı. Belki de bu zavallı bana ondan bir haber getirdi. Bay Ingles’in on gün önce gemiden denize düştüğü sanılıyor.”

“Akli başında ama konuşacak gücü olduğunu sanmıyorum. Çok kan kaybetmiş. Tabi ona bir uyarıcı ilaç verebilirim. Ama bu bakımdan da gereken her şeyi yaptım.”

Buna rağmen Çinliye yine de iğne yaptı. Ben yatağın yanından ayrılmadım. Adamın amacıma erişmemi sağlayacak bir iki kelime söyleyeceğini umuyordum. Ama dakikalar geçti, Çinli hâlâ hareket-siz yatıyordu.

Birdenbire aklıma korkunç bir şey geldi. Ben tuzağa düşmeye başlamadım mı, diye düşündüm. Belki de bu Çinli Büyük Dörtler’in adamı ve Ingles’in uşağı rolüne girdi. Bir yerde bazı Çinli rahiplerin ölüm taklidi yapabildiklerini okumamış mıydım? Ya da Li Chang Yen, adamlarından birini bu iş için ikna etmiş olabilirdi. Dikkatli olmalıyım.”

Ben bunları düşünürken yataktaki Çinli kımıldadı. Gözlerini açarak anlaşılmas bir şeyler mırıldandı. Sonra bakışlarını bana dikti. Beni tanımış gibi bir hali yoktu. Ama bana bir şeyler söylemeye çalışıyordu. Dost ya da düşman sözlerini dinlemeliydim.

Yatağın üzerine eğildim. Ama Çinlinin söylediği kesik kesik kelimelerden bir anlam çıkaramadım. Bir ara “Hand” gibi bir şeyler mırıldandı. Biraz sonra da “Largo”ya benzer bir şey söyledi.

Ona hayretle baktım. İki kelime bir araya gelince anlamlı bir şey ortaya çıkıyordu.

“Handel’in Largosu mu?”

Büyük Dörtler

Çinli sanki evet, demek istemiş gibi çabucak gözlerini kırptı. Sonra da buna İtalyanca bir sözcük ekledi. “*Carrozza*.” Bunu yine İtalyanca birkaç kelime izledi. Sonra Çinlinin gözleri kapandı.

Doktor, beni çabucak yana itti. Çinli ölmüştü.

Şaşkın bir halde düşüncelere dalmıştım. Kendi kendime, “Handel’in *Largos*u ve *Carrozza*,” diye tekrarlardım. “Yanılmıyorsa ‘*carrozza*’ araba anlamına geliyor. Bu basit sözlerin ne anlamı olabilir? Bu adam Çinliydi, İtalyan değil. O halde neden İtalyanca konuştu? İngles’in uşağı olduğuna göre İngilizce bilmesi gerekmez miydi? Çok şaşılacak bir olay bu.”

Eve gidinceye kadar bunu düşündüm durdum. Kendi kendime. “Ah, Poirot sağ olsaydı,” diyordum. “Bu sorunu yıldırım hızıyla çözerdi.”

Kapıyı anahtarım ile açarak odama gittim. Masama bir mektup konulmuştu zarfı kayıtsızca açtım. Ama sonra heyecanla mektubu okumaya başladım.

Bunu bir avukat yollamıştı.

“Sayın Bay Hastings,

Ölen müvekkilim Mösyö Hercule Poirot’ nun talimatı üzerine size ilişikteki mektubu gönderiyorum. Mösyö Poirot bu zarfı bana ölümünden bir hafta önce verdi, ölümünden sonra belirli bir tarihte bunu size yollamamı istedi.

Saygılarımla”

İlişik zarfı elimde çevirdim. Bunun Poirot’dan olduğu kesindi. O yazıyı öyle iyi tanıyordum ki. Hem ıstırap, hem de heyecanla zarfın ucunu yırttım.

Agatha Christie

“Aziz dostum,

Sen bu mektubu aldığın zaman ben ölmüş olacağım. Benim için ağlama, sadece isteklerimi yerine getir. Bu mektubu alır almaz hemen Güney Amerika'ya dön. Bu konuda ınatçılık da etme. Çiftliğine dönmeni romantikçe nedenlerle istemiyorum. Gerekli bu. Bu Hercule Poirot'nun planının bir kısmı! Dostum Hastings gibi çok zeki bir insana daha fazlasını söylemeye gerek yok, sanırım.

Kahrolsun Büyük Dörtler! Seni öbür dünyadan selamlıyorum.

*Sadık arkadaşın
Hercule Poirot.”*

Bu şaşırtıcı mektubu tekrar tekrar okudum. Bir şey belirliydi. Bu şaşılacak adam planlarının altüst olmaması için her şeyi düşünmüş hatta kendi ölümünü bile hesaba katmıştı. Arkadaşım dehasıyla bana yol gösterecek, ben de onun emirlerini yerine getirecektim. Herhalde okyanusun ötesine eriştiğim zaman Poirot'nun talimatını bulacaktım. O arada ihtarlarını dinlediğimi sanan düşmanlarım benimle ilgilenmekten vazgeçeceklerdi. Sonra gizlice İngiltere'ye dönecek ve onları mahvedecektim.

Hemen yola çıkmamı engelleyecek hiçbir şey yoktu. Gerekli telgrafları çektim gemide kamara ayırttım bir hafta sonra da Buenos Aires'e gitmek üzere *Ansonia* gemisine bindim.

Gemi rıhtımdan ayrılırken kamarot bana bir pusula getirdi. İşkele kaldırılmadan hemen önce rıhtıma inen iriyarı, kürklü bir bey vermişti bu kâğıdı ona.

Büyük Dörtler

Pusulayı açtım. Bu kısa ve kesindi.

“Siz akıllısınız.”

Bu satırın altında büyük bir 4 sayısı vardı, için için güldüm.

Deniz fazla dalgalı değildi. Oldukça iyi bir yemek yedim. Yolcuların çoğu hakkında kendimce bir yargıya vardım. Biraz briç oynadım. Sonra da her deniz yolculuğunda olduğu gibi derin bir uykuya daldım.

Birinin beni ısrarla sarsması üzerine uyandım. Şaşkın şaşkın gözlerimi açtım. Gemi subaylarından biri üzerime eğilmişti. Ben doğrulup oturunca o da rahat bir nefes aldı.

“Neyse! Sonunda sizi uyandırabildim. Ne kadar uğraştım bilemezsiniz. Uykunuz hep böyle ağır mıdır?”

Uykum iyice açılmamıştı. Şaşkın şaşkın, “Ne oldu?” diye sordum. “Gemiye bir şey mi oldu?”

Genç adam alayla, “Ne olduğunu herhalde benden daha iyi biliyorsunuz,” dedi. “Amirallikten özel emir aldık. Sizi bekleyen destroyere bindireceğiz.”

“Niye?” diye haykırdım. “Okyanusun ortasında mı?”

“Bence bu pek esrarlı bir olay. Ama benim üzerime vazife de değil. Gemiye yerinizi alması için genç bir adam da yolladılar. Hepimize de bu olaydan söz etmememiz için emir verildi. Hatta yemin de ettirdiler bize. Lütfen kalkıp giyinir misiniz?”

Şaşkın şaşkın genç subayın isteğini yerine getirdim. Bir filika indirildi. Beni destroyere götürdüler. Orada nezaketle karşılandım. Ama bir bilgi de vermediler. Komutana beni Belçika kıyısında belirli bir yere çıkarması için emir verilmişti. O noktada bilgisi de sorumluluğu da sona eriyordu.

Ben sanki rüya görüyormuşum gibi bir duyguya kapılmıştım. Kesin bir fikre sıkıca sarılmıştım. Herhalde bu Poirot'nun planının bir bölümü, diye düşünüyordum. "Ölmüş olan arkadaşşıma güvenmeli, körcesine ilerlemeliyim."

Beni bildirilen o yere çıkardılar. Orada bir araba bekliyordu. Kısa bir süre sonra dümdüz uzanan ovalarda ilerliyorduk. O gece Brüksel'de küçük bir otelde yattım. Ertesi sabah tekrar yola çıktık. Şimdi engebeli, ağaçlıklı topraklardan geçiyorduk. Ardenne's'e girmek üzere olduğumuzu anladım. Ve birdenbire Poirot'nun ikiz kardeşinin Spa yakınlarında oturduğunu söylediğini hatırladım.

Ama Spa'ya gitmedik. Anayoldan ayrılarak ağaçlıklı tepelere tırmandık. Sonunda küçük bir köye ve bir yamaçtaki beyaz bir vilaya eriştik. Araba evin yeşil kapısının önünde durdu.

Ben otomobilden inerken villanın kapısı da açıldı. Eşikte beliren yaşlı uşak Fransızca konuşarak beni selamlayıp, "Mösyö Hastings?" diye sordu. "Sizi bekliyorlardı. Lütfen şöyle buyurunuz."

Beni holden geçirerek arkadaki bir kapıyı açtı. İçeri girmem için yana çekildi.

Gözlerimi kırptım. Çünkü batıya bakan oda akşam güneşinin ışıklarıyla doluydu. Sonra gözlerim bu aydınlığa alıştı ve beni bekleyen kimseyi gördüm. İki elini birden uzatmıştı.

O... ah, hayır... Bu imkânsızdı... Ama evet!

"Poirot!" diye bağırdım. Ve ilk defa o zaman arkadaşşımin beni sevgiyle kucaklamasına da izin verdim.

"Evet, evet, benim dostum! Hercule Poirot'yu öldürmek o kadar kolay değildir."

"Ama... Neden?"

Büyük Dörtler

“*Bir savaş hilesi* bu, dostum, *bir savaş hilesi*. Artık son darbe-yi indirmek için her şey hazır.”

“Ama bana bunu açıklayabilirdin.”

“Hayır, açıklayamazdım, Hastings. Yoksa cenaze töreninde hiçbir zaman öyle davranamazdın. Ama bilmediğin için her şey istediğim gibi oldu. Büyük Dörtler de senin o halin yüzünden öldüğüm-e inandılar.”

“Ama çektiğim azap...”

“Benim duygusuz olduğumu sanma. Bu oyunu biraz da seni düşündüğüm için yaptım. Kendi hayatımı tehlikeye atmaya hazırdım. Ama seni devamlı olarak ölüme sürüklemek hoşuma gitmiyordu. Patlamadan sonra aklıma parlak bir fikir geldi. Doktor Ridgeway de planımı uygulamama yardım etti. Ben ölmüştüm, sen de Güney Amerika’ya dönecektin. Ama dostum sen buna razı olmadın. Sonunda ben de avukat yoluyla sana o mektubu yollamak zorunda kaldım. Ama artık burdasın, önemli olan da bu. Şimdi son saldırıya kadar burada saklanacağız.”

BÖLÜM 17

Dört Numara Bir Oyunu Kazanıyor

Ardenne's'deki sakin sığınağımızdan dünyada olayların gelişmesini izledik. Sürüyle gazete geliyordu. Poirot'ya ayrıca her gün büyük şişkin bir zarf da yolluyorlardı. Herhalde bunun içinde raporlar vardı. Arkadaşım bunları bana hiçbir zaman göstermiyordu. Ama onun halinden haberlerin iyi olup olmadığını hemen anlıyordum. Poirot şimdiki planımızdan başka hiçbir şeyin başarı sağlamayacağına inanıyordu hâlâ.

Bir gün, "Küçük bir nokta var, Hastings," dedi. "Her zaman ölümüne sebep olacağımdan korkuyordum. Bu yüzden sinirlerim geriliyordu. Bir kedi gibi daima tetikteydim. Ama artık memnunum. Güney Amerika'ya erişen Arthur Hastings'in bir sahtekâr olduğunu fark etseler bile durum değişmeyecek. Ama böyle bir şey olacağını sanmıyorum. Herhalde grup Güney Amerika'ya seni tanıyan bir ajan yollayacak değil. Ama durum anlaşılrsa bile Büyük Dörtler senin zekice bir oyunla kendi başına onları aldatmaya çalıştığını sanacaklar. Nerde olduğunu anlamak için ciddi bir çaba da göstermeyecekler önemli bir noktaya yani benim öldüğüme gerçek-

Büyük Dörtler

ten inanıyorlar. Onun için çabalarını sürdürecekteler ve planlarını geliştirecekler.”

Heyecanla sordum. “Sonra?”

“İşte o zaman Hercule Poirot dirilecek! On ikiye bir kala tekrar ortaya çıkacak. Herkesin aklını karıştıracak. Ve kendisine özgü o eşsiz yöntemleriyle zafer kazanacak.”

Poirot’nun kendini beğenmişliğinin artık müzminleştiğini ve her türlü saldırıya karşı koyacağını anladım. “Ama bir, iki oyunu düşmanlarımız kazandı,” diye hatırlatmaktan kendimi alamadım.

Ama Hercule Poirot’nun kendi yöntemlerine olan hayranlığını hiçbir şey azaltamazdı. “Buraya bak, Hastings. Bu iskambillerle yapılan oyunlara benziyor. Herhalde sözünü ettiğim oyunu görmüşsündür. Dört vale alırsın. Bunları dağıtır, birini destenin üstüne, birini en altına koyarsın. Diğer ikisini de yine destenin içine sokarsın. Kâğıtları kestirir ve karıştırırsın. Ve bir de bakarsın valeler yine yan yana. İşte benim amacım da bu. Şimdiye kadar Büyük Dörtler’den kâh şu üyeyle, kâh bu üyeyle uğraştım. Ama onları valeler gibi bir araya getirirsem, hepsini de bir vuruşta mahvederim.”

“Onları bir araya nasıl getireceksin?” diye sordum.

“Uygun anı bekleyerek. Onlar saldırıya hazır oluncaya kadar saklanarak.”

“Ama çok uzun bir süre bekleyebiliriz,” diye homurdandım.

“Ah, sevgili Hastings, sen çok sabırsızsındır. Ama hayır fazla beklemeyeceğiz. Onların tek korktukları insan yani ben artık ortadan kalktım. Büyük Dörtler iki üç ay sonra harekete geçeceklerdir.”

“Ortadan kalktı” kelimeleri bana Ingles’i ve adamın korkunç ölümünü hatırlattı. O zaman St. Giles Hastanesi’nde ölmek üzere olan Çinlinin sözlerini Poirot’ya anlatmadığım aklıma geldi.

Arkadaşım hikâyemi büyük bir dikkatle dinledi.

“İngles’in uşağı ha? Ve adam İtalyanca birkaç kelime söyledi, öyle mi? Çok garip.”

“Bu yüzden bunun Büyük Dörtler’in bir oyunu olduğunu düşündüm.”

“Yürüttüğün mantık hatalı, Hastings. Küçük gri hücrelerini kullan. Eğer düşmanların seni aldatmak isteselerdi Çinlinin yarım yamalak İngilizcesi ile bir iki kelime söylemesini sağlardı. Hayır, adam doğruyu söylüyordu. Bana, onun o sözlerini tekrarla.”

“Önce Çinli Handel’in Largo’sundan söz etti. Sonra da *car-rozza* sözcüğüne benzer bir şey söyledi. Bu ‘araba’ anlamına geliyor değil mi?”

“Çinli başka bir şey söylemedi mi?”

“Sonunda ‘Cara’ diye fısıldadı sanırım. Galiba bir de kadın adı söyledi. Yanılmıyorsam, ‘Zia,’ dedi. Ya da buna benzer bir şey. Ama bunların asıl konuyla bir ilgisi olduğunu da sanmıyorum.”

“Yanılıyorsun, Hastings. Cara Zia kelimeleri önemli. Hem de çok önemli!

“Anlayamıyorum.”

“Sevgili dostum, sen hiçbir zaman anlayamıyorsun. Zaten İngilizler coğrafya bilmezler.”

“Coğrafya mı?” diye bağırdım. “Bütün bunların coğrafyayla ne ilgisi var?”

“Biraz düşün dostum...”

Poirot her zamanki gibi daha fazla bir açıklama yapmaya yanaşmadı. Onun en sinirime dokunan taraflarından biri de buydu.

Büyük Dörtler

Ama arkadaşımın, sanki bir zafer kazanmış gibi pek keyifli olduğunu fark ettim.

Günler geçti. Güzel ama biraz tekdüze günlerdi bunlar. Villada kitap çoktu. Etrafta dolaşmak da hoşuma gidiyordu. Ama bazen bu zoraki hareketsizlikten sinirleniyor, Poirot'nun sakin ve mutlu haline de şaşıyordum. Bu sakin yaşantımızı bozacak hiçbir şey de olmuyordu. Büyük Dörtler'le ilgili haberler haziranın sonunda geldi. Poirot'nun onlara tanıdığı sürenin de sonuydu bu.

Bir sabah erkenden villaya bir araba geldi. Bu o sakin günlere göre olağanüstü bir olaydı. Merakımı gidermek için hemen koştum. Poirot odada oturmuş benim yaşlarımda yakışıklı bir genç adamla konuşuyordu.

Beni tanıştırdı. "Hastings, bu Yüzbaşı Harvey. Sizin Gizli Servis'in en ünlü ajanlarından biri."

Genç adam neşeyle güldü. "Korkarım hiç de ünlü değilim."

"Böyle şeyleri bilenler kendisini tanır demek istedim. Yüzbaşı Harvey'in dostları ve tanıdıkları onun nazik ama kafasız bir genç olduğunu ve dans etmekten başka bir şey düşünmediğini sanıyorlar."

İkimiz de bir kahkaha attık.

Poirot, "Şimdi işimize bakalım," dedi. "Yüzbaşı Harvey, demek zamanın geldiğini düşünüyorsunuz?"

"Bundan eminiz, efendim. Çin siyasi bakımdan dün tamamen terk edildi. Kimse orda neler olduğunu bilmiyor. Ne telsizle, ne de başka bir şekilde hiçbir haber gelmedi. Ani bir olay... Ve sessizlik."

"Demek Li Chang Yen harekete geçti. Ya diğerleri?"

"Abe Ryland bir hafta önce tekrar İngiltere'ye geldi. Dün de kıtayı terk etti."

“Madam Olivier?”

“O da dün gece Paris’ten ayrıldı.”

“İtalya’ya mı gitti?”

“Evet, İtalya’ya, efendim. Anladığımız kadarıyla onlar sizin bildirdiğiniz sayfiye yerine gidiyorlar. Ama açıkçası bunu nasıl öğrendiğinizi anlayamadık...”

“Ah, bu benim başarım değil. Bu Hastings’in işi. O zekâsını gizlemeye çalışır. Ama aslında çok zekidir.”

Harvey, bana takdirle baktı. Ben de çok sıkıldım. Poirot, “Demek her şey yolunda?” diye mırıldandı. Arkadaşımın rengi uçmuştu ve son derecede de ciddiydi. “Vakit geldi. Bütün hazırlıklar yapıldı mı?”

“Emrettiğiniz her şey yerine getirildi. İtalya, Fransa ve İngiltere hükümetleri sizi bekliyorlar. Hep birlikte ahenkle de çalışıyorlar.”

Poirot alayla, “Yani bu da yeni bir milletlerarası anlaşma...” dedi. “Desjardeaux’nun sonunda bana inanmasına sevindim. Eh, neyse artık yola çıkabiliriz. Daha doğrusu ben yola çıkacağım. Sen burda kalacaksın, Hastings. Evet, senden rica ediyorum. Çok da ciddiym, dostum.”

Ona inanıyordum ama böyle geride bırakılmaya razı olacak da değildim. Tartışmamız kısa ama kesin oldu.

Poirot ancak trenle Paris’e giderken bana yanında olduğuma sevindiğini açıkladı.

“Senin de bir rolün olacak, Hastings. Önemli bir rolün! Sensiz başarısızlığa da uğrayabilirim. Ama buna rağmen sana geride kalmanı söylememin görevim olduğunu düşünüyordum.”

Büyük Dörtler

“Demek tehlike var?”

“Dostum, Büyük Dörtler’in olduğu yerde her zaman tehlike vardır.”

Paris’e erişince Doğu Garı’na gittik ve Poirot o zaman nereye yolculuk yapacağımızı da söyledi. Bolzano ve İtalyan trollerine gidiyorduk.

Yolculuğumuz sırasında Harvey’in yokluğundan yararlanıp neden randevuları benim ortaya çıkardığımı söylediğini sordum.

“Çünkü bunu gerçekten sen öğrendin, Hastings. Ingles’in bu bilgiyi nasıl ele geçirdiğini bilmiyorum. Ama o bu sırrı öğrenmeyi başarmış. Ve bu haberi uşağıyla bize yollamaya çalışmış. Dostum, biz Karersee’ye gidiyoruz. Orasının yeni İtalyanca adı Lago di Carrezza. Largo ve ‘*Cara Zia*’ sözlerinin ne anlama geldiğini anladın mı şimdi? Tabi buna Handel’in ismini senin hayalin ekledi. Bay Ingles bize buluşma yerini açıklamaya çalışmıştı.

“Karersee?” diye tekrarladım. “Bu adı hiç duymadım.”

“Sana her zaman İngilizlerin coğrafya bilmediklerini söylüyorum ya! Aslında orası çok ünlü ve Dolomitler’de, bin iki yüz metre yüksekte pek güzel yazlık bir sayfiye yeridir.”

“Büyük Dörtler, bu her tarafa uzak olan yerde mi buluşacaklar?”

“Bence onların merkezi Karersee’de. İşaret verildi; Dörtler birdenbire ortadan kaybolmak ve dağdaki merkezlerinden emirler vermek niyetindeler. Ben araştırma yaptım. Orada taş ve maden ocakları varmış. Görünüşte küçük bir İtalyan şirketi işletiyormuş bunları. Ama aslında şirket Abe Ryland’ınmış. Dağın içine tüneller oyulduğundan ve oraya sığınak yapıldığından eminim. Grubun li-

derleri ordan telsizle her memleketteki adamlarına emirler verecekler. Ve Dolomitler'deki o dağdan dünyanın yeni diktatörleri ortaya çıkacak. Daha doğrusu Hercule Poirot olmasaydı çıkacaklardı.”

“Bütün bunlara ciddi olarak inanıyor musun? Uygarlığın ordularını ve silahlarını unutma.”

“Peki ya Rusya'dakiler, Hastings? Rusya'da daha büyük bir tehlike. Madam Olivier'ın deneyleri açıkladığından daha da fazla ilerlemişti. Onun atom bombası yaptığından da eminim. Ayrıca havadaki nitrojenle yaptığı deneyler de çok ilginçti. Manyetik alanla ilgili buluşlarını da unutma. Kadın, belirli bir noktaya yoğun bir ışı-nı verebiliyor. Madam Olivier'ın ne kadar ilerlediğini kesinlikle kimse bilmiyor. Ama onun açıkladığından daha fazla bilgisi olduğu muhakkak. O kadın bir dâhi. Curieler onun yanında bir hiç... Onun dehasına Abe Ryland'ın hemen hemen sonsuz servetini, Li Chang Yen'in yönetme ve planlama bakımından çok üstün olan kafasını ekle. Anlayacağın uygarlığın başı dertte.”

Poirot'nun bu sözleri beni düşündürdü! Arkadaşım bazen aşırıya kaçardı ama durup dururken herkesi telaşlandırmaya da meraklı değildi. İlk defa o zaman ne kadar umutsuzca bir savaşa girişmiş olduğumuzu anladım.

Kısa bir süre sonra Harvey tekrar yanımıza geldi ve seyahatimize devam ettik.

Bolzano'ya öğleye doğru eriştik. Ondan sonra da yolumuza otomobille devam edecektik. Kasabanın ortasındaki alanda birkaç büyük, mavi araba bekliyordu. Biz üçümüz, bunlardan birine bindik. Poirot havanın sıcak olmasına rağmen kalın bir palto giymiş boynu-

Büyük Dörtler

na da bir atkı dolamıştı. Sadece gözleri ve kulaklarının uçları gözü-küyordu.

Bu bir ihtiyat tedbiri miydi, yoksa arkadaşım her zamanki gibi soğuk almaktan mı korkuyordu; bilmiyorum. Araba yolculuğumuz bir, iki saat sürdü. Yolun ilk bölümünde bir tarafında şırl şırl şelalenin olduğu bir uçurumu izledik. Sonra birkaç mil boyu süren yeşil bir vadi boyunca ilerledik. Hâlâ yukarı tırmanırken sıkışık çam ormanlarının arasında kümeler oluşturmuş çıplak kayalar görüldü. Yol döne döne dağa tırmanıyordu. Sonunda bir çam ormanından geçerek, büyük bir otelin önünde durmuştuk. Gelmiştik.

Odalarımız ayrılmıştı. Harvey, bizi yukarı çıkardı. Odalarımızın pencereleri kayalık tepelere ve bunlara doğru yükselen çamlı yamaçlara bakıyordu.

Poirot, onları işaret etti. “Orda mı?” Sesi alçaktı.

Harvey, “Evet,” diye cevap verdi. “Orda Felsenlabyrinth adlı bir yer var. İri kayalar pek acayip bir şekilde üst üste yığılmışlar. Aralarından da bir patika kıvrılarak geçiyor. Taş ocağı bunun sonunda. Ama gizli merkezin giriş yerinin Felsenlabyrinth’ta olduğunu sanıyoruz.”

Poirot başını salladı. “Anlıyorum...” Sonra da bana döndü. “Gel dostum. Aşağıya inip bahçeye çıkalım. Biraz güneşlenelim.”

“Bu akıllıca bir şey olur mu?” diye sordum. Arkadaşım omzunu silkti.

Güneş pek hoşuma gitti. Hatta ışınları biraz gözümü de aldı. Çay yerine, koyu birer kahve içtik. Sonra yukarı çıkarak, eşyalarımızı yerleştirdik. Poirot’yla konuşmak imkânsızdı yine. Arkadaşım derin düşüncelere dalmıştı. Bir, iki kere başını sallayarak içini çektiğini fark ettim.

Bizim gibi Bolzano’da, trenden inen bir adam ilgimi çekmişti. Özel bir otomobil karşılaşmıştı onu. Ufak tefek bir adamdı. Dikkatimi çekmesinin nedeni onun da Poirot gibi iyice sarınıp bürünmüş olmasıydı.

Hatta o daha da örtünmüştü. Palto ve atkısından başka iri, mavimsi camlı gözlükleri de vardı. Onun Büyük Dörtler’in ajanı olduğunu düşünüyordum. Ama Poirot bu fikrime pek aldırmadı. Yatak odasının penceresinden sarktığım zaman adamın otelin bahçesinde bir aşağı, bir yukarı dolaştığını gördüm. Bunu Poirot’ya haber verdiğim zaman arkadaşım, “Belki de sen haklısın,” diye mırıldandı.

Poirot’ya akşam yemeği için aşağıya inmemizin hiç doğru olmayacağını söyledim. Ama o ısrar etti. Yemek salonuna bir hayli geç gittik. Garson bizi pencerenin önündeki bir masaya götürdü. Yerimize geçerken bir bağırma ve kırılan tabakların şangırtısı dikkatimizi çekti. Garson bir tabak yemeği yanımızdaki masada oturan adamın başından aşağıya geçirmişti. Şef garson koşarak müşteriden uzun uzun özür diledi.

Daha sonra suçlu garson bize çorbalarımızı getirdiği zaman Poirot, ona, “Talihsiz bir kaza,” dedi. “Ama suç sizde değildi.”

“Mösyö bunu gördü demek? Gerçekten de suç bende değildi. Tam yemeği getirdiğim sırada o bey yerinden fırladı. Bir kriz geçirmek üzere olduğunu sandım. O kazaya engel olamadım.”

Poirot’nun yeşil gözlerinde o çok iyi tanıdığım ışıltı belirmişti. Garson uzaklaşırken bana usulca, “Hastings, gördün mü?” diye fısıldadı. “Hercule Poirot’nun sağ salim ortaya çıkması nasıl bir etki yaptı.”

“Yani...” Sözlerime devam edemedim. Çünkü arkadaşım, elini usulca dizime koymuştu.

Büyük Dörtler

Heyecanla, “Bak, Hastings, bak,” diye mırıldandı. “*Ekmek kırıntılarını ne yaptığını görüyor musun? İşte Dört Numara o!*”

Gerçekten de yanımızdaki masada oturan adam küçük ekmek parçacıklarıyla oynayıp duruyordu. Rengi iyice uçmuştu.

Onu dikkatle inceledim. Bıyığı ve sakalı yoktu. Yüzü tombul ve şiş gibiydi. Bozuk rengi sağlığının iyi olmadığını gösteriyordu. Gözlerinin altında morluklar vardı. Burnundan ağzının kenarlarına doğru derin çizgiler iniyordu. Otuz beş kırk beş yaş arasında gözü-küyordu. Dört Numara’nın daha önce oynadığı rolleri düşündüm. Bu adam, karşılaştığımız o kimselere hiç benzemiyordu. Gerçekten de ekmeklerle oynamasaydı onun Dört Numara olduğuna kesinlikle inanmazdım. Neyse ki adam kendisini ele veren o özelliğinin farkında da değildi.

“O seni tanıdı, Poirot,” diye cevap verdim. “Aşağıya inmeyecektin.”

“Sevgili, Hastings ben üç ay önce ölü rolünü sırf bu an için oynadım.”

“Dört Numara’yı şaşırtmak için mi?”

“Onu ya çabucak hareket etmesi ya da hiçbir şey yapmadan beklemesi gereken bir anda yakalayarak şaşırtmak için. Ve bizim şu üstünlüğümüz de var. Adam kendisini tanıdığımızı bilmiyor. Yeni kılığıyla güvende olduğunu sanıyor. Huzur içinde yatsın; Flossie Monro! Adamın o alışkanlığını bize o zavallı açıkladı.”

“Şimdi ne olacak?” diye sordum.

“Ne olabilir? Dört Numara, tam grubun planları uygulanacağı sırada korktukları tek adamın mucize sayılacak bir şekilde dirilmiş olduğunu gördü. Madam Olivier’la Abe Ryland bugün burda ye-

mek yemişler. Onların Cortina'ya gittikleri de sanılıyor. Ama biz o ikisinin gizli yerlerine çekildiklerini biliyoruz. 'Neler biliyorlar?' İşte Dört Numara şu anda kendi kendisine bu soruyu soruyor. Tehlikeyi göze alamıyor. Onun için ne pahasına olursa olsun, beni ortadan kaldırması gerekiyor. Eh, bırakalım Hercule Poirot'yu ortadan kaldırsın. Ben hazırım."

Poirot'nun konuşması bittiği sırada yan masadaki adam da yerinden kalkarak yemek salonundan çıktı.

Poirot sakın sakın, "Hazırlık yapmaya gitti," dedi. "Kahvemizi terasta içelim mi, dostum? Orası daha güzel sanırım. Gidip paltomu alayım..."

Terasa çıktım. Biraz endişeliydim. Poirot'nun güvenli hali içimin rahatlamasına yetmiyordu. Ama tetikte olduğumuz sürece başımıza bir şey geleceğini de sanmıyordum. Dikkatli davranmaya karar verdim.

Poirot ancak beş dakika sonra bana katıldı. Her zamanki gibi soğuğa karşı iyice sarınıp bürünmüş atkısını da boynuna sarmıştı. Yanıma oturarak kahvesini yudumladı.

"Sadece İngiltere'de kahve pek kötü. Avrupa'da kahvenin yapılış tarzının sindirim için ne kadar önemli olduğunu biliyorlar."

Konuşması sona ererken yemek salonunda yanımızdaki masada oturan adam birdenbire terasta belirdi. Hiç duraklamadan bir sandalye çekip yanımıza oturdu.

İngilizce, "Size katılmanın bir sakıncası olmadığını umarım," dedi.

Poirot, "Tabi yok, mösyö," diye cevap verdi.

Büyük Dörtler

İyice endişelendim. Evet, otelin terasındaydık, etrafımızda bir sürü insan vardı. Ama yine de sınırlarım gerilmişti. Tehlikenin yaklaşmış olduğunu seziyordum.

Dört Numara ise sakın bir tavırla gevezelik edip duruyordu. Onun gerçek bir turistten başka bir şey olduğuna inanmak zordu. Gezintilerden arabayla yapılan yolculuklardan söz ediyordu. O civarı iyi tanıdığını anlatıyordu.

Cebinden piposunu çıkararak bunu yakmaya çalıştı. Poirot'da cebinden tabakasını çıkardı. İnce sigaralarından birini dudaklarının arasına sıkıştırırken yabancı elinde kibritle öne doğru eğildi.

“İzin verin de sigaranızı yakayım.”

Aynı anda ışıklar birdenbire söndü. Bir cam şıkırtısı duydum. Sonra burnuma keskin kokulu bir şey dayandı. Boğuluyordum...

BÖLÜM 18

Felsenlabyrinth

Galiba baygınlığım sadece bir dakika sürdü. Kendime geldiğim zaman iki adamın arasındaydım. Onlar beni yürütmeye çalışıyorlardı. Kollarıma girerek, ağırlığımı paylaşıyorlardı. Ağzıma bir tıkaç sokulmuştu. Ortalık zifiri karanlıktı. Ama yine de dışarıda olmadığımızı, otelin içerisinde bir yerden geçtiğimizi anladım. Etrafta bir sürü insan türlü dillerde bağıyor ve ışıklara ne olduğunu soruyordu. Düşmanlarım beni bir merdivenden indirdiler. Bodrumdaki bir koridordan geçtik. Otelin arkasındaki camlı bir kapıdan tekrar, dışarı çıktık. Bir dakika sonra çamlıktaydık.

Başka birinin de benimle aynı durumda olduğunu hissetmiştim Poirot'da bu cüretli saldırının kurbanı olmuştu.

Dört Numara büyük bir cüretle davranmış ve oyunu da kazanmıştı. Adamın hemen etkisini gösteren bir anestezi maddesi kullandığı anlaşılıyordu. Belki de bu etil kloriddi. Küçük bir ampulü burunumuzun dibinde kırvermişti. Sonra o karanlıkta herhalde yakındaki bir masada oturan suç ortakları tıkaçları ağzımıza sokmuş ve peşlerine takılacakları şaşırtmak için bizi otelin içinden geçirmişlerdi.

Büyük Dörtler

Ondan sonraki saati anlatamam. Ağaçların arasından müthiş bir hızla ilerledik. Bir yamaca tırmanıyorduk. Sonunda dağın yanında bir açıklığa çıktık. Hemen önümüzde acayip şekilli kayalar ve taşlardan oluşmuş bir yığın vardı.

Harvey'nin sözünü ettiği Felsenlabyrinth bu olacaktı. Kısa bir süre sonra buradaki dolambaçlı yollardan ilerliyorduk. Sanki burası kötü bir cin tarafından hazırlanmış bir yerdi.

Birdenbire durduk. Yolumuzun üzerinde koskocaman bir kaya duruyordu. Adamlardan biri eğilerek, yerdeki bir şeyi itti. Kaya sessizce eksenini üzerinde döndü ve dağın yamacında bir tünelin ağzına benzeyen bir açıklık belirdi.

Düşmanlarımız bizi hızla buradan içeri soktular. Tünel dardı. Ama bir süre sonra genişledi. Çok geçmeden de kayanın içine oyulmuş bir odaya erişti. Burada elektrik lambaları yanıyordu. Ağzımızdaki tıkaçları çıkardılar. Dört Numara'nın bir işareti üzerine yardımcıları üzerimizi arayarak bütün eşyalarımızı aldılar. Bunların arasında Poirot'nun küçük tabancası vardı. Dört Numara ise durmuş zaferle bizi seyreliyordu.

Adamlar tabancayı bir masanın üzerine fırlatırken yüreğime de indi. Yenilmiştik. Artık umut yoktu. Üstelik düşmanlarımızın sayısı bizimkinden çok fazlaydı.

Dört Numara alayla, "Büyük Dörtler'in merkezine hoş geldiniz, Mösyö Poirot," dedi. "Sizinle tekrar karşılaşmak benim için beklenmedik bir zevk. Ama sırf bunun için mezardan çıkıp hayata dönmeğe değer miydi?"

Poirot cevap vermedi.

Bense ona bakmaya cesaret edemiyordum.

Dört Numara ekledi. “Şöyle buyurun. Gelişiniz iş arkadaşlarınızı biraz şaşırtacak.”

Duvardaki küçük ve dar bir kapıyı işaret ediyordu. Oradan girdik ve kendimizi başka bir odada bulduk. Bunun dibinde bir masa vardı. Etrafına dört koltuk dizilmişti. Baştaki yer boştu. Sadece koltuğun arkasına bir mandarin pelerini atılmıştı, ikinci koltukta Abe Ryland oturmuş sigara içiyordu, üçüncüsünde ise Madam Olivier arkasına yaslanmıştı. Bir rahibeninkini andıran yüzünde siyah gözleri yine alev alev yanıyordu sanki. Dört Numara da yerine geçti.

İşte artık Büyük Dörtler’in karşısındaydık.

Li Chang Yen’in boş yerine bakarken onun varlığını daha da kuvvetle hissettim. Adam uzaklarda, Çin’deydi. Ama bu iğrenç grubu de o kontrol ediyor ve yönetiyordu.

Madam Olivier bizi gördüğü zaman hafifçe bağırdı. Kendisine daha hâkim olan Ryland sadece sigaranın yerini değiştirerek, kır kaşlarını kaldırdı.

Amerikalı ağır ağır, “Mösyö Hercule Poirot,” dedi. “Çok güzel bir sürpriz bu. Bizi iyi kandırdınız. Ölmüş ve gömülmüş olduğunuza gerçekten inanıyorduk. Ama zararı yok. Artık sonunuz, geldi.” Sesi buz gibiydi.

Madam Olivier sesini çıkarmadı. Ama gözleri pırıl pırıldı. Ağır ağır gülümsemesi hiç hoşuma gitmedi.

Poirot sakın sakın, “Madam,” dedi. “Ve mösyöler. İyi akşamlar.”

Beklemediğim bir şey, sesindeki acayip bir ifade çabucak dönerek arkadaşşıma bakmama neden oldu. Poirot çok sakindi. Ama bana Belçikalının hali tavrı değişmiş gibi geliyordu.

Büyük Dörtler

Arkamızdaki perdeler dalgalandı ve Kontes Vera Rossakoff içeri girdi.

Dört Numara, “Ah,” diye mınıldandı. “Güvendiğimiz, değerli yardımcımız. Bakın eski bir dostunuz geldi.”

Kontes gereksiz bir heyecanla hızla döndü. “Tanrım,” diye bağırdı. “O küçük adam bu! Ah, o da kedi gibi dokuz canlı. Ah, küçük adam, küçük adam! Neden bu işe karıştınız bilmem ki?”

Poirot eğildi. “Madam, ben de Napoleon gibiyim. Büyük orduların tarafını tutarım.”

Belçikalı konuşurken kontesin gözlerinde birdenbire şüphe dolu bir ifade belirdi. Aynı anda farkına varmadan sezdiğim gerçeği anladım.

Yanımdaki adam Hercule Poirot değildi!

Arkadaşıma çok benziyordu. Şaşılacak kadar benziyordu. Başы yumurta biçimiydi. Kendini beğenmiş bir tavırla duruyordu. Hafifçe tombuldu. Ama sesi başkaydı. Gözleri de yeşil değil, koyu renkti sanırım. Sonra bıyıkları, o ünlü bıyıkları...

Kontesin bağırması üzerine daldığım düşüncelerden uyandım. Kadın yaklaştı. Sesi heyecanla titriyordu. “Sizi aldatmışlar, bu adam Hercule Poirot değil!”

Dört Numara bu sözlere inanamıyormuş gibi haykırdı. Ama kontes eğilerek Poirot’nun bıyığını çekiştirdi, elinde kaldı bu. Ve o zaman gerçek de kesinlikle ortaya çıktı. Çünkü bu adamın üst dudağında yüzünün ifadesini tamamıyla değiştiren bir yara izi vardı.

Dört Numara, “Hercule Poirot değil mi o?” diye homurdandı. “O halde kim?”

“Biliyorum!” diye bağırdım. Sonra da her şeyi mahvettiğimden korkarak durakladım.

Ama yine “Poirot” diye tanımlayacağım adam cesaret vermek istiyormuş gibi bana döndü. “İsterseniz söyleyebilirsiniz... Artık hiçbir şey durumu değiştiremez. Oyunumuz başarılı oldu.”

Ağır ağır, “Bu Achille Poirot,” diye açıkladım. “Hercule Poirot’nun ikiz kardeşi.”

Ryland sert bir şekilde, “Olamaz!” dedi ama çok sarsılmış, olduğu belliydi.

Achille memnun memnun, “Hercule’un planı başarıya erişti,” diye gülümsedi.

Dört Numara ileri atıldı. Sert sesi tehdit doluydu. “Başarıya erişti ha? Birkaç dakika sonra öleceğinizin farkında mısınız? Öleceğinizin?”

Achille Poirot ciddi bir tavırla, “Evet,” dedi. “Tabi farkındayım. Asıl siz insanın hayatı karşılığı başarıyı satın alabileceğini anlayamıyorsunuz. Savaşta birçok insan vatanları uğruna canlarını verdiler. Ben de aynı şekilde bütün dünya için hayatımı vermeye hazırım.”

O zaman, hayatımı vermeye ben de hazırım, diye düşündüm. Ama önceden benim fikrimi de alsalardı daha iyi olurdu. Sonra Poirot’nun Ardennes’de kalmam için ne kadar ısrar ettiğini hatırladım ve kırgınlığım da geçti.

Ryland alayla sordu. “Hayatınızı vermekle dünyanın eline ne geçeceğini sanıyorsunuz?”

“Hercule’un planının inceliğini anlayamadığınız belli. Bir kere bu gizli merkeziniz aylardan beri biliniyordu. Otelde çalışanlar, müşteriler ve diğerlerinin Gizli Servis’ten ajanlar ve polis memurları olduklarını size açıklamam gerekiyor. Dağın etrafı sarıldı. Belki bu gizli merkezin birden fazla çıkış yeri var. Ama öyle de olsa yine kaçamayacaksınız. Harekâtı dışarda Hercule yönetiyor. Bu gece

Büyük Dörtler

ayakkabılarıma kokulu bir madde sürüldü. Hercule'ün yerini almak için terasa inmeden önce dediğim gibi ayakkabılarıma kokulu bir maddeden bol bol sürdüler. Av köpekleri şimdi bu kokuyu izliyorlar. Tabi sonunda hiç şaşırmadan Felsenlabyrinth'teki kayaya, yani o giriş yerine erişecekler. Anlıyorsunuz ya? Ne yaparsanız yapın, tuzağa düştünüz. Kaçamazsınız."

Madam Olivier birdenbire bir kahkaha attı. "Yanılıyorsunuz, kaçmamız için bir yol var. Biz de bunu yaparken aynı zamanda Samson gibi düşmanlarımızı da ortadan kaldırırsınız. Burayı havaya uçuracağız, dostum. Buna ne diyorsunuz?"

Abe Ryland, Achille Poirot'yu süzüyordu. "Ya bu adam yalan söylüyorsa?" Sesi boğuklaşmıştı.

Belçikalı omzunu silkti. "Bir saat sonra şafak sökecek. O zaman doğruyu söyleyip söylemediğimi anlarsınız. Her şeyi kendi gözlerinizle görürsünüz. Bizimkilerin şimdiye kadar Felsenlabyrinth'ın giriş yollarına erişmiş olmaları gerekiyor."

Daha bu sözler sona ererken uzaklarda bir sarsıntı oldu. Bir adam anlaşılmasa bir şeyler haykırarak odaya daldı. Ryland ayağa fırlayarak dışarı koştu. Madam Olivier odanın dibine doğru giderek o zamana kadar fark etmediğim bir kapıyı açtı. Bunun aralığından içeride büyük ve mükemmel bir laboratuvar olduğunu gördüm. Bu Paris'tekine benziyordu. Dört Numara da dışarı çıktı. Geri döndüğü zaman elinde bir tabanca vardı. Bunu kontese verdi.

Öfkeyle, "Artık kaçmaları imkânsız," dedi. "Ama bu sizde dursun." Tekrar dışarı fırladı.

Kontes bize yaklaşarak bir süre Belçikalıyı dikkatle süzdü. Sonra da birdenbire güldü. "Çok zekisiniz, Mösyö Achille Poirot." Sesi alaylıydı.

“Madam sizinle ciddi bir şekilde konuşalım. Bizi yalnız bırakmalarını iyi oldu. Fiyatınız nedir?”

“Anlayamadım. Ne fiyatı?”

“Madam, kaçmamıza yardım edebilirsiniz. Bu merkezin gizli çıkış yollarını herhalde biliyorsunuz. Bu yüzden size fiyatınızı sordum.”

Kontes yine güldü. “Ben verebileceğinizden çok daha fazlasını isterim, küçük adam. Dünyadaki bütün parayı da verseniz, beni yine de satın alamazsınız.”

“Madam, ben paradan söz etmiyordum ki. Ben zeki bir insanım. Ama bir gerçeği unutmamalısınız. *Her insanın bir fiyatı vardır.* Ben de size hayatımıza ve özgürlüğünüze karşılık, çok istediğiniz o, şeyi vereceğini.”

“Demek siz bir sihirbazsınız?”

“İsterseniz öyle de diyebilirsiniz.”

Kontes birdenbire alay etmekten vazgeçti. “Budala! İstediklerimi verecekmiş! Düşmanlarımdan intikam alabilir misiniz? Bana gençlik, güzellik ve neşemi geri verebilir misiniz? Ölüleri canlandırabilir misiniz?”

Achille Poirot acayip bir tavırla kadını süzüyordu. “Bu yüzden hangisini istiyorsunuz, madam? Bir seçim yapın.”

Kontes alayla güldü. “Bana bir hayat mı satacaksınız? Haydi, sizinle anlaşalım. Bir zamanlar... Bir çocuğum vardı. O çocuğu bana bulun... O zaman kurtulursunuz.”

“Madam, kabul ediyorum. Anlaştık. Çocuğunuz bize verilecek. Size... Size... Hercule Poirot’nun adı üzerine yemin ediyorum.”

O acayip kadın tekrar güldü. Hem de uzun uzun, deli gibi. “Sevgili Mösyö Poirot, korkarım size küçük bir tuzak kurdum. Ba-

Büyük Dörtler

na çocuğumu bulmak için söz verdiniz. Gerçekten iyi bir insansınız. Ama bu işte başarılı olamayacağınızı biliyorum. Onun için de bu sadece tek taraflı bir anlaşma olacak.”

“Madam, kutsal melekler üzerine yemin ediyorum. Çocuğunuz kavuşacaksınız.”

“Size daha önce de sordum, Mösyö Poirot, siz bir ölüye can verebilir misiniz?”

“Yani çocuk...”

“Öldü mü diye soracaktınız sanırım? Evet.”

Belçikalı ilerleyerek kontesi bileğinden tuttu. “Madam, ben... Şu anda sizinle konuşan ben, tekrar yemin ediyorum. Ben ölüyü dirilteceğim.”

Kadın gözlerini Poirot’dan ayıramıyormuş gibi bir tavırla ona bakıyordu.

“Bana inanmıyor musunuz, madam? O halde sözlerimin doğruluğunu kanıtlayacağım. Benden aldıkları cüzdanımı bulun lütfen.”

Kontes Rossakoff odadan çıktı. Biraz sonra elinde cüzdanla döndü. Bütün bu arada tabancayı hiç bırakmamıştı. Ben Achille Poirot’nun blöfle kadını kandırmasının çok zor olduğunu düşünüyordum.

Kontes Vera Rossakoff, hiç de aptal değildi.

Belçikalı, “Lütfen cüzdanı açın, madam,” dedi. “Sol kapağın içinde bir fotoğraf olacak. Onu alıp bakın.”

Kadın şaşkın şaşkın küçük bir resim çıkardı. Buna bakar bakmaz da acı acı bağırdı. Sendeliyordu. Neredeyse yere yığılacaktı. Sonra adeta Achille Poirot’nun üzerine saldırdı.

“Nerde o? Nerde? Bunu bana söyleyeceksiniz. Nerde o?”

“Anlaşmamızı unutmayın madam.”

“Evet, evet. Size güveniyorum. Çabuk, onlar dönmeden gitmeliyiz.”

Kontes, Belçikalıyı elinden yakalayarak onu hızla ama sessizce odadan çıkardı. Ben de peşlerinden koştum. Kadın dış odada bizi başlangıçta geçtiğimiz tünele soktu. Ama yarı yolda bu ikiye ayrılıyordu, Vera Rossakoff sağa saptı. Tünelden tekrar tekrar kollar ayrıldığını fark ettim. Ama kadın yürümeye devam etti. Duraklamıyordu. Yolu iyi bildiği belliydi. Gitgide daha da hızlanıyordu.

Bir ara soluk soluğa, “Zamanında kaçabilsek...” dedi. “Patlama olmadan dışarı çıkmamız gerekiyor.”

Yolumuza devam ettik. Bu tünelin dağın altından geçtiğini ve sonunda diğer tarafa, başka bir vadiye çıkacağımızı anlamıştım. Yüzümden terler, akıyordu ama hâlâ hızla koşuyordum.

Sonra uzaklarda hafif bir gün ışığı belirdi. Buna gitgide yaklaştık. Yeşil çalıları gördüm. Bunları zorla yana iterek aralarından geçtik. Artık açıklıktaydık. Şafağın ilk ışıkları etrafı pembeye boyuyordu.

Belçikalının doğruyu söylemiş olduğunu da anladım. Dağın etrafı gerçekten sarılmıştı. Biz ortaya çıkarken üç adam üzerimize atıldı. Ama sonra hayretle bağırarak bizi bıraktılar.

Achille Poirot, “Çabuk!” diye haykırdı. “Çabuk! Kaybedecek zaman yok...”

Ama sözlerini tamamlayamadı. Ayaklarımızın altında toprak sarsılarak titredi. Korkunç bir gürültü koptu. Sanki bütün dağ gözlerimizin önünde parçalandı. Havaya fırladı...

Sonunda kendime geldim. Yabancı bir yatakta yatıyordum! Ve yine yabancı bir odadaydım. Biri pencerenin önünde oturuyordu. Kalkarak yaklaştı ve karyolanın yanında durdu.

Büyük Dörtler

Achille Poirot'ydu bu. Ama... Hayır... Acaba...

O alaylı ses bütün şüphelerimi dağıttı.

“Evet, dostum, benim ben ikiz kardeşim Achille de geldiği yere döndü. Yani hayal âlemine. Benim ikiz kardeşim yok ki. Achille rolünü de ben oynadım. Tek usta aktör yalnız Dört Numara değil ya! Gözlerime Belladonna damlatınca bebekler büyüdü. Bu yüzden gözlerim daha koyu renk duruyordu. Bıyığımı bu savaş uğruna feda ettim. Yara yeri de gerçekti, iki ay önce o yarayı açarken canım bir hayli yandı. Ama Dört Numara'nın gözleri keskin olduğu için yalancı bir yarayla işe girişemezdim. Ve son kozum da sendin. Sen Achille Poirot adında birinin yaşadığını duymuştun ve buna inanıyordun. Bana büyük yardımın dokundu. Darbenin etkili olmasını bir bakıma sana da borçluyuz. Bütün mesele Büyük Dörtler'i Poirot'nun dışarda rahatça harekâtı yönettiğine inandırmaktı. Ama diğer söylediğim şeyler de doğrudu. Kokulu madde, av köpekleri dağın sarılması...”

“Ama neden yerine sana benzer birini yollamadın?”

“Yanında ben olmadan seni tehlikeye atar mıydım sanıyorsun? Sen de beni hiç tanıımıyormuşsun! Ayrıca ben kontesin yardımıyla ordan kurtulacağımızı da umuyordum.”

“Kontesi ikna etmeyi nasıl başardın? Açıkçası o hikâye pek de inanılacak gibi değildi, ölü çocuğun dirilmesi filan...”

“Sevgili Hastings, kontes senden çok daha anlayışlı, önce o da benim ikiz kardeşim olduğunu sandı. Ama çok geçmeden gerçeği sezdi. Kontes, ‘Çok zekisiniz, Mösyö Achille Poirot,’ dediği zaman onun durumu anladığı belliydi. Ancak o zaman kozumu kullanabildim. Daha sonra bu fırsatı bulamayacaktım.”

“Ya ölülerin diriltilmesi hikâyesi?”

“Tabi. Ama aslında çocuk zaten başından beri benim yanımdaydı.”

“Ne?”

“Tabi ya! Sen benim prensibimi biliyorsun. ‘Her zaman hazır ol.’ Kontes Rossakoff’un Büyük Dörtler adına çalıştığını öğrenir öğrenmez hemen kadının geçmişi hakkında geniş bir araştırma yaptırımtım. Onun bir oğlu olduğunu ve küçüğün öldüğünün açıklandığını öğrendim. Ama anlatılan hikâyeler birbirini tutmuyordu. O zaman, acaba çocuk hayatta mı, diye düşündüm. Sonunda küçüğün izini buldum. Bir hayli para harcayarak onu yanıma getirttim. Zavallı yavrucuk, aklıktan nerdeyse ölecekti. Çocuğu güvenli bir yere bıraktım, iyi ve şefkatli kimseler ona bakacaklardı. Yaşadığı yeni yerde küçüğün fotoğrafını çekirttim. Böylece hazırladığım kozu zamanı gelince kullandım.”

“Sen bir harikasin, Poirot! Gerçekten harikasin.”

“Kontese bu şekilde yardım edebildiğim için seviniyorum. Çünkü ona hayranım. Patlamada ölseydi çok üzülürdüm.”

“Deminden beri soracağım ama korkuyorum... Büyük Dörtler’e ne oldu?”

“Bütün cesetler dışarı çıkarıldı artık. Dört Numara tanınacak halde değildi. Kafası parça parça olmuştu. Doğrusu öyle olmamasını isterdim. Böylece onun öldüğüne kesinlikle inanırdın. Ama neyse... Sen şunu oku bir kere.”

Bana bir gazeteyi uzattı. Buradaki bir yazı işaretlenmişti. Bunda Li Chang Yen’in Çin’deki evinde intihar ettiği açıklanıyordu.

Büyük Dörtler

Poirot ciddi ciddi, “Büyük düşmanım,” dedi. “Kader bizi hiçbir zaman doğrudan doğruya karşı karşıya getirmedi. Li Chang Yen burdaki felaketi öğrenir öğrenmez en kolay yolu seçti. Büyük bir beyindi o, dostum, büyük bir beyin. Ama Dört Numara’nın gerçek yüzünü görmeyi de isterdim... Ya bütün bu olanlardan sonra... Neyse, neyse, benimki de hayal. Dört Numara öldü. Evet, dostum seninle birlikte Büyük Dörtler’in karşısına dikildik ve onları yendik. Sen artık güzel karının yanına dönersin. Ben de emekli olacağım. Hayatımın en büyük vakasını çözdüm. Bundan sonra her şey çok önemsiz kalacak. Emekli olup sebze yetiştireceğim. Belki de evlenirim.”

Bu söylediğine biraz utanarak güldü. Belki de... küçük adamlar, uzun ve gösterişli kadınlardan hoşlanır.

“Evlenip yeni bir hayat kurarım,” diye tekrarladı. “Kimbilir?”

SON

